

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

Nacrt

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2009.

NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona, sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 41/01 i 55/01 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o kaznenom postupku (Narodne novine 152/2008. - u daljnjem tekstu: Zakon) počinje se u cijelosti primjenjivati u predmetima iz članka 21. Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (Narodne novine br. 82/2001., 12/2002., 33/2005. i 48/2005. - ispravak) od 1. srpnja 2009. godine. Nova pravila kaznenog postupka su usmjerena djelotvornijem i bržem odvijanju postupka uz osiguranje prava okrivljenika i drugih osoba u skladu s međunarodnim standardima zaštite ljudskih prava i odredbama Ustava. Izmijene i dopune Zakona smjeraju postizanju tih ciljeva u radu na konkretnim predmetima, a predlažu se jer:

- su odredbe Zakona praktično provjerene u sustavno organiziranim i provedenim edukacijskim procesima i radionicama u kojima su utvrđene moguće prepreke djelotvornom odvijanju kaznenog postupka i naznačeni smjerovi mogućih poboljšanja pravila kaznenog postupka;

- je uočena potreba otklanjanja neprikladnih rješenja i drukčije uređenje postojećih odredaba Zakona, a na neke od tih pitanja su ukazale i primjedbe i prijedlozi izneseni nakon donošenja Zakona;

- se dalje razvija koncepcija suvremenog kaznenog postupka, posebno kroz praksu Europskog suda za ljudska prava, ali i novim pravilima u europskim nacionalnim sustavima, prema kojima kazneni postupak s jedne strane mora biti usklađen s osnovnim, zajedničkim standardima uređenja, posebno međunarodnim standardima ljudskih prava, i s druge strane, mora biti takav da omogućuje komunikaciju i kooperaciju s drugim sustavima;

- je u tijeku proces proširenja kaznenopravne suradnje među europskim državama posebno među državama članicama članicama Europske unije, pa tako i osnovni izvor pravila kaznenog postupka mora biti uređen tako da omogućuje djelotvornu suradnju;

- valja optimalno uskladiti Zakon, s tekstovima doticajnih zakona (Zakon o sudovima, Zakon o državnom odvjetništvu, Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, Zakon o državnom odvjetništvu itd.), a vodilo se računa i o većem broju podzakonskih akata koje treba donijeti na temelju tih zakonskih propisa, te o tekstovima zakonskih prijedloga (Prijedlog Zakona o policijskim poslovima i ovlastima i dr.).

III. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Prema članku 575. Zakona, članci 231. i 508. stupili su na snagu 1. siječnja 2009. U predmetima za kaznena djela iz članka 21. Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta članci 1. - 230. te 232. – 569. stupaju na snagu 1. srpnja 2009. a Zakon u odnosu na ostale predmete 1. rujna 2011.

Izmjene i dopune Zakona o kaznenom postupku kao i drugi zakoni (o policijskim poslovima i ovlastima, o državnom odvjetništvu, o sudovima, o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta), imale bi omogućiti primjenu novih propisa u predmetima složenog i opasnog kriminaliteta od početka primjene novih pravila kaznenog postupka, dakle, od 1. srpnja

2009. Zakon je među najvažnijim komponentama suprotstavljanja društva pojavama najopasnijeg kriminaliteta.

Osnova za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora jer za to postoje osobito opravdani državni razlozi.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Članak 1.

U Zakonu o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 152/08) u članku 6. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

„(1) U postupku uređenom ovim Zakonom, zabranjena je diskriminacija sukladno pripadnosti rasi, etničkoj pripadnosti, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u sindikatu, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu, genetskom naslijeđu, rodnom identitetu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji.“

U stavku 1., koji postaje stavak 2., briše se zarez i riječ: „obmana“ .

Iza stavka 1. koji postaje 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Iskaz pribavljen protivno stavicima 1. i 2. ovoga članka, ne može se upotrijebiti kao dokaz u postupku.“

Članak 2.

U članku 16. stavku 3. riječ: „koji“ zamjenjuje se riječju: „koja“, a riječi: „za svrhe davanja iskaza u kaznenom postupku“ zamjenjuju se riječima: „u skladu sa zakonom“

Članak 3.

U članku 17. stavku 1. točka 1. briše se, a točke 2., 3. i 4. postaju točke 1., 2. i 3.

Članak 4.

U članku 18. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ako sud koji vodi postupak smatra da je za rješenje pitanja iz stavka 1. ovog članka potrebna odluka Europskog suda o važenju ili o tumačenju propisa i mjera Europske unije, zastat će s postupkom, te podnijeti zahtjev Europskom sudu da donese tu odluku.“

Članak 5.

Članak 38. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) U predmetima kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti državni odvjetnik ima pravo i dužnost:

- 1) poduzimanja potrebnih radnji radi otkrivanja kaznenih djela i pronalaženja počinitelja;
- 2) poduzimanja izvida kaznenih djela, nalažanja i nadzora provođenja pojedinih izvida radi prikupljanja podataka važnih za pokretanje istrage,
- 3) donošenja odluka predviđenih zakonom;
- 4) provođenja istrage;
- 5) provođenja i nadzora provođenja dokaznih radnji;
- 6) predlaganja mjera osiguranja oduzimanja imovinske koristi;
- 7) odlučivanja o odbacivanju kaznene prijave, odgodi i odustajanju od kaznenog progona,

- 8) pregovaranja i sporazumijevanja s okrivljenikom o priznanju krivnje i sankciji;
- 9) podizanja i zastupanja optužnice, te predlaganja izdavanja kaznenog naloga pred nadležnim sudom;
- 10) davanja izjava da neće poduzeti kazneni progon u slučaju iz članka 286. stavka 2. ovog Zakona;
- 11) podnošenja žalbi protiv pravomoćnih sudskih odluka i izvanrednih pravnih lijekova protiv pravomoćnih sudskih odluka;
- 12) sudjelovanja u postupku povodom zahtjeva za sudsku zaštitu protiv odluke ili radnje tijela uprave nadležnog za izvršenje kazne ili mjere oduzimanja slobode izrečene pravomoćnom presudom u kaznenom postupku;
- 13) poduzimanja drugih mjera predviđenih zakonom.“

Članak 6.

U članku 45. stavak 1. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. prije ispitivanja razgovarati sa savjetnikom, na teret proračunskih sredstava.“

Članak 7.

U članku 51. u prvoj rečenici riječi: „odnosno od privatne tužbe“ i zarez , brišu se.

U drugoj rečenici zarez i riječi: „odnosno privatnu tužbu“ brišu se.

Članak 8.

U članku 60. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Privatni tužitelj može svojom izjavom sudu, odustati od privatne tužbe do završetka rasprave. U tom slučaju on gubi pravo da ponovno podnese privatnu tužbu za to kazneno djelo.“

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. broj „55.“ zamjenjuje se brojem „54.“.

Članak 9.

U članku 64. stavku 1. točki 7. iza riječi „može“ dodaje se zarez i riječi „a u zakonom propisanom slučaju mora“.

Točka 8. mijenja se i glasi:

„8. razgledavati, preslikavati, snimati spise i predmete koji imaju služiti kao dokaz u skladu s ovim Zakonom,“.

Članak 10.

U članku 66. stavku 1. točki 1. briše se zarez i riječ „gluhoslijep“ .

U stavku 2. točki 1. riječ: „okrivljenik“ briše se.

Točka 3. mijenja se i glasi:

„3) od donošenja odluke kojom je protiv okrivljenika određen pritvor ili istražni zatvor,“

Točka 8. mijenja se i glasi:

„8) tijekom rasprave koja se održava u odsutnosti okrivljenika (članak 404. stavak 2. i 3.),“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Sud, odnosno tijelo koje vodi postupak će branitelju osigurati dovoljno vremena i mogućnosti za pripremu obrane.“

Članak 11.

U članku 67. stavku 3. zadnja rečenica briše se.

Članak 12.

U članku 69. u stavku 2. riječi: „točke 1. i 2.“ zamjenjuju se riječima: „stavka 1.“

U stavku 4. riječi: „više okrivljenika“ zamjenjuju se riječju: „okrivljenik“.

Članak 13.

U članku 70. stavku 4. riječi: „za koje postoje osnove sumnje“ zamjenjuju se riječima: „protiv kojeg je podignuta optužnica“, te se riječi „prikrivanja protuzakonito dobivenog novca“ zamjenjuju riječima „pranja novca“.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika sud može rješenjem odlučiti da branitelj ne može biti odvjetnik za kojeg postoje osnove sumnje da je primanjem novca ili imovine od okrivljenika počinio ili bio sudionik u kaznenom djelu pranja novca iz članka 279. Kaznenog zakona. Do podizanja optužnice o prijedlogu državnog odvjetnika odlučuje sudac, a nakon podizanja optužnice sud pred kojim se vodi postupak. Žalba protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.“

Članak 14.

U članku 71. stavku 1. riječi: „68. do“, zamjenjuju se riječima: „69. i“.

Članak 15.

U članku 74. iza riječi: „razgledavanja“ dodaju se riječi: „preslikavanja ili snimanja“.

Članak 16.

U članku 76. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ako drukčije nije određeno ovim Zakonom, na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika sudac istrage može, do podizanja optužnice, odlučiti da se pisma, poruke i razgovori okrivljenika i branitelja nadziru:

1) u postupku za sljedeća kaznena djela iz Kaznenog zakona: ubojstva (članak 90.), teškog ubojstva (članak 91.), otmice (članak 125.), ubojstva najviših državnih dužnosnika (članak 138.), otmice najviših državnih dužnosnika (članak 139.), kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (Glava XIII.), krivotvorenja novca (članak 274.) i pranja novca (članak 279.),

2) u postupku za kaznena djela za koja postoje osnove sumnje da ih je počinila grupa ljudi ili zločinačka organizacija ako postoji vjerojatnost da bi razgovor okrivljenika s braniteljem doveo do prikrivanja kaznenih djela, pomoći počinitelju nakon kaznenog djela ili ako u pogledu okrivljenika postoje okolnosti koje upućuju na opasnost da će ponoviti kazneno djelo, dovršiti pokušano kazneno djelo ili počiniti teže kazneno djelo kojim prijeti.“

Članak 17.

U članku 80. stavku 1. u drugoj rečenici riječi: „sud koji o podnesku treba odlučiti“, zamjenjuju se riječima: „sudac istrage prije podnošenja optužnice, a nakon toga sud koji vodi postupak“.

Članak 18.

U članku 82. stavku 1. riječ: „kaznenog“ briše se.

U stavku 4. riječi: „dopustit će se“ zamjenjuju se riječima: „može se dopustiti“.

Članak 19.

U članku 98. stavku 1. u prvoj rečenici ispred riječi: „zatvor već određen“ dodaje se riječ: „taj“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Mjere opreza mogu biti naložene prije i tijekom kaznenog postupka. Prije podizanja optužnice mjere opreza određuje, produljuje i ukida rješenjem državni odvjetnik. Nakon podizanja optužnice pa do pravomoćnosti presude, te mjere određuje, produljuje i ukida sud pred kojim se vodi postupak.“

U stavku 6. u trećoj rečenici riječi „sudac istrage“ zamjenjuje se riječima: „državni odvjetnik prije podizanja optužnice“.

U stavku 7. na kraju stavka dodaje se rečenica koja glasi:

„O žalbi do podizanja optužnice odlučuje sudac istrage“.

Članak 20.

U članku 102. stavku 2. u prvoj rečenici riječi: „sud će“ zamjenjuju se riječima: „sud može“, te riječi: „koje ima“ zamjenjuju se riječima: „koja može“.

U stavku 3. riječ: „pritvor“ zamjenjuje se riječima: „istražni zatvor“.

Članak 21.

U članku 104. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ako okrivljenik postupi protivno uvjetima rješenja o određivanju jamstva, rješenjem će se odrediti naplata iznosa jamstva u korist proračuna, a protiv okrivljenika će se odrediti istražni zatvor. Tako sud može odlučiti, na prijedlog državnog odvjetnika, i ako postoji ozbiljna vjerojatnost da će okrivljenik postupiti protivno uvjetima rješenja o jamstvu.“

Članak 22.

U članku 108. stavku 4. iza točke 2. dodaje se zarez i točka 3. koja glasi:
„3) branitelja ako uhićenik zahtijeva.“

Članak 23.

Članak 109. mijenja se i glasi:

„(1) Policijski službenik mora uhićenika u roku navedenom u stavku 2. ovog članka dovesti u pritvorsku policijsku jedinicu određenu posebnim zakonom i predati pritvorskom nadzorniku ili ga pustiti na slobodu. Zakašnjenje se mora posebno obrazložiti. Predmeti koji mogu poslužiti kao dokaz, predaju se pritvorskom nadzorniku koji s njima postupa prema stavku 4. ovog članka.

(2) Rok u kojem uhićenik mora biti doveden u pritvorsku policijsku jedinicu i predan pritvorskom nadzorniku ili pušten na slobodu, teče od trenutka uhićenja, a iznosi:

1) dvanaest sati, ako je osoba uhićena na području policijske uprave kojoj se dovodi,

2) dvadeset i četiri sata, ako je osoba uhićena izvan područja policijske uprave kojoj se dovodi.

(3) Pritvorski nadzornik će sastaviti zapisnik u koji će unijeti osobne podatke uhićenika prema članku 272. stavku 1. ovog Zakona. Podaci o uhićeniku, trenutku i razlozima uhićenja se unose u evidenciju uhićenih osoba u Informacijskom sustavu ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, odmah po dovođenju uhićenika. Pritvorski nadzornik obavještava državnog odvjetnika odmah po prijemu uhićenika. Obavijest se unosi u pritvorski zapisnik uhićenika.

(4) Pritvorski nadzornik će sastaviti posebni zapisnik o oduzimanju predmeta od uhićenika. Ako se radi o predmetima koji mogu poslužiti kao dokaz, zapisnik i oduzete predmete predat će državnom odvjetniku posebno pazeći da se predmeti ne unište ili ne ugrozi njihova uporaba u dokaznom postupku. Primjerak zapisnika pritvorski nadzornik predaje i policijskom službeniku koji je doveo uhićenika.

(5) Državni odvjetnik je dužan ispitati uhićenika, najkasnije deset sati nakon predaje pritvorskom nadzorniku.

(6) Pritvorski nadzornik će uhićenika i pritvorenika odmah pustiti na slobodu:

1) ako to naloži državni odvjetnik,

- 2) ako protiv uhićenika nije određen pritvor ili istražni zatvor, u roku od 20 sati od uhićenja iz stavka 2. točke 1. ovog članka, odnosno 32 sata od uhićenja iz stavka 2. točke 2. ovog članka;
- 3) ako uhićenik nije ispitan u roku iz stavka 5. ovog članka,
- 4) ako je pritvor ukinut.

O puštanju uhićenika i pritvorenika na slobodu pritvorski nadzornik će unijeti bilješku u zapisnik i evidenciju iz stavka 3. ovog članka.

(7) O puštanju uhićenika na slobodu u slučajevima iz stavka 6. točke 3) ovoga članka, pritvorski nadzornik će odmah obavijestiti višeg državnog odvjetnika.“

Članak 24.

U članku 112. stavku 2. u drugoj rečenici ispred riječi: „propisana“ dodaje se riječ: „je“. Na kraju se dodaje rečenica koja glasi: „Pritvorenik može žalbu izjaviti na zapisnik.“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Pritvor će se odmah ukinuti ako su prestali razlozi zbog kojih je pritvor bio određen“.

Članak 25.

U članku 113. stavak 1. i 2. brišu se.

Članak 26.

U članku 118. stavku 2. umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi: „od trenutka dovođenja sucu istrage.“.

Stavak 3. briše se.

Članak 27.

U članku 119. stavku 3. na kraju stavka dodaje se rečenica : „Prema potrebi, sud može naložiti mjeru opreza.“

Članak 28.

U članku 121. stavku 1. riječi: „pravosudna policija“ zamjenjuje se riječima: „policija ili ministarstvo nadležno za pravosuđe.“

U stavku 2. riječ „pravosudna“ briše se, a iza riječi „policija“ dodaju se riječi „ili ministarstvo nadležno za pravosuđe“.

Članak 29.

U članku 123. stavku 1. točki 4. iza riječi: „nužan“ dodaju se riječi: „radi neometanog odvijanja postupka“.

U stavku 5. riječi „i 4.“ brišu se.

Članak 30.

U članku 124. stavku 2. riječ: „stavak“ zamjenjuje se riječju: „stavka“.

U točki 1. prije riječi: „naznaku naloga“ dodaju se riječi: „ako se provodi istraga“,

U točki 3. riječi „u istrazi“ brišu se.

Članak 31.

U članku 125. stavku 1. točki 3. riječ: „kad“ zamjenjuje se riječju: „ako“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Prije ukidanja istražnog zatvora na temelju članka 123. stavak 1. točka 3. ovog Zakona, obavijestit će se putem policije žrtva kaznenog djela.“

U stavku 3. u prvoj rečenici riječi: „prije ukidanja istražnog zatvora određenog na temelju točke 5. stavka 1.“ zamjenjuju se riječima: „prije donošenja odluke o ukidanju istražnog zatvora određenog na temelju stavka 1. točke 5.“.

U drugoj rečenici veznik „i“ briše se.

Članak 32.

U članku 127. stavku 2. u prvoj rečenici riječi: „dvadeset četiri“ zamjenjuju se riječju: „dvanaest“.

U drugoj rečenici na kraju rečenice briše se točka i dodaju riječi: „te ako je okrivljenik u pritvoru naložit će da se odmah pusti na slobodu.“

U stavku 3. nakon riječi: „zakonom“ dodaju se riječi: „prije podnošenja optužnice“,

Članak 33.

U članku 129. stavku 2. na kraju stavka dodaje se rečenica koja glasi:

„Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom (članak 118. stavak 1.), sjednica vijeća održat će se i ako uredno pozvani državni odvjetnik i branitelj ne dođu na sjednicu, ili ako branitelj nije uredno primio poziv zbog toga jer je promijenio boravište ne obavijestivši o tome sud, ili zbog toga što mu dostava nije bila moguća zbog njegove nedostupnosti.“

Članak 34.

U članku 140. stavku 4. na početku stavka dodaje se rečenica koja glasi: „Prisilne mjere prema zatvoreniku mogu se poduzeti u slučajevima koji su propisani pravilima o policijskim ovlastima i o izvršavanju kazne zatvora.“

Članak 35.

U članku 141. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Zatvorenik koji smatra da mu se nezakonito prikraćuje ili ograničava njegovo pravo, može se obratiti predsjedniku suda, koji će prema potrebi poduzeti mjere iz stavka 2. ovoga članka.“

Članak 36.

U članku 144. stavku 4. na jednom mjestu riječi: „o očevidniku“ brišu se.

Članak 37.

U članku 173. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, poziv svjedoku i vještaku radi ispitivanja prije podizanja optužnice, te u kaznenom postupku dostavljaju stranke. Tijelo koje ima provesti radnju prethodno određuje vrijeme i mjesto provođenja radnje.“

U stavku 2. na kraju stavka dodaje se rečenica koja glasi:

„Tako će tajnik suda postupiti i na temelju naloga suda u drugim slučajevima.“

Članak 38.

U članku 175. stavku 5. riječi „vodi postupak“ zamjenjuju se riječima: „provodi radnju“.

U stavku 6. broj „2.“ zamjenjuje se brojem „7.“.

Članak 39.

U članku 181. stavku 1. riječ „osobi“ zamjenjuje se riječju „osobu“.

U stavku 5. u prvoj rečenici riječi: „sudu nadležnom za ovrhu“ zamjenjuju se riječima: „nadležnom državnom odvjetniku“, a u drugoj rečenici riječi: „taj sud“ zamjenjuju se riječima: „Državni odvjetnik“.

Stavci 7. 9. i 10. brišu se a dosadašnji stavak 8. postaje stavak 7.

Članak 40.

U članku 183. u stavku 1. iza riječi: „prepisivanje“ veznik „i“ zamjenjuje se zarezom, a iza riječi „preslikavanje“ dodaju se riječi: „i snimanje“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Zakonom se propisuje tajnost u postupku. Razgledavanje, prepisivanje, preslikavanje i snimanje spisa u kojima je postupanje tajno, dopušteno je u skladu s ovim Zakonom, samo osobama koje mogu sudjelovati u tom postupku. Podaci o maloljetniku koji sudjeluje u postupku

predstavljaju tajnu. Osobni podaci okrivljenika osim imena i prezimena do potvrđivanja optužnice, te osobni podaci žrtve, oštećenika ili svjedoka, osim imena i prezimena, također su tajni. Tijelo i osoba koja je upoznata s tajnim podacima dužna ih je čuvati kao tajnu.“

U stavku 3. riječi: „o osobama čije se izjave ili iskazi nalaze u spisima“ zamjenjuju se riječima: „tih osoba koji su u spisu“.

U stavku 5. iza riječi: „prepisivanje“ veznik „i“ zamjenjuje se zarezom, a iza riječi „preslikavanje“ dodaju se riječi: „i snimanje“.

U stavku 6. u prvoj rečenici iza riječi: „prepisivanje“ veznik „i“ zamjenjuje se zarezom, a iza riječi „preslikavanje“ dodaju se riječi: „i snimanje“. U drugoj rečenici iza riječi: „prepisivanje“ veznik „i“ zamjenjuje se zarezom, a iza riječi „preslikavanje“ dodaju se riječi: „i snimanje“.

Članak 41.

U članku 184. stavku 2. iza riječi: „razgledavanja“ dodaje se zarez i riječi: „prepisivanja, preslikavanja i snimanja“.

Članak 42.

U članku 187. stavku 5. riječi: „protudržavnog terorizma (članak 141.)“ i riječ: „međunarodnog“ brišu se.

Članak 43.

U članku 202. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u ovom Zakonu korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se na jednak način na muški i ženski rod.“

U stavku 2. točka 1. mijenja se i glasi:

„1) *osumnjičenik* je osoba protiv koje je podnesena kaznena prijava ili se provode izvidi, ili se vodi istraga, ili poduzimaju dokazne radnje prije početka kaznenog postupka,“

U stavku 2. točki 5. broj „4.“ zamjenjuje se brojem „3.“

U stavku 3. iza riječi: „osumnjičenika“ dodaje se riječ: „okrivljenika,“.

Iza stavka 15. dodaju se novi stavci 16., 17. i 18. koji glase:

„(16) *Opunomoćenik* je odvjetnik kojega može zamijeniti odvjetnički vježbenik prema ovom Zakonu.

(17) *Branitelj* je odvjetnik, kojega može zamijeniti odvjetnički vježbenik prema ovom Zakonu.

(18) *Savjetnik* je osoba određena zakonom.“

Dosadašnji stavci 16., 17. i 18. postaju stavci 19., 20. i 21.

Iza stavka 20. koji postaje stavak 23. dodaju se novi stavci 24. i 25. koji glase:

(24) *Prikriveni istražitelj* je policijski službenik koji sudjeluje u posebnoj dokaznoj radnji prema ovom Zakonu.

(25) *Pouzdanik* je građanin koji sudjeluje u posebnoj dokaznoj radnji prema ovom Zakonu.

Dosadašnji stavci 21. do 29. postaju stavci 26. do 34.

Članak 44.

U članku 206. stavku 3. ispred riječi: „o odbacivanju prijave“ dodaju se riječi: „Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom (članak 521. i 522.)“, a iza riječi: „članka 212.“ riječi: „521 i 522.“ brišu se.

U stavku 4. u prvoj rečenici iza riječi: „provođenje istrage“ dodaju se riječi: „ili poduzeti dokazne radnje“.

Stavak 9. mijenja se i glasi:

„(9) O pribavljenoj izjavi iz stavka 7. ovog članka, državni odvjetnik sastavlja zapisnik, koji se kao i materijali iz članka 208. stavak 5. ovog Zakona, može upotrijebiti tijekom poduzimanja dokaznih radnji prije podizanja optužnice. Taj zapisnik i materijali se izdvajaju iz spisa prema članku 86. ovog Zakona i ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.“

Članak 45.

U članku 213. stavku 1. umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi: „a policija može privremeno oduzeti predmete iz članka 261. ovog Zakona kad provodi izvide kaznenih djela.“.

Članak 46.

U članku 217. stavku 1. riječ: „izdaje“ zamjenjuje se riječju „donosi“.

U stavku 2. riječ „okrivljenika“ zamjenjuje se riječju „osumnjčenika“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Državni odvjetnik može podnijeti sucu istrage obrazloženi prijedlog da se protiv osumnjičenika odredi istražni zatvor ili da se poduzmu druge mjere neophodne za djelotvorno vođenje kaznenog postupka i zaštitu osoba.“

Članak 47.

U članku 218. u stavcima 1., 2. i 4. riječ: „okrivljenik“ u odgovarajućem padežu zamjenjuje se riječju: „osumnjčenik“.

Članak 48.

U članku 225. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ako je državni odvjetnik odbacio kaznenu prijavu ili je obustavio istragu, oštećenik koji je preuzeo kazneni progon može sucu istrage predložiti provođenje istrage, ili provođenje dokaznog ročišta.“

U stavku 3. u drugoj rečenici ispred riječi: „radnji“ dodaje se riječ: „određenih“.

Članak 49.

Članak 231. mijenja se i glasi:

„(1) Postupanje prije potvrđivanja optužnice nije javno. Sve osobe koje saznaju sadržaj dokazne radnje prije potvrđivanja optužnice, dužne su kao tajnu čuvati činjenice ili podatke koje su tom prilikom saznale.

(2) Tijelo koje poduzima radnju upozorit će osobe koje sudjeluje u dokaznoj radnji iz stavka 1. ovog članka, da je odavanje tajne kazneno djelo.“

Članak 50.

Članak 238. mijenja se i glasi:

„(1) Državni odvjetnik mora prisustvovati dokaznom ročištu ako je on predložio to ročište.

(2) Dokaznom ročištu, mogu prisustvovati osumnjičenik, oštećenik kao tužitelj, branitelj i oštećenik, osim ako za radnju koja se provodi, nije drukčije propisano.

(3) Dokazno ročište ne može se provesti bez branitelja ako je obrana obvezna.

(4) Osobe koje sudjeluju na dokaznom ročištu mogu predložiti sucu istrage da radi razjašnjenja stvari postavi određena pitanja svjedoku ili vještaku. Uz dopuštenje suca istrage mogu postavljati pitanja i neposredno.

(5) Ako je na dokaznom ročištu prisutan osumnjičenik, sudac istrage mora pri otvaranju dokaznog ročišta provjeriti je li primio pisanu pouku o pravima (članak 239. stavak 1.). Ako osumnjičenik nije primio tu pouku, sudac istrage će postupiti prema članku 239. stavku 4. ovog Zakona, a ako je kazneni progon preuzeo oštećenik kao tužitelj, uručit će tu pouku osumnjičeniku.

(6) Sudac istrage može tijekom dokaznog ročišta postupiti prema članku 222. stavku 3. ovog Zakona.“

Članak 51.

U članku 239. u stavku 1. točki 3. iza riječi: „razgledavanja“ dodaju se riječi: „prepisivanja, preslikavanja i snimanja“.

U stavku 2. iza riječi: „dostaviti“ dodaje se riječ: „okrivljeniku“, a u točki 1. riječi: „i privremenom oduzimanju predmeta“ brišu se.

U stavku 3. u drugoj rečenici riječ: „nazočna“ zamjenjuje se riječju „prisutna“, a riječi: „ili privremeno oduzima“ brišu se.

U stavku 4. riječ: „sud“ zamjenjuje se riječima: „tijelo koje provodi radnju“.

Članak 52.

U članku 244. riječi: „bez pouke o pravu na branitelja (članak 253.)“ zamjenjuju se riječima: „pouke o pravima (članak 239. stavak 1.)“, a u točki 3. riječ: „prostorima“ zamjenjuje se riječju: „prostorijama“.

Članak 53.

U članku 245. u stavku 1. riječi „protudržavnog terorizma (141.)“ brišu se, a riječi: „pokrivanja protuzakonito dobivenog novca“ zamjenjuju riječima: „pranja novca“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Pretraga iz stavka 1. ovog članka, provest će se prema članku 244.“

Dosadašnji stavci 2 i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 54.

Naslov iznad članka 257. mijenja se i glasi:

„d) *Pretraga pokretne stvari i bankovnog sefa*“

Članak 55.

U članku 259. stavku 1. na kraju stavka dodaje se rečenica koja glasi: „Okrivljenik se ne može kazniti“.

Članak 56.

U članku 260. u stavku 1. riječi: „bankarskom“ zamjenjuju se riječju: „bankovnom“.

U stavku 2. u prvoj rečenici iza riječi: „odlučuje“ dodaje se riječ „rješenjem“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Osobu koja bez opravdanog razloga ne postupi prema rješenju iz stavka 2. ovog članka, sudac istrage će kazniti prema članku 259. stavku 1. ovog Zakona.“

Članak 57.

U članku 262. stavku 2. točki 2. riječi: „ili ako se postupak vodi za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora iznad dvanaest godina“ brišu se.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) O vjerojatnosti pružanja pomoći u kaznenom djelu iz stavka 2. ovog članka, na zahtjev državnog odvjetnika, do podizanja optužnice odlučuje rješenjem sudac istrage. Sudac istrage donosi rješenje u roku od 24 sata nakon podnošenja zahtjeva državnog odvjetnika. O žalbi protiv

rješenja suca istrage odlučuje vijeće. Nakon podizanja optužnice odlučuje sud pred kojim se vodi postupak. Žalba protiv odluke optužnog vijeća i raspravnog suda nije dopuštena.“

Dosadašnji stavci 3., 4., 5. i 6. postaju stavci 4., 5., 6. i 7.

Članak 58.

Članak 271. mijenja se i glasi:

„1) Na prijedlog državnog odvjetnika mogu se u kaznenom postupku prema odredbama koje vrijede za ovršni postupak odrediti prethodne ili privremene mjere osiguranja oduzimanja imovinske koristi.

(2) O prethodnim ili privremenim mjerama osiguranja do podizanja optužnice, odlučuje sudac istrage, nakon podizanja optužnice, optužno vijeće, a nakon potvrđivanja optužnice raspravni sud. O žalbi protiv odluke suca istrage odlučuje vijeće. Žalba protiv odluke optužnog vijeća i raspravnog suda nije dopuštena.

(3) Zahtjev za naknadu štete zbog neosnovane prethodne ili privremene mjere, ostvaruje se u parnici.“

Članak 59.

U članku 272. stavku 4. riječi: „prema potrebi sud“ zamjenjuju se riječima: „tijelo koje vodi postupak“.

Članak 60.

Članak 281. mijenja se i glasi:

„Osim u slučajevima iz članka 6. i 10. ovog Zakona, snimka i zapisnik o ispitivanju okrivljenika ne mogu biti upotrijebljeni kao dokaz u postupku i ako je postupljeno protivno odredbama članka 273. i 275. stavak 1. do 4. i stavka 6. ovog Zakona.“

Članak 61.

U članku 285. stavku 1. točki 6. riječi: „kaznenih djela za koja je propisana kazna zatvora u trajanju od dvanaest godina ili teža kazna“ zamjenjuju se riječima: „u slučaju propisanom posebnim zakonom“.

Članak 62.

U članku 289. stavku 3. umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi: „osim ako drukčije nije propisano ovim Zakonom (članak 420. stavak 3.)“.

U stavku 6. treća rečenica briše se, a u četvrtoj rečenici riječi: „ili suca istrage“ brišu se .

Članak 63.

U članku 292. stavku 1. u drugoj rečenici riječi: „tehničkih uređaja za prijenos slike i zvuka“ zamjenjuju se riječima: „audio – video uređaja“.

U stavku 2. u trećoj rečenici riječi: „ispitivanje se može“ zamjenjuju se riječima „može se“ .

U stavku 3. u drugoj rečenici riječi: „tehničkih uređaja za prijenos slike i zvuka“ zamjenjuju se riječima: „audio – video uređaja“.

Članak 64.

U članku 297. u stavku 1. u prvoj rečenici riječi: „tehničkih uređaja za prijenos slike i zvuka“ zamjenjuju se riječima: „audio – video uređaja“.

U drugoj rečenici riječi: „tehničkim uređajima“ zamjenjuju se riječima: „audio – video uređajem“.

U zadnjoj rečenici broj: „92“ zamjenjuje se brojem: „292“.

Članak 65.

U članku 300. stavku 1. iza riječi: „se“ dodaje se zarez te riječi: „osim u slučajevima posebno propisanim ovim Zakonom“,.

U točki 4. iza riječi: „je“ dodaju se riječi: „kao svjedok“.

U točki 6. riječi „članka 44. stavka 2. točke 3.“ zamjenjuju se riječima: „članka 45. stavka 1. točke 3.“.

Točka 7. mijenja se i glasi: „7) u slučaju iz članka 6. stavka 3. ovog Zakona“.

U stavku 2. u prvoj rečenici riječi: „do 6.“ zamjenjuju se riječima: „i 5.“.

Stavak 3. briše se.

Članak 66.

U članku 301. stavku 4. u prvoj rečenici iza riječi: „nepoznatim“ dodaju se riječi „osobama i,“

Stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Ako okrivljenik obavlja prepoznavanje postupit će se prema članku 273. ovog Zakona. Ako svjedok obavlja prepoznavanje postupit će se prema članku 288. stavak 2. i 3. ovog Zakona.“

Članak 67.

U članku 325. stavku 2. u drugoj rečenici riječi: „u istrazi“ zamjenjuju se riječima: „prije potvrđivanja optužnice“, a riječ: „pravomoćnosti“ zamjenjuje se riječju: „potvrđivanja“.

Stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Ako se u zdravstvenu ustanovu upućuje okrivljenik koji se nalazi u istražnom zatvoru, sudac istrage obavijestit će tu ustanovu o razlozima zbog kojih je određen istražni zatvor kako bi se poduzele mjere potrebne za osiguranje svrhe istražnog zatvora.“

Članak 68.

U članku 326. stavku 5. riječi: „u istrazi“ zamjenjuju se riječima: „prije podizanja optužnice“.

Članak 69.

U članku 330. stavku 3. druga rečenica briše se.

Članak 70.

U članku 334. stavku 1. točka 2. iza riječi: „računalne prijevare (članak 224. a)“ dodaju se riječi: „prijevare na štetu Europskih zajednica (članak 224.b)“, te se riječi: „prikrivanja protuzakonito dobivenog novca“ zamjenjuju riječima: „pranja novca“.

Članak 71.

U članku 335. stavku 8. riječi „bez rješenje suca istrage ili je postupljeno protivno odredbi iz“ zamjenjuju se riječima „protivno odredbi“.

Članak 72.

U članku 344. stavku 1. točki 4. riječ „istrage“ briše se.

Članak 73.

U članku 345. stavku 1. na kraju stavka dodaje se rečenica koja glasi: „Ako optuženik ima branitelja optužnica se dostavlja i branitelju“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ako se optužnica odnosi na kazneno djelo iz članka 66. stavak 2. točka 5. ovog Zakona, optužnica se dostavlja i branitelju.“

Članak 74.

U članku 348. stavku 1. u drugoj rečenici riječ „osam“ zamjenjuje se riječju „petnaest“, a riječi: „trideset dana“ zamjenjuju se riječima „dva mjeseca“.

Stavak 4 mijenja se i glasi:

„(4) Okrivljenik se može odreći prava na sjednicu optužnog vijeća i pisanom izjavom zahtijevati suđenje. Pisana izjava mora biti dostavljena vijeću najkasnije tri dana prije dana održavanja

sjednice. Vijeće u tom slučaju potvrđuje optužnicu i odmah ju dostavlja sa spisom sudskoj pisarnici.“

Članak 75.

U članku 349. stavku 3. riječ: „iznimno“ briše se.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Sjednici optužnog vijeća mogu prisustvovati samo pozvane osobe.“

Članak 76.

U članku 350. stavku 1. nakon riječi „raspravlja“ dodaju se riječi: “te provjerava osobne podatke okrivljenika osim podataka o ranijoj osuđivanosti.“

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Okrivljenik može dati izjavu da je kriv po svim ili nekim točkama optužbe.“

U stavku 5. riječi: „istražnom spisu dostavljenom od suca istrage“ zamjenjuju se riječju „spisu“.

Članak 77.

U članku 354. stavku 2. iza riječi: „strankama“ dodaje se zarez i riječ: „branitelju“, te se riječ: „sa“ zamjenjuje riječima: „s tim rješenjem i“.

Članak 78.

U članku 355. stavku 3. iza broja „1.“ dodaju se riječi „i 2.“

Članak 79.

U članku 365. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ako je državni odvjetnik povukao optužnicu, može podići novu izmijenjenu optužnicu pod uvjetima iz članka 341. ovog Zakona. Takva optužnica mora biti podignuta najkasnije dvanaest mjeseci od prvog povlačenja optužnice ako je optužnica podignuta za kazneno djelo za koje se vodi redoviti postupak, a šest mjeseci ako je optužnica podignuta za kazneno djelo za koje se vodi skraćeni postupak.“

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) O razlozima povlačenja optužnice državni odvjetnik dužan je izvijestiti višeg državnog odvjetnika.“.

Članak 80.

U članku 366. stavku 2. točki 3. riječi: „i tijekom istrage“ zamjenjuju se riječima: „podizanja optužnice“.

U stavku 3. na kraju stavka dodaje se rečenica koja glasi: „Žalba protiv tog rješenja nije dopuštena.“

Članak 81.

U članku 369. stavku 1. trećoj rečenici iza riječi: „stranke“ dodaje se zarez i riječ: „branitelj“.

U stavku 3. riječi: „u istrazi“ zamjenjuju se riječima: „prije podizanja optužnice“.

Članak 82.

U članku 371. stavku 1. ispred prve rečenice dodaje se rečenica koja glasi: „Pripremno ročište se provodi pred predsjednikom vijeća.“.

U stavku 3. na kraju stavka dodaju se rečenice: „Protiv rješenja predsjednika vijeća o izdvajanju dokaza iz spisa, dopuštena je posebna žalba. O žalbi odlučuje viši sud“.

Članak 83.

U članku 372. stavku 1. druga rečenica briše se.

Članak 84.

U članku 374. stavku 3. broj „25.“ zamjenjuje se brojem „26.“.

Članak 85.

U članku 377. stavku 1. u prvoj rečenici riječi: „prijedloge dokaza“ zamjenjuju se riječima: „dokazne prijedloge“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Predsjednik vijeća će postupiti prema članku 431. stavak 1. točka 1. ovog Zakona u odnosu na činjenice koje protivna stranka ne osporava, te iz razloga predviđenih u članku 351. ovog Zakona.“

Članak 86.

U članku 388. stavku 2. točki 4. riječ: „okrivljenika“ zamjenjuje se riječju: „optuženika“

Članak 87.

U članku 395. stavku 4. u drugoj rečenici riječ: „okrivljeniku“ zamjenjuje se riječju: „optuženiku“.

Članak 88.

U članku 396. stavku 3., u drugoj rečenici riječ: „okrivljenik“ zamjenjuje se riječju: „optuženik“.

Članak 89.

U članku 404. stavku 2. riječi: „okrivljenik“ u odgovarajućem i padežu zamjenjuju se riječju: „optuženik“.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Ako se postupak vodi za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora do dvanaest godina, a optuženik koji je uredno pozvan nije pristupio, ili mu se poziv ne može uručiti jer je promijenio adresu, a o tome nije obavijestio sud ili očigledno izbjegava poziv, sud može odlučiti da se rasprava provede u odsutnosti optuženika ako je optuženik bio prethodno upozoren da mu se može suditi u odsutnosti i ako se očitovao o optužnici u prisutnosti branitelja.“

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. iza broja: „2“ dodaju se riječi: „i 3.“, te se riječ: „okrivljenik“ zamjenjuje riječju: „optuženik“.

Članak 90.

U članku 409. stavku 2. u drugoj rečenici riječi: „zvučne“ zamjenjuju se riječima: „audio ili audio-video“. U trećoj rečenici ispred riječi: „snimka“ dodaju se riječi: „audio ili audio-video“.

U stavku 3. riječi: „tonsko ili drugo tehničko“ zamjenjuju se riječima: „audio ili audio – video“.

Članak 91.

Stavak 4. briše se, a dosadašnji stavci 5. i 6. postaju stavci 4. i 5.

Članak 92.

U članku 415. stavak 1. i 3. mijenjaju se i glase:

„(1) Rasprava započinje čitanjem optužnice. Ako je oštećenik prisutan, a još nije stavio imovinskopravni zahtjev, upozorit će ga predsjednik vijeća da može staviti prijedlog za ostvarivanje tog zahtjeva u kaznenom postupku i poučiti ga o pravima iz članka 47. ovog Zakona. Ako oštećenik nije prisutan, a postavio je imovinskopravni zahtjev, predsjednik vijeća pročitat će taj zahtjev.

(3) Nakon toga predsjednik vijeća objavit će kakvo je očitovanje o optužbi i imovinskopravnom zahtjevu optuženik ranije iznio.“

Članak 93.

U članku 418. stavku 5. riječ: „okrivljenika“ zamjenjuje se riječju: „optuženika“.

Članak 94.

U članku 419. stavku 1. u drugoj rečenici briše se točka i dodaju se riječi koje glase: „samo ako smatra da ti dokazi upućuju na postojanje razloga isključenja protupravnosti ili krivnje ili na činjenicu o kojoj ovisi odluka o kaznenopravnim sankcijama.“

Članak 95.

U članku 420. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

„(1) Prije ispitivanja, svjedoka će predsjednik vijeća upozoriti prema članku 288. stavak 3., a vještaka prema članku 312. stavak 1. ovog Zakona“.

Dosadašnji stavci 1. do 6. postaju stavci 2. do 7.

Iza stavka 6. koji postaje stavak 7. dodaje se stavak 8. koji glasi:

„(8) Kad se dokaz izvodi na temelju odluke suda, u slučaju iz članka 419. stavak 1. ispitivanje svjedoka ili vještaka provodi najprije sud, zatim tužitelj, žrtva ili oštećenik ako su prisutni, te okrivljenik.“.

Članak 96.

U članku 421. stavku 2. točka 1. mijenja se i glasi:

„1) za koje su stranke znale do potvrđivanja optužnice ili okončanja pripremnog ročišta, ali ih bez opravdanog razloga nisu predložile (članak 377. stavak 1.),“

Članak 97.

U članku 431. stavku 1. dodaje se nova točka 1. koja glasi:

„1) ako se odnose na činjenicu koju stranka nije osporavala;“

Dosadašnje točke 1. do 5. postaju točke 2. do 6.

U stavku 2. iza druge rečenice dodaje se nova rečenica koja glasi:

„Tako će vijeće postupiti i u svezi s drugim dokazima na kojima se ne može temeljiti sudska odluka, ako nisu prije toga izdvojeni“.

Članak 98.

U članku 441. stavku 6. broj: „416“ zamjenjuje se brojem: „415“.

Članak 99.

U članku 459. stavku 5. riječi: „Sud će izložiti nesporne i sporne činjenice te“ zamjenjuju se riječima: „Sud će samo navesti činjenice koje stranke nisu osporile, a“.

U stavku 6. iza riječi: „uvjetnu osudu“ brišu se riječi: „optuženika osloboditi od kazne“.

Članak 100.

U članku 464. iza stavka 7. dodaje se novi stavak 8. koji glasi:

„(8) Žalbu zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na određenu činjenicu ne može podnijeti niti stranka koja nije osporavala tu činjenicu.“.

Dosadašnji stavak 8. postaje stavak 9.

Članak 101.

U članku 474. stavku 1. u trećoj rečenici riječ: „odstaviti“ zamjenjuje se riječju: „dostaviti“.

U stavku 4. riječi: „da ih u zatvorenom omotu preda istražnom sucu radi čuvanja odvojeno od ostalih spisa“ zamjenjuju se riječima: „da postupi prema članku 86. stavak 2. ovog Zakona“.

Članak 102.

U članku 492. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Žalba se podnosi tijelu koje je donijelo rješenje.“.

Članak 103.

U članku 494. stavku 2. iza riječi: „suca istrage“ dodaju se riječi: „ili suca pojedinca“.

U stavku 4. briše se točka i dodaju riječi: „i je li povrijeđen kazneni zakon na štetu okrivljenika“.

Članak 104.

U članku 495. riječi: „476. i“ brišu se.

Članak 105.

U članku 504. stavku 2. iza riječi: „501. stavka 1. točke 3.“. dodaju se riječi: „i 4.“.

Članak 106.

U članku 505. stavku 3. briše se točka i dodaju riječi: „osim u slučaju iz članka 498. ovog zakona“.

Članak 107.

Članak 510. mijenja se i glasi:

- „(1) O zahtjevu za zaštitu zakonitosti odlučuje Vrhovni sud.
- (2) Ako Glavni državni odvjetnik do odluke Vrhovnog suda, odustane od zahtjeva za zaštitu zakonitosti, zahtjev će se rješenjem odbaciti.
- (3) O zahtjevu se odlučuje u sjednici vijeća. Prije nego što predmet bude iznesen na odlučivanje, sudac izvjestitelj može prema potrebi pribaviti obavijesti o istaknutim povredama zakona.
- (4) O sjednici će se uvijek izvijestiti glavni državni odvjetnik.
- (5) Vrhovni sud može riješiti da se izvršenje pravomoćne presude prekine ili odgodi do odluke o zahtjevu za zaštitu zakonitosti.“

Članak 108.

U članku 522. stavku 2. broj „2.“ zamjenjuje se brojem „1.“.

Članak 109.

U članku 523. stavcima 1. i 2. iza riječi: „sudac“ dodaje se riječ: „pojedinač“.
U stavku 1. iza broja „521.“ dodaju se riječi „i 522.“

Članak 110.

U članku 542. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Ako sudac pojedinac ne odbaci prigovor kao nepravovremen ili podnesen od neovlaštene osobe, dostavit će optužnicu optužnom vijeću radi ispitivanja u smislu članka 526. stavak 2. ovog Zakona.“

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) U slučaju iz stavka 4. ovog članka, optužno vijeće ispituje optužnicu u smislu članka 344. stavak 1. točka 1., 3. i 5. i je li optužnica podignuta na temelju vjerodostojne kaznene prijave.“

Članak 111.

U članku 543. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ako sudac pojedinac ocijeni da podaci u optužnici ne pružaju dovoljno osnova za izdavanje kaznenog naloga ili da se prema tim podacima može očekivati izricanje neke druge kazne ili mjere, a ne one koju je zatražio državni odvjetnik, po primitku optužnice u sudu postupit će prema članku 542. stavku 4. ovog Zakona. Optuženiku će se dostaviti optužnica uz pouku o pravu na odgovor, uz obavijest da sud nije prihvatio zahtjev državnog odvjetnika za izdavanje kaznenog naloga. Optužno vijeće će ispitati optužnicu prema članku 542. stavku 5. ovog Zakona.“

Članak 112.

U članku 544. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ako optužno vijeće ne potvrdi optužnicu, rješenjem će staviti izvan snage kazneni nalog u odnosu na optuženika koji je podnio prigovor. Tako će postupiti i sudac pojedinac pri donošenju nove presude.“

Članak 113.

U članku 555. stavku 2. riječi: „članak 363.“ zamjenjuje se riječima: „članak 464.“

Članak 114.

U članku 562. broj: „462.“ zamjenjuje se riječima: „558. stavak 3.“

Članak 115.

U članku 566. stavku 1. iza riječi: „dužnosti“ dodaju se riječi: „nalazi u bijegu“.

Članak 116.

U članku 573. alineja 1. riječi: „30. kolovoza 2011.“ zamjenjuju se riječima „31. kolovoza 2011.“

Članak 117.

U cijelom tekstu zakona riječi: „kućni zatvor“ zamjenjuju se riječima: „istražni zatvor u domu“ u odgovarajućem broju i padežu.

Članak 118.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da izradi pročišćeni tekst Zakona o kaznenom postupku.

Članak 119.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u „Narodnim Novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Temeljna značajka novih pravila je novo uređenje položaja glavnih subjekata kaznenog postupka (suda, ovlaštenog tužitelja i okrivljenika), napuštanje sustava sudske i prijelaz na državnoodvjetničku istragu, uspostavljanjem mehanizama jednakosti sredstava u središnjem stadiju, smanjenje broja optužnih akata, detaljna pravila o ispitivanju optužnice, uvođenje novih mogućnosti za sporazumno rješavanje spora nastalog kaznenim djelom, nastojanje za ubrzanjem i pojednostavljenjem postupka posebno u predmetima lakših kaznenih djela, detaljnim uređenjem postupka primjene mjera osiguranja prisutnosti i drugih mjera za učinkovito vođenje kaznenog postupka, te općenito poboljšanje pravila kaznenog postupka prema Načelima za izradu novog Zakona o kaznenom postupku iz 2007. godine.

Zakon je donesen s više amandmana. Nakon donošenja Zakona, u javnosti je istupao veći broj osoba koje su iznijele kritičke primjedbe glede pojedinih odredaba Zakona. Neki su ukazali na zakonska rješenja za koja su smatrali da zahtijevaju preispitivanje ili drukčije uređenje. Među njima su bila i takva koja su zauzela stajalište da nisu ostvareni društveni uvjeti za duboku reformu koju donosi novi Zakon. Kritika je bila upućena i stupnjevitoj primjeni Zakona. Nailazak ekonomske krize je aktualizirao i pitanje sredstava za primjenu Zakona.

Koncepcijski pristup Zakona nije niti u jednom detalju doveden u pitanje ! Zakon je usporediv s europskim kodifikacijama koje su utemeljene na istim polazištima. To posebno vrijedi za najnovije tri europske kodifikacije (Portugalsku iz 1987., Talijansku iz 1988. i Švicarsku iz 2007.). Položaj glavnih subjekata u postupku je sukladan odredbama Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i praksi Europskog suda za ljudska prava. Prilikom izrade Zakona uzete su u obzir preporuke Vijeća Europe koje se odnose na kazneni postupak. Također su konsultirani izvori Ujedinjenih naroda i posebno dvije najnovije europske kodifikacije (talijanska iz 1998. i švicarska iz 2007.), te reforme provedene tijekom posljednjeg desetljeća u nekim europskim zemljama (Francuska, Njemačka, Austrija). Na to je ukazano u obrazloženju uz tekst Zakona.

U razdoblju od nekoliko mjeseci nakon donošenja Zakona provedena je sustavna edukacija praktičara. To je prvi put u hrvatskoj praksi da je jedan zakonski izvor od vremena donošenja, do početka primjene testiran *in concreto*, putem sustavne praktične simulacije u kojoj su istovremeno aktivno sudjelovali suci, državni odvjetnici, odvjetnici i policijski službenici. Prvi put su također zajednički radili u okviru te edukacije.

Ministarstvo pravosuđa je organiziralo i provelo posebnu višednevnu prorađu ključnih pitanja primjene u manjim skupinama s konkretnim simulacijama u predmetima iz nadležnosti četiri suda pred kojima se vode predmeti korupcije i organiziranog kriminaliteta.

Edukacija je obuhvatila prije svega skupinu državnih odvjetnika, sudaca i policijskih službenika koji postupaju u predmetima korupcije i organiziranog kriminaliteta. U Valbandonu je prema unaprijed razrađenom planu, održano više radionica, svaka u trajanju od nekoliko radnih dana na kojima su simulirane pojedine postupovne radnje, raspravljana određena pitanja i testirana praktična primjena pojedinih rješenja u praksi. Simulacija je provedena u složenim predmetima koji se vode u četiri suda koji postupaju prema Zakonu o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta. U okvirima tog vida edukacije izrađeni su određeni modeli odluka, provedene konkretne postupovne radnje itd.

Osim rečene, edukaciju putem predavanja i seminara za državne odvjetnike, suce, odvjetnike i policijske službenike su organizirale i ustanove koje se bave stručnim osposobljavanjem profesionalnih sudionika kaznenog postupka (Pravosudna akademija, Narodne novine, Inženjerski biro), te profesionalne udruge (Hrvatska odvjetnička komora).

Pojedini resori putem svojih ustanova proveli su druge vidove sustavne obuke o novim pravilima kaznenog postupka. Tako je Policijska akademija Ministarstva unutarnjih poslova

provela sustavnu obuku višednevnim obvezatnim predavanjima koja su obuhvatila preko 1440 policijskih službenika, mahom kriminalista.

Tekst Zakona je u opisanom smislu bio izložen strogoj praktičnoj provjeri, prije početka primjene što je, kao što je rečeno, značajna novost u hrvatskoj pravnoj praksi. Valja imati u vidu da su pravila kaznenog postupka složena cjelina i da iskustva europskih zemalja koja su prešla na novo uređenje upućuju da se kao nužno pojavljuje potreba za skorim i u početku čestim izmjenama i dopunama (tako je npr. najpoznatiji europski sustav nove kaznene procedure: Talijanski zakonik o kaznenom postupku donesen krajem 1988. mijenjan tri puta već tijekom 1990., čak šest puta 1991. itd., više desetaka njegovih odredaba su proglašene neustavnim itd., isti je slučaj sa zakonima o kaznenom postupku u Bosni i Hercegovini koji su doneseni pod snažnim utjecajem međunarodnih eksperata, zatim u Republici Poljskoj itd.). Nakon tih izmjena i dopuna uređenje se stabilizira i osigurava funkcioniranje koje je skladno temeljnim ciljevima kaznenog postupka i standardima zaštite ljudskih prava.

Tijekom praktične edukacije uočena su određena mjesta koja zahtijevaju ili omogućuju drukčije rješenje od postojećeg. O pitanjima koja su uočena na tim radionicama i identificirana kao moguće točke različitih tumačenja ili prepreke za djelotvornu primjenu, je sastavljeno pisano izvješće s konkretnim prijedlozima izmjena i dopuna zakonskog teksta.

Neka su tijela državne vlasti i drugi subjekti u razdoblju od donošenja Zakona podnijeli prijedloge za izmjenu i dopunu odredaba Zakona. Prijedlozi izmjena i dopuna su dostavljeni od strane Hrvatskog novinarskog društva, Hrvatske odvjetničke komore, Hrvatskog psihološkog društva, Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih, Uprave za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa, i pojedinih stručnjaka.

Uprava za kazneno pravo Ministarstva pravosuđa je cijeli tekst Zakona podvrgla minucioznoj provjeri kako sa stajališta terminološke dosljednosti, tako i u odnosu na postojanje grešaka u pisanju ili drugih očiglednih nedostataka u tekstu. Valja napomenuti da su neke izmjene i dopune uvjetovane izmjenama drugih zakonskih propisa koje su u međuvremenu uslijedile (npr. Kaznenog zakona Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, Narodne novine 152/2008.).

Predlagatelj je imao u vidu sve kritičke primjedbe, koje su istaknute u svezi s novim sustavom pravila kaznenog postupka. Osobito se imalo u vidu primjedbe iznesene tijekom edukacije za primjenu novih pravila. Kritički su ispitane mogućnosti za daljnjim poboljšanjem pravila. Uvažile su se i nove okolnosti nastale ekonomskom krizom. Na osnovi svega izloženog izrađen je Prijedlog izmjena i dopuna teksta Zakona.

U odnosu na prijedloge izmjena i dopuna pojedinih članaka u nastavku se iznose bitni razlozi.

U članku 1. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (u daljnjem tekstu: Prijedlog), prihvaćena je primjedba Ureda za ljudska prava i u članak 6. dodan stavak 1. Prema novom stavku 2. članka 6., dokaz pribavljen primijenom medicinske intervencije ili davanjem sredstva kojima se utječe na volju osobe pri davanju iskaza, uporaba sile, prijetnje, ili drugog sličnog sredstva ne može biti upotrijebljen u postupku. To je dakle, uvijek nevaljan dokaz. Tako dopunjenom odredbom članka 6. stavak 2. isključuje se mogućnost upotrebe dokaza iz članka 6. stavak 1. u skladu s međunarodnim izvorima koji zabranjuju određena postupanja (članak 3. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, članci 7. i 10. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, Konvencija UN protiv mučenja, Europska konvencija protiv torture, članci 126. i 176. Kaznenog zakona). Predloženom dopunom članka 6. je riješeno pitanje isključenja nezakonitosti tako pribavljenih dokaza. Oni se ne mogu upotrijebiti u postupku prema članku 10. stavak 2. točka 3. Zakona. Na taj se način rješava pitanje domašaja isključenja zabrane upotrebe nezakonitih dokaza koja slijedi iz članka 10. stavak 3. točka 2. Izmjenom u stavku 2. je izostavljena obmana, jer je način pribavljanja iskaza obmanom, bitno različit od primjene medicinske intervencije, davanja sredstva kojima se utječe na volju pri davanju iskaza ili upotrebe sile, prijetnje ili tome sličnog drugog sredstva.

Prema članku 2. Prijedloga, stavak 3. članka 16. je dopunjen upućivanjem na posebni zakon koji uređuje prava žrtve kaznenog djela.

Članak 3. Prijedloga, propisuje izmjenu članka 17. stavak 1. točke 1. Zakon je prema toj izmijeni početak kaznenog postupka za sva kaznena djela vezao uz potvrđivanje optužnice ili drugu radnju suda. Jedina iznimka prema kojoj kazneni postupak nije započinjao odlukom suda, nego odlukom državnog odvjetnika, kojega predviđa sadašnji članka 17. točka 1. je ovime napuštena. Time je jedinstveno i dosljedno propisano da početak kaznenog postupka ovisi o načelnoj odluci suda. Uz početak kaznenog postupka je vezan i nastup određenih posljedica prema stavku 2. članka 17. pa je jedinstveno uređenje tog pitanja utoliko važnije za položaj okrivljenika.

U članku 4. Prijedloga, prihvaćena je primjedba Vrhovnog suda Republike Hrvatske, te je izmijenjen stavak 3. članka 18., na način da je usklađen sa člankom 234. (Rimskog) Ugovora o Europskoj zajednici, a ujedno, sukladno novoj terminologiji, izmijenjena oznaka Europskog suda. Prema izmijenjenoj odredbi, sud se izravno obraća Europskom sudu, ako rješavanje prejudicijalnog pitanja zahtijeva odluku Europskog suda. Pribavljanje mišljenja od Europskog suda valja urediti drugim propisima (Zakonom o sudovima).

Prema članku 5. Prijedloga, u članku 38. prava i dužnosti državnog odvjetnika su uređena potpunije i preciznije. Unesene su nove točke 3. i 4., dopunjena je točka 7., a promijenjene su broježane oznake točaka 3. – 13. u stavku 2. Na opisani način Zakon cjelovito i sustavno navodi sva prava i dužnosti državnog odvjetnika u kaznenom postupku.

U članku 6. Prijedloga prihvaćena je primjedba Hrvatske odvjetničke komore te je izmijenjen članak 45. stavak 1. točka 1., tako da se prije ispitivanja žrtve kaznenog djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa predviđa razgovor sa savjetnikom na teret proračunskih sredstava.

Prema članku 7. Prijedloga, u članku 51. je ispušten dio teksta koji se odnosi na privatnu tužbu jer se to uređuje u članku 60.

U istom smislu je usklađen i tekst članka 60. u članku 8. Prijedloga.

Dopunjen je tekst u članku 64. stavku 1. točki 7. u članku 9. Prijedloga, a ujedno je izmijenjena točka 8. sukladno drugim propisima o razgledavanju, preslikavanju i snimanju spisa.

Prema članku 10. Prijedloga, odredba članka 66. stavka 1. točka 7. je proširena, tako da je obveza prisustvovanja branitelja ispitivanju u zakonom propisanim slučajevima propisana kao pravo okrivljenika. Pri tome se vodilo računa o izmjenama i dopunama u članku 404. Osim toga, članak 64. je dopunjen u stavku 1. točki 8. proširenjem prava okrivljenika na snimanje i preslikavanje spisa. To je važno za ostvarenje prava dobre obrane, a precizirano je i u drugim propisima (članci 74., 183. stavak 1., 2., 5. i 6.), 184., 239. stavak 1. točka 3. i 367. stavak 3.).

Članak 67. izmijenjen člankom 11. Prijedloga tako da je u stavku 1. izostavljena posebne oznake gluhoslijepe osobe jer je ona obuhvaćena kategorijama gluhe ili slijepe osobe. Redakcijski je poboljšan izričaj u točki 3. stavka 2., a u istom je smislu dopunjena točka 8. istoga članka. Prijedlog Hrvatske odvjetničke komore da se točka 1. dopuni propisivanjem obvezne prisutnosti branitelja prvom ispitivanju osobe lišene slobode nije prihvaćen. Prvo ispitivanje naima, uređuju drugi propisi među kojima su posebno uređena i pravila o prisutnosti branitelja koja za prvo ispitivanje u redovitom postupku propisuju tu obvezu.

Prema članku 12. Prijedloga, prihvaćena je primjedba Hrvatske odvjetničke komore u odnosu na članak 69. te se predlaže izostaviti drugu rečenicu u stavku 3. toga članka. Nije prihvaćen prijedlog Hrvatske odvjetničke komore o izmjeni teksta stavka 2. jer je postojeći tekst jasan i razumljiv.

Prijedlog Hrvatske odvjetničke komore u odnosu na članak 70. stavak 4. je prema članku 13. Prijedloga, djelomično prihvaćen, te je izmijenjen taj propis tako da protiv branitelja mora biti podignuta optužnica, umjesto sadašnje početne spoznaje osnova sumnje. Međutim, djelomično je prihvaćen i prijedlog Glavnog državnog odvjetnika te je unesen novi stavak 5. toga članka, kojim je propisano da se iznimno može isključiti branitelj za kojega postoje osnove sumnje, o čemu

odluku donosi sud na temelju obrazloženog prijedloga državnog odvjetnika. U taj propis unesen je ispravak ispuštanjem stavka 2.

U članku 71. - članak 14. Prijedloga - je ispravljeno pozivanje na članke 69. i 70.

Člankom 15. Prijedloga, je članak 74. terminološki usklađen s drugim propisima navedenim uz izmjene i dopune članka 64.

U članku 76. stavak 2. (članak 16. Prijedloga), izostavljena je oznaka kaznenog djela protudržavnog terorizma i precizirano da nadzor može trajati do podizanja optužnice. Prihvaćen je prijedlog Hrvatske odvjetničke komore te je stavak 2. članka 76. dopunjen unošenjem riječi „obrazloženi“. Ujedno je ta odredba dopunjena preciziranjem da se mjera može primijeniti „do podizanja optužnice“.

Članak 80. (članak 17. Prijedloga), je dopunjen preciznim propisivanjem prava na kažnjavanje suca istrage i suda koji vodi postupak.

U članku 82. stavak 1. (članak 18. Prijedloga), ispuštena je riječ „kaznenog“ a time je preciznije, vodeći računa o članku 17., propisana dužnost vođenja zapisnika. Stavak 4. članka 82. je dopunjen riječima „može se dopustiti“ a to znači da je riječ o mogućnosti koja ovisi o tijelu koje vodi radnju.

U članku 98. stavak 5. (članak 19. Prijedloga) je propisano da mjere opreza do podizanja optužnice određuje, produljuje i ukida državni odvjetnik. U istom smislu je izmijenjen stavak 6. Stavak 7. toga članka je dopunjen odredbom o tome tko odlučuje o žalbi protiv odluke o mjeri opreza.

Članak 102. stavak 3. (članak 20. Prijedloga) je terminološki izmijenjen.

Preciznije je uređeno pravilo o postupanju okrivljenika protivno uvjetima rješenja o određivanju jamstva u stavku 2. članka 104. (članak 21. Prijedloga), a posebno postupak određivanja naplate iznosa jamstva.

U članku 108. stavak 4. (članak 22. Prijedloga), dodana je nova točka 3. čime je ustanovljena obveza obavješćavanja branitelja na zahtjev okrivljenika.

Članak 109. (članak 23. Prijedloga), je izmijenjen i dopunjen. U stavku 1. je unesena izmjena prema kojoj je jasno određeno da ne mora dovesti uhićenika osoba koja ga je uhitila, već (bilo koji) policijski službenik. To je u skladu s prijedlogom, Ministarstva unutarnjih poslova. Isti stavak je dopunjen rečenicom koja se odnosi na dokazne predmete. Stavak 3. je izmijenjen prihvaćanjem prijedloga Ministarstva unutarnjih poslova i prema toj izmjeni unošenje podataka uhićenika u Informacijski sustav je dužnost koju ima pritvorski nadzornik odmah po dovođenju uhićenika. Dvije rečenice iz stavka 4. su premještene u stavak 3. Redosljed stavaka je izmijenjen imajući u vidu predmet uređenja.

Prema dopuni koja se odnosi na stavak 5. državni odvjetnik mora ispitati osumnjičenika u roku od deset sati nakon predaje pritvorskom nadzorniku. Time je djelomično uvažena primjedba Državnog odvjetnika Republike Hrvatske. To je bitna odredba koja postavlja strogu obvezu državnom odvjetniku.

U istom članku nov je stavak 6. u kojemu su precizno propisane situacije u kojima pritvorski nadzornik mora uhićenika pustiti na slobodu. Te dopune imaju bitnu važnost za osobu lišenu slobode.

U člancima 112. (članak 24. Prijedloga), i 113. (članak 25. Prijedloga), usklađen je tekst s odredbom članka 109., a stavak 2. članka 112. ujedno je dopunjen. Stavak 3. tog članka je izmijenjen tako da se u toj odredbi općenito nalaže ukidanje pritvora čim nema razloga za njega.

Članak 118. (članak 26. Prijedloga), je dopunjen u stavku 2., a stavak 3. je ispušten jer je suvišan s obzirom na odredbu članka 109. stavak 5.

Članak 119. stavak 3. (članak 27. Prijedloga) je dopunjen odredbom da se može odrediti i mjera opreza.

U članku 121. (članak 28. Prijedloga) stavcima 1. i 2. predviđeno je da istražni zatvor u domu nadzire policija ili ministarstvo nadležno za pravosuđe. Stavak 2. je u skladu s tim izmijenjen.

Članak 123. stavak 1. točka 4. (članak 29. Prijedloga) je izmijenjen tako da je osnova za istražni zatvor nadopunjena zahtjevom da je ta mjera nužna za neometano odvijanje postupka. Time se u toj „četvrtoj“ osnovi istražnog zatvora nastoji istaknuti nužnost istražnog zatvora za odvijanje postupka. Na taj način se ističe postupovna svrha istražnog zatvora.

U članku 124. stavak 2. točka 1. (članak 30. Prijedloga) je dopunjena obvezom unošenja naloga o provođenju istrage u rješenje o istražnom zatvoru. Točka 3. je izmijenjena jer se u svakom rješenju mora odrediti rok na koji je određen istražni zatvor.

Članak 125. stavak 1. (članak 31. Prijedloga) je terminološki usklađen. Stavak 2. je ispravljen. U stavku 3. tekst je preciziran odgovarajućom dopunom.

U članku 127. (članak 32. Prijedloga) je stavak 2. dopunjen naznakom da do podnošenja optužnice o istražnom zatvoru odlučuje sudac istrage. Taj je propis ujedno usklađen sa člankom 112. stavak 3. Dodana je odredba da žalba ne zadržava izvršenje rješenja. Rok je usklađen s rokom iz članka 118.

Stavak 2. članka 129. (članak 33. Prijedloga) je dopunjen odredbom o održavanju sjednice i u slučaju nedolaska osoba koje su o njoj obaviještene.

Članak 140. stavak 4. (članak 34. Prijedloga), je dopunjen rečenicom koja precizno određuje da se sredstva prisile prema zatvorenicima primjenjuju prema posebnim propisima, a to su propisi o policijskim ovlastima i propisi o izvršavanju kazne zatvora. To je vrlo važno za prava osobe prema kojoj se ta sredstva primjenjuju.

U članku 141. (članak 35. Prijedloga) dodan je stavak 5. koji uređuje pravo zatvorenika na obraćanje predsjedniku suda radi zaštite prava. To je u skladu s presudom Ustavnog suda U - 4182/2008.

U članku 144. stavku 4. (članak 36. Prijedloga) ispravljena je očigledna greška u tekstu.

Odredbe o pozivu u članku 173. stavak 1. (članak 37. Prijedloga) su dopunjene. Posebno je značajna dopuna u stavku 2. jer je u podnošenju amandmana pri donošenju Zakona, bilo propušteno urediti pozivanje osoba u slučaju ako sud odredi dokaznu radnju.

Dopunjena je radi jasnoće odredba članka 175. stavak 5. (članak 38. Prijedloga).

U članku 181. (članak 39. Prijedloga) je u stavak 5. unesena izmjena prema kojoj prava i dužnosti ovrhovoditelja u cijelosti prelaze na državnog odvjetnika. U skladu s tim brisani su stavci 7., 9. i 10. te usklađene brojčane oznake stavaka.

Stavak 2. članka 183. (članak 40. Prijedloga) je izmijenjen tako da je precizno uređen domašaj tajnosti podataka određenih osoba u postupku. To je u skladu s propisima o zaštiti tajnosti podataka. Terminološke izmjene su provedene u stavcima 3., 5. i 6.

U stavku 2. članka 184. (članak 41. Prijedloga), je dopunjen tekst kao i u članku 183.

Izmijenjen je članak 187. stavak 5. (članak 42. Prijedloga) u odnosu na oznaku kaznenog djela terorizma iz članka 169. Kaznenog zakona.

U članku 202. (članak 43. Prijedloga) preciznije su uređene u stavku 2. točke 2., 3. i 29. Stavak 8., je izmijenjen s obzirom na novi naziv mjere. Novi su stavci 16. – 18. čime se upotpunjuje katalog pojmova. Izmijenjen je naziv Europskog suda. S obzirom na te izmjene i dopune izmijenjene su brojčane oznake stavaka.

Članak 206. stavak 3. (članak 44. Prijedloga) je izmijenjen radi jasnijeg određenja. Dopuna usmjerena preciziranju je unesena i u stavak 4. članka 206. Izmijenjen je i stavak 9. istoga članka u cilju da se uredi mogućnost uporabe rezultata izvida kao operativnih dokaza prije podizanja optužnice.

Dopunom u članku 213. stavak 1. (članak 45. Prijedloga) policija je izričito ovlaštena da poduzme privremeno oduzimanje predmeta i kad provodi izvide kaznenih djela.

U članku 217. (članak 46. Prijedloga) su unesene terminološke izmjene. Stavak 4. toga članka je izmijenjen ispuštanjem riječi „osiguranja prisutnosti ili mjere opreza“.

U članku 218. (članak 47. Prijedloga) su unesene terminološke izmjene.

Članak 225. stavak 1. (članak 48. Prijedloga) je dopunjen preciziranjem postupanja suca istrage s prijedlozima oštećenika kao tužitelja. Stavak 3. toga članka je dopunjen.

Članak 231. (članak 49. Prijedloga) je izmijenjen djelomičnim uvažavanjem primjedaba Hrvatskog novinarskog društva. Najprije, umjesto postojeće odredbe u prvoj rečenici se predlaže izričaj da postupanje tijekom istrage nije javno. Druga rečenica je precizirana tako da predviđa obvezu tajnosti za sve osobe koje saznaju sadržaj dokazne radnje prije potvrđivanja optužnice.

Članak 238. (članak 50. Prijedloga) je izmijenjen u cilju preciznog propisivanja prava i dužnosti prisustvovanja dokaznom ročištu.

Terminološke izmjene su unesene u stavke 1. i 4. članka 239. (članak 51. Prijedloga), a izmijenjena je točka 1. stavka 2. kojom je izostavljena obveza da se pouka o pravima daje ako se privremeno oduzima predmet. U stavku 2. i 3. toga članka je izostavljena dokazna radnja privremenog oduzimanja, a na tu izmjenu su ukazale edukacije u Valbandonu.

U članak 244. (članak 52. Prijedloga) su unesene terminološke izmjene.

Članak 245. (članak 53. Prijedloga) je dopunjen novim stavkom 2. kojim se uređuje postupak pretrage, a daljnji stavci su u skladu s tim, označeni novim oznakama.

Naslov pododjeljka d) ispred članka 257. (članak 54. Prijedloga) je dopunjen izričitim isticanjem bankovnog sefa.

Odredba članka 259. stavak 1. (članak 55. Prijedloga) je dopunjen isključenjem kažnjavanja okrivljenika.

U članku 260. stavak 1. (članak 56. Prijedloga) je terminološki dopunjen, a dopunjen je u istom smislu i stavak 2. Nov je stavak 3. koji uređuje kažnjavanje za neposluh.

Članak 262. (članak 57. Prijedloga) je dopunjen uvažavanjem prijedloga Hrvatskog novinarskog društva da o vjerojatnosti pružanja pomoći u kaznenom djelu na zahtjev državnog odvjetnika, odlučuje rješenjem sudac istrage u kratkom roku. Prihvaćen je i prijedlog Hrvatske odvjetničke komore te u skladu s tim prijedlogom izmijenjen tekst članka 262. stavak 1. točka 1.

Članak 271. (članak 58. Prijedloga) je izmijenjen i njegov novi tekst usklađen s pravilima ovršnog postupka.

U članku 272. (članak 59. Prijedloga) stavak 4. je unesena terminološka izmjena.

Članak 281. (članak 60. Prijedloga) je izmijenjen i usklađen s općim odredbama članka 6. i 10., a u njemu su posebno predviđeni drugi slučajevi nevaljanosti iskaza okrivljenika kao dokaza.

Članak 285. (članak 61. Prijedloga) je izmijenjen, a njegov tekst upućuje na primjenu Zakona o medijima.

U članku 289. stavak 3. (članak 62. Prijedloga) je izmijenjen i dopunjen radi preciznijeg uređenja pitanja koja se mogu postavljati svjedoku. Stavak 6. toga članka je izmijenjen u cilju preciziranja obveza tijela koje provodi radnju.

U članku 292. stavku 1. (članak 63. Prijedloga) terminološki je usklađena oznaka audio – video uređaja. Izmijenjena je treća rečenica u stavku 2. i terminološki usklađen stavak 3. u odnosu na oznaku audio – video uređaja.

U tekstu članka 297. stavak 1. (članak 64. Prijedloga) je ispravljena bročana oznaka koja ispravno glasi: 292. Stavak 2. je izmijenjen tako da je propisano da se ispitivanje zaštićenog svjedoka u pravilu snima.

Slučajevi isključenja upotrebljivosti iskaza svjedoka u članku 300. (članak 65. Prijedloga) su precizirani a u nekim stavcima su izmijenjene oznake odgovarajućih propisa. Prihvaćena je primjedba Državnog odvjetništva Republike Hrvatske te su izostavljene ranije predložene izmjene u točkama 3. i 5. stavka 1.

Izmjene u članku 301. (članak 66. Prijedloga) su usmjerene poboljšanju preciznosti propisa (stavak 4.). Stavak 6. je izmijenjen tako da je jasno uređeno prepoznavanje koje obavlja okrivljenik, pri čemu on ima prava kao i kod prvog ispitivanja (posebno pravo na prisutnost branitelja) i prepoznavanje koje obavlja svjedok. Time je prihvaćena primjedba Ministarstva unutarnjih poslova.

U istom smislu su precizirani stavci 2. i 6. članka 325. (članak 67. Prijedloga). U stavcima 6. i 7. je unesena izmjena.

Stavak 5. članka 326. (članak 68. Prijedloga) je dopunjen na način da je točno određeno prema čijem se nalogu poduzimaju radnje.

U članku 330. stavak 3. (članak 69. Prijedloga) je izmijenjen i izričaj pojednostavljen.

Članak 334. stavak 1. točka 2. (članak 70. Prijedloga) je dopunjena.

Članak 335. stavak 8. (članak 71. Prijedloga) je preciziran.

Članak 344. stavak 1. (članak 72. Prijedloga) točka 4. je izmijenjen u smislu preciziranja.

Članak 345. (članak 73. Prijedloga) je terminološki usklađen i dopunjen prihvaćanjem prijedloga Hrvatske odvjetničke komore da se izričito istakne obveza dostave optužnice branitelju.

U članak 348. (članak 74. Prijedloga) unesene su izmjene kojima se vodi računa o praktičnom postupanju glede rokova (stavak 1.), a u stavku 4. je preciznije uređeno odricanje od prava na sjednicu optužnog vijeća i time na temelju izričitog pristanka okrivljenika omogućena rasprava bez prethodnog ispitivanja optužnice.

U članak 349. (članak 75. Prijedloga) su unesene izmjene radi veće preciznosti propisa.

Članak 350. stavak 1. (članak 76. Prijedloga) je dopunjen, a stavci 4. i 5. su izmijenjeni. To je u skladu s primjedbama iznesenim tijekom edukacije.

Preciziran je odgovarajućom izmjenom i članak 354. stavak 2. (članak 77. Prijedloga) a dopunjen prihvaćanjem prijedloga Hrvatske odvjetničke komore.

Isppravljena je oznaka u stavku 3. članka 355. (članak 78. Prijedloga).

Članak 365. (članak 79. Prijedloga) je u stavku 2. dopunjen izričito odredbom o roku u kojemu mora biti podignuta ranije povučena optužnica i uz obvezu izvještavanja višeg državnog odvjetnika u stavku 3. Djelomično je prihvaćen prijedlog Državnog odvjetnika Republike Hrvatske i rok podizanja optužnice nakon povlačenja produljen i uređen diferencirano za redoviti (dulji) i skraćeni (kraći) postupak.

Članak 366. (članak 80. Prijedloga) stavak 2. točka 3. je izmijenjena tako da obuhvaća sve dokazne radnje poduzete prije podnošenja optužnice. U istom članku dopunjen je stavak 3. tako da je usklađen s tekstom u članku 369. To je u skladu s mišljenjem iznesenim tijekom edukacije.

Terminološki je preciziran članak 369. (članak 81. Prijedloga)

Dopunjen je članak 371. (članak 82. Prijedloga) tako da je precizirano da se pripremno ročište vodi pred predsjednikom vijeća. Primjedba Hrvatske odvjetničke komore u odnosu na taj članak je prihvaćena i stavak 3. dopunjen izričitim propisivanjem prava na žalbu.

U članku 372. (članak 83. Prijedloga) je tekst izmijenjen ispuštanjem druge rečenice.

U članku 374. stavak 3. (članak 84. Prijedloga) izmijenjena je brojčana oznaka članka.

Članak 377. (članak 85. Prijedloga) je dopunjen u stavku 1. i 3. radi veće preciznosti.

U članku 388., (članak 86. Prijedloga) 395. (članak 87. Prijedloga) i 396. (članak 88. Prijedloga) su terminološke izmjene.

Značajne izmjene i dopune su u članku 404. (članak 89. Prijedloga). Stavak 2. toga članka je prije svega terminološki izmijenjen. U stavku 3. je značajna dopuna kojom se otvara mogućnost suđenja bez prisutnosti optuženika u predmetima za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora do dvanaest godina, a optuženik koji je uredno pozvan nije pristupio, ili mu se poziv ne može uručiti jer je promijenio adresu a o tome nije obavijestio sud ili očigledno izbjegava poziv. Sud može odlučiti da se rasprava provede u odsutnosti optuženika: a) ako je za kazneno djelo propisana kazna zatvora do dvanaest godina, b) optuženik koji je uredno pozvan nije pristupio, ili mu se poziv ne može uručiti jer je promijenio adresu, a o tome nije obavijestio sud ili očigledno izbjegava poziv i c) ako je optuženik bio prethodno upozoren da mu se može suditi u odsutnosti i d) ako se očitovao o optužnici u prisutnosti branitelja. Mogućnost suđenja ovisi o odluci suda. Posljedično je ta dopuna zahtijevala i odgovarajuću izmjenu teksta u članku 64. stavak 1. točka 7. Posebni uvjeti suđenja u odsutnosti su propisani za kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do osam godina u članku 531. stavak 2. To je sukladno

točki 2. Preporuke Odbora ministara Vijeća Europe R(75)11. U stavku 4. je terminološka izmjena i ispravak brojčane oznake stavka.

Tekst članka 409. (članak 90. Prijedloga), posebno stavak 2. je usklađen s tekstom članka 533. stavak 1. i drugim u stavku 3. toga članka navedenim propisima, koji se odnose na audio i audio - video snimanje.

U članku 414. stavak 4. je izostavljen (članak 91. Prijedloga). Time je usklađen sa člankom 415. stavak 3.

Članak 415. stavak 1. i 3. su izmijenjeni (članak 92. Prijedloga). Novim se tekstom nastoji izbjeći opetovano ponavljanje sadržaja obrane od strane predsjednika vijeća i time ubrzati postupak. Na potrebu te izmjene upozoreno je tijekom edukacije.

Stavak 5. članka 418. (članak 93. Prijedloga) je terminološki usklađen.

Dopuna u stavku 1. članka 419. (članak 94. Prijedloga) je usmjerena na preciziranje dosega inkvizicione maksime (prava suda da na temelju vlastite odluke izvodi dokaze). Sud na temelju vlastite odluke izvodi dokaze samo ako smatra da ti dokazi upućuju na postojanje razloga isključenja protupravnosti ili krivnje ili na činjenicu o kojoj ovisi odluka o kaznenopravnim sankcijama. Ostale činjenice utvrđuju se samo na inicijativu stranke. Imajući u vidu da prethodnim postupak vodi državni odvjetnik (dakle stranka) ograničavanje inkvizicione maksime je nužno.

U članak 420. (članak 95. Prijedloga) unesene su dvije dopune. Nov je stavak 1. u kojemu je izričito predviđena obveza upozorenja svjedoka i vještaka. To je uvjetovalo izmjenu brojčanih oznaka drugih stavaka. Nov je stavak 8. koji uređuje postupak ako se dokaz izvodi na temelju odluke suda.

U članku 421. (članak 96. Prijedloga) u stavku 2. točka 1. je preciznije označeno vrijeme u kojemu je dokaz bio poznat stranci, ali ga ona usprkos tome nije pravovremeno predložila.

Dopunom u članku 431. stavak 1. točka 1. (članak 97. Prijedloga), uvodi se nova mogućnost čitanja zapisnika ako se odnosi na činjenicu koju stranka nije osporavala. Time bi se značajno proširilo područje u kojemu se mogu dokazi izvoditi čitanjem ne dovodeći u pitanje položaj stranaka, a to je ubrzanje postupka.

Članak 441. stavak 3. (članak 98. Prijedloga) je izmijenjen izostavljanjem oznake stavka jer se predmetni članak odnosi na sve slučajeve koje uređuje članak 415.

U stavku 5. članka 459. (članak 99. Prijedloga) je izmjena kojom se ide za pojednostavljenjem obrazloženja pisane presude u odnosu na činjenice koje stranke nisu osporile. Takve činjenice sud samo navodi, a to je usmjereno cilju da se pisano obrazloženje znatno skрати.

Dopuna u članku 464. stavak 8. (članak 100. Prijedloga) odnosi se na isključenje pobijanja činjenice koju stranka nije osporavala samo zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Time je prihvaćena primjedba Državnog odvjetnika Republike Hrvatske. U skladu s tom dopunom, izmijenjena je brojčana oznaka stavka 9.

Članak 474. stavak 4. (članak 101. Prijedloga) je dopunjen cjelovitim uređenjem postupanja predsjednika vijeća prvostupanskog suda.

Stavak 1. članka 492. (članak 102. Prijedloga) je izmijenjen jer osim suda rješenje donosi i drugo tijelo.

Prema dopunjenom stavku 2. članka 494. (članak 103. Prijedloga) o žalbi protiv rješenja suca istrage ili suca pojedinca odlučuje vijeće istog suda, ako Zakonom nije drukčije propisano, a prema izmijeni i dopuni u stavku 4. ispitujući žalbu, sud će po službenoj dužnosti pazi je li rješenje donijelo ovlašteno tijelo i je li povrijeđen kazneni zakon na štetu okrivljenika.

Tekst članka 495. (članak 104. Prijedloga) je izmijenjen brisanjem članka 476. jer je drukčije propisano člankom 494. stavak 2.

U članku 504. (članak 105. Prijedloga) stavak 2. je dopunjen brojčanom oznakom stavka na kojega se također odnosi.

Članak 505. stavak 3. (članak 106. Prijedloga) je izmijenjen novom odredbom. Prema toj izmijeni pri rješavanju o zahtjevu za obnovu postupka u vijeću neće sudjelovati sudac koji je sudjelovao u donošenju presude u prijašnjem postupku, osim u slučaju iz članka 498.

U članku 510. (članak 107. Prijedloga) nazivi tijela su izmijenjeni u skladu s člankom 202.

U članku 522. (članak 108. Prijedloga) ispravljena je brojčana oznaka stavka na koji se poziva.

Dopunjen je članak 523. (članak 109. Prijedloga) dopunjen je stavak 1. i precizirano da postupa sudac pojedinac.

Postupak izricanja kaznenog naloga i postupak ispitivanja optužnice za kaznena djela za koja se može izreći kazneni nalog se nastojalo ubrzati i pojednostaviti, ali uz jamstvo očuvanja prava okrivljenika. U skladu s tim dopunjen je članak 542. izmjenom u stavku 4. i dopunom novim stavkom 5. (članak 110. Prijedloga) pri čemu je ispitivanje optužnice za takva kaznena djela ograničeno na određene nedostatke.

Novo uređenje postupanja u predmetima u kojima je moguće izricanje kaznenog naloga je uvjetovalo dopunu u članku 543. stavak 2. (članak 111. Prijedloga).

U skladu s novim uređenjem je i dopuna u stavku 1. članka 544. (članak 112. Prijedloga) kojom je uređeno postupanje ako optužno vijeće ne potvrdi optužnicu. U tom slučaju optužno vijeće će rješenjem staviti izvan snage kazneni nalog u odnosu na optuženika koji je podnio prigovor. Tako će postupiti i sudac pojedinac pri donošenju nove presude.

Članak 555. stavak 2. (članak 113. Prijedloga) je ispravljen u oznaci članka 464. u stavku 2.

U članku 562. (članak 114. Prijedloga) je također ispravljena brojčana oznaka članka.

Članak 566. stavak 1. (članak 115. Prijedloga) je dopunjen i time otklonjena očigledna greška u pisanju.

U članku 573. (članak 116. Prijedloga) ispravljana je pogreška u datumu.

U članku 117. Prijedloga je izmjena naziva u cijelom tekstu Zakona: umjesto kućnog zatvora propisuje se istražni zatvor u domu. Terminološka izmjena je provedena u člancima 119.–121. i u skladu s tim izmijenjen naslov pododjeljka. Umjesto kućnog zatvora propisuje se istražni zatvor u domu. Time je uvažena primjedba Uprave za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa koja je upozorila na to da termin kućni zatvor može dovesti do toga da dvije različite ustanove (jedna u Zakonu o probaciji) nose isti naziv.

U članku 118. Prijedloga ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da izradi pročišćeni tekst Zakona o kaznenom postupku.

Članak 119. Prijedloga određuje stupanje na snagu ovog Zakona.

VI. ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 6.

Zabranjeno je da se prema okrivljeniku, svjedoku ili drugoj osobi primijene medicinske intervencije ili da im se daju takva sredstva kojima bi se utjecalo na njihovu volju pri davanju iskaza, niti se smije upotrijebiti sila, prijetnja, obmana ili druga slična sredstva.

Članak 16.

(1) Žrtva i oštećenik imaju u kaznenom postupku prava u skladu s ovim Zakonom.

(2) Policija, istražitelj, državno odvjetništvo i sud postupaju s posebnim obzirom prema žrtvi kaznenog djela. Ta tijela dužna su žrtvi dati pouke iz stavka 3. ovog članka i članka 43. do 46. ovog Zakona i skrbiti za interese žrtve pri donošenju odluka o poduzimanju kaznenog progona protiv okrivljenika, odnosno pri poduzimanju radnji u kaznenom postupku u kojima žrtva mora osobno sudjelovati.

(3) Žrtva koji trpi teža psihofizička oštećenja ili teže posljedice kaznenog djela ima pravo na stručnu pomoć besplatnog savjetnika za svrhe davanja iskaza u kaznenom postupku.

(4) Žrtva teškog kaznenog djela nasilja ima pravo na naknadu štete iz sredstava državnog proračuna. Sredstva se prikupljaju iz novčanih kazni i oduzete imovinske koristi stečene kaznenim djelom u posebnom fondu.

(5) Osoba može sudjelovati u kaznenom postupku kao oštećenik pod uvjetima koje propisuje ovaj Zakon.

(6) Državno odvjetništvo i sud dužni su u svakom stadiju postupka ispitati postoji li mogućnost nagodbe između okrivljenika i oštećenika oko popravljanja štete uzrokovane kaznenim djelom te ih, uz izričitu privolu oštećenika, uputiti u tom cilju u savjetovalište za psihosocijalnu pomoć ovlaštene fizičke ili pravne osobe. Izvješće savjetovališta mora se nadležnom državnim tijelu podnijeti u roku od šest mjeseci.

Članak 17.

(1) Kazneni postupak započinje:

1) izdavanjem naloga o provođenju istrage prema poznatom počinitelju kaznenog djela (članak 217.),

2) potvrđivanjem optužnice,

3) određivanjem rasprave na temelju privatne tužbe,

4) donošenjem presude o izdavanju kaznenog naloga (članak 541. stavak 1.).

(2) Kad je propisano da pokretanje kaznenog postupka ima za posljedicu ograničenje određenih prava, te posljedice, ako zakonom nije drukčije određeno, nastupaju potvrđivanjem optužnice, a za kaznena djela za koja je propisana kao glavna kazna novčana kazna ili zatvor do pet godina, od dana kad je donesena osuđujuća presuda.

Članak 18.

(1) Ako primjena kaznenog zakona zavisi od prethodnog rješenja pravnog pitanja za čije je rješenje nadležan sud u kojem drugom postupku ili drugo državno tijelo, kazneni sud može sam riješiti to pitanje prema odredbama koje važe za dokazivanje u kaznenom postupku. Rješenje tog pravnog pitanja od strane kaznenog suda ima učinak samo za kazneni predmet o kojem taj sud raspravlja.

(2) Ako je o takvu prethodnom pitanju već donio odluku sud u kojem drugom postupku ili drugo državno tijelo, takva odluka ne veže kazneni sud što se tiče ocjene je li počinjeno određeno kazneno djelo.

(3) Ako sud smatra da je za rješenje pitanja iz stavka 1. ovog članka potrebna odluka Europskog suda pravde o važenju ili o tumačenju propisa i mjera Europske unije, zastat će s postupkom te podnijeti zahtjev Vrhovnom sudu da od Europskog suda pravde zatraži odluku ili mišljenje. Ako Vrhovni sud ocijeni da je zahtjev opravdan, zatražit će odgovarajuće tumačenje od Europskog suda pravde.

Članak 38.

(1) Temeljno pravo i glavna dužnost državnog odvjetnika je progon počinitelja kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti.

(2) U predmetima kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti državni odvjetnik ima pravo i dužnost:

- 1) poduzimanja potrebnih radnji radi otkrivanja kaznenih djela i pronalaženja počinitelja,
- 2) poduzimanja izvida kaznenih djela te nalaganja i nadzora provođenja pojedinih izvida radi prikupljanja podataka važnih za pokretanje istrage,
- 3) donošenja naloga i provođenja istrage,
- 4) provođenja i nadzora provođenja dokaznih radnji,
- 5) predlaganja privremenih mjera osiguranja oduzimanja imovinske koristi,
- 6) odlučivanja o odgodi kaznenog progona,
- 7) pregovaranja i sporazumijevanja s okrivljenikom o priznanju krivnje i sankciji,
- 8) podizanja i zastupanja optužnice, predlaganja izdavanja kaznenog naloga pred nadležnim sudom,
- 9) davanja izjava da neće poduzeti kazneni progon u slučaju iz članka 286. stavka 2. ovog Zakona,
- 10) podnošenja žalbi protiv nepravomoćnih sudskih odluka i izvanrednih pravnih lijekova protiv pravomoćnih sudskih odluka,
- 11) sudjelovanja u postupku povodom zahtjeva za sudsku zaštitu protiv odluke ili radnje tijela uprave nadležnog za izvršenje kazne ili mjere oduzimanja slobode izrečene pravomoćnom presudom u kaznenom postupku,
- 12) poduzimanja drugih mjera predviđenih zakonom.

(3) Državni odvjetnik pokreće posebne postupke i sudjeluje u posebnim postupcima kad je to predviđenom zakonom.

(4) Glavni državni odvjetnik odlučuje o davanju postupovnog imuniteta pripadniku zločinačke organizacije u skladu sa zakonom.

Članak 45.

(1) Žrtva kaznenog djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa ima uz prava iz članka 43. i 44. ovog Zakona pravo:

- 1) prije ispitivanja razgovarati sa savjetnikom ili opunomoćenikom na teret proračunskih sredstava ako u postupku sudjeluje kao oštećenik,
- 2) da ju u policiji i državnom odvjetništvu ispituje osoba istog spola,
- 3) uskratiti odgovor na pitanja koja se odnose na strogo osobni život žrtve,
- 4) zahtijevati da bude ispitana putem audio-video uređaja prema članku 292. stavku 4. ovog Zakona,
- 5) na tajnost osobnih podataka,
- 6) zahtijevati isključenje javnosti s rasprave.

(2) Prije prvog ispitivanja sud, državni odvjetnik, istražitelj i policija moraju žrtvu kaznenog djela iz stavka 1. ovog članka, upozoriti na njezina prava iz ovog članka.

Članak 51.

Oštećenik može svojom izjavom tijelu koje vodi postupak odustati od prijedloga za progon, odnosno od privatne tužbe do završetka rasprave. U tom slučaju on gubi pravo da ponovno podnese prijedlog, odnosno privatnu tužbu.

Članak 60.

(1) Privatna tužba podnosi se nadležnom sudu.

(2) Privatni tužitelj ima ista prava koja ima državni odvjetnik, osim prava koja državnom odvjetniku pripadaju kao državnom tijelu.

(3) Na privatnog tužitelja odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 54. do 59. ovog Zakona.

Članak 64.

(1) U kaznenom postupku okrivljenik ima pravo:

1. prije ispitivanja ili prije poduzimanja druge radnje za koju je to propisano ovim Zakonom, biti upoznat s osnovama sumnje da je počinio kazneno djelo koje mu se stavlja na teret,
2. slobodno iznositi obranu, uskratiti iskaz u cijelosti ili uskratiti odgovor na postavljeno pitanje,
3. ne priznati krivnju,
4. uzeti branitelja po vlastitom izboru,
5. da mu se imenuje branitelj u slučajevima propisanim ovim Zakonom,
6. slobodno u privatnosti razgovarati s braniteljem, osim ako iznimno, sud ili državni odvjetnik nije odredio nadzor razgovora,
7. da branitelj može prisustvovati njegovu ispitivanju,
8. razgledati spise i predmete koji imaju služiti kao dokaz u skladu s ovim Zakonom,
9. predlagati dokaze,
10. sudjelovati u dokaznim i drugim postupovnim radnjama u skladu s ovim Zakonom,
11. predlagati provođenje radnji i donošenje odluka te podnositi prijedloge u postupku,
12. služiti se u postupku svojim jezikom i da mu se, kad to propisuje ovaj Zakon, osigura tumač,
13. podnijeti odgovor na optužnicu,
14. sudjelovati u sjednici na kojoj se ispituje optužnica,
15. priznati krivnju i sporazumijevati se o sankciji,
16. sudjelovati na raspravi i u izvođenju dokaza,
17. podnositi pravne lijekove i druga pravna sredstva.

(2) Zakonom se posebno propisuje:

1. način ostvarenja prava iz stavka 1. ovog članka,
2. kad se okrivljenik mora obavijestiti o pravima iz stavka 1. ovog članka i posljedice u slučaju propuštanja obavijesti,
3. prava koja ima okrivljenik koji je lišen slobode ili je prema njemu primijenjena druga mjera lišenja ili ograničenja temeljnih prava.

Članak 66.

(1) Okrivljenik mora imati branitelja pri prvom ispitivanju:

- 1) ako je nijem, gluhi, slijep, gluhoslijep ili nesposoban da se sam brani,
- 2) ako se postupak vodi za kazneno djelo za koje je propisan redoviti postupak.

(2) Okrivljenik mora imati branitelja:

- 1) ako je okrivljenik ostao bez branitelja jer je rješenjem uskraćeno pravo branitelja na radnju ili zastupanje (članak 11. stavak 4.),

- 2) od dostave naloga o provođenju istrage za kaznena djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora do pravomoćnog okončanja postupka,
 - 3) ako je protiv okrivljenika određen pritvor ili istražni zatvor, od donošenja odluke o lišenju slobode,
 - 4) u slučajevima donošenja naloga o prekidu istrage propisanih ovim Zakonom (članak 223. stavak 1. i 2.),
 - 5) od dostave optužnice do pravomoćnog okončanja postupka za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora od deset ili više godina,
 - 6) tijekom pregovora o uvjetima priznavanja krivnje, sporazumijevanja o sankciji i potpisivanja izjave za donošenje presude na temelju sporazuma (članak 360. stavak 1. i 3. i članak 374.),
 - 7) od donošenja rješenja o suđenju u odsutnosti (članak 402. stavak 3. i 4.),
 - 8) ako se rasprava održava u njegovoj odsutnosti uslijed raspravne nesposobnosti koju je sam uzrokovao (članak 404. stavak 3. i članak 531. stavak 2.),
 - 9) nakon podizanja optužnice u postupku prema okrivljeniku s duševnim smetnjama (članak 550. stavak 2.),
 - 10) u drugim slučajevima koje propisuje ovaj Zakon.
- (3) Ako u slučajevima kada je obrana obvezna, okrivljenik nije sam uzeo ili je ostao bez branitelja, postaviti će mu se branitelj po službenoj dužnosti. Branitelja postavlja na prijedlog suda ili državnog odvjetnika, predsjednik suda. Protiv rješenja o postavljanju branitelja žalba nije dopuštena.

Članak 67.

- (1) Branitelj je ovlašten u korist okrivljenika poduzimati sve radnje koje može poduzeti sam okrivljenik.
- (2) U svrhu pripremanja obrane branitelj može tražiti obavijesti od građana, osim žrtve i oštećenika kaznenog djela.
- (3) U pozivu građaninu radi traženja obavijesti iz stavka 2. ovog članka, mora se naznačiti razlog pozivanja. Branitelj u pozivu ne smije prijetiti posljedicama za slučaj neodazivanja. Osoba koja se odazvala pozivu, a odbije dati obavijest, ne može se ponovno pozivati zbog istog razloga. Nakon što okrivljenik ili branitelj primi optužnicu, branitelj ne može pozivati građane.
- (4) Oblik i sadržaj poziva iz stavka 3. ovog članka, utvrđuje Hrvatska odvjetnička komora uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za pravosuđe.

Članak 69.

- (1) Više okrivljenika mogu imati zajedničkog branitelja ako se protiv njih ne vodi postupak za isto kazneno djelo ili ako to nije u suprotnosti s probicima njihove obrane.
- (2) Ako više okrivljenika ima zajedničkog branitelja u slučaju iz točke 1. i 2. ovog članka, tijelo koje vodi postupak će ih pozvati da u određenom roku imenuju drugog branitelja, a u slučaju obvezne obrane postupit će prema članku 66. stavku 3. ovog Zakona.
- (3) Jedan okrivljenik može imati istodobno najviše tri branitelja, a smatra se da je obrana osigurana kad u postupku sudjeluje jedan od branitelja.
- (4) Ako više okrivljenika ima više branitelja sud će ih pozvati da u određenom roku usklade svoje obrane i izbjegnu ponavljanja. U slučaju opetovanog propuštanja tog roka sud može postupiti prema odredbi članka 11. stavka 3. ovog Zakona.

Članak 70.

- (1) Branitelj ne može biti žrtva, oštećenik, bračni, odnosno izvanbračni drug oštećenika, privatnog tužitelja ili oštećenika kao tužitelja ni njihov srodnik u uspravnoj liniji do bilo kojeg stupnja, u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja ili po tazbini do drugog stupnja.

(2) Branitelj ne može biti ni osoba koja je pozvana kao svjedok, osim ako je prema ovom Zakonu oslobođena dužnosti svjedočenja i izjavila da neće svjedočiti ili ako se branitelj ispituje kao svjedok u slučaju iz članka 284. točke 2. ovog Zakona.

(3) Branitelj ne može biti ni osoba koja je u istom predmetu suokrivljena ili je postupala kao sudac, državni odvjetnik, istražitelj ili policijski službenik.

(4) Branitelj ne može biti odvjetnik za kojeg postoje osnove sumnje da je primanjem novca ili imovine od okrivljenika počinio ili bio sudionik u kaznenom djelu prikrivanja protuzakonito dobivenog novca iz članka 279. Kaznenog zakona.

Članak 71.

(1) O isključenju branitelja u slučajevima iz članka 68. do 70. ovog Zakona sud odlučuje na prijedlog državnog odvjetnika ili po službenoj dužnosti rješenjem nakon saslušanja branitelja i okrivljenika ili nakon saslušanja okrivljenika na ročištu održanom bez branitelja koji je prethodno u pozivu bio upozoren na mogućnost održavanja ročišta u njegovoj odsutnosti. Žalba protiv rješenja ne zadržava njegovo izvršenje.

(2) O isključenju branitelja iz stavka 1. ovog članka, prije podizanja optužnice odlučuje sudac istrage, a nakon toga sud koji vodi postupak.

(3) U opravdanom slučaju, isključenje branitelja sud može opozvati rješenjem.

Članak 74.

Branitelj ima pravo razgledavanja spisa i predmeta koji služe kao dokaz u skladu s ovim Zakonom (članak 184. stavak 2. točka 1.).

Članak 76.

(1) Ako se okrivljenik nalazi u pritvoru ili istražnom zatvoru branitelj se može s njime dopisivati i razgovarati bez nadzora.

(2) Na prijedlog državnog odvjetnika sudac istrage može odlučiti da se pisma, poruke i razgovori okrivljenika i branitelja nadziru:

1) u postupku za sljedeća kaznena djela iz Kaznenog zakona: ubojstva (članak 90.), teškog ubojstva (članak 91.), otmice (članak 125.), ubojstva najviših državnih dužnosnika (članak 138.), otmice najviših državnih dužnosnika (članak 139.), kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (Glava XIII.), krivotvorenja novca (članak 274.) i prikrivanja protuzakonito dobivenog novca (članak 279.),

2) u postupku za kaznena djela za koja postoje osnove sumnje da ih je počinila grupa ljudi ili zločinačka organizacija ako postoji vjerojatnost da bi razgovor okrivljenika s braniteljem doveo do prikrivanja kaznenih djela, pomoći počiniteljima nakon kaznenog djela ili ako u pogledu okrivljenika postoje okolnosti koje upućuju na opasnost da će ponoviti kazneno djelo, dovršiti pokušano kazneno djelo ili počiniti teže kazneno djelo kojim prijeti.

(3) Odluku o nadzoru sudac istrage donosi rješenjem. Rješenje o nadzoru dostavlja se, prije stavljanja pod nadzor, branitelju i okrivljeniku. Žalba protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

(4) Nadzor iz stavka 2. ovog članka, može trajati najdulje dva mjeseca od određivanja istražnog zatvora.

Članak 80.

(1) Sud će kazniti novčanom kaznom do 50.000,00 kuna, branitelja, opunomoćenika, zakonskog zastupnika, oštećenika, privatnog tužitelja, oštećenika kao tužitelja, istražitelja, svjedoka, vještaka ili drugu osobu koja sudjeluje u postupku koji u podnesku, elektroničkoj ispravi ili u usmenoj

riječi odnosno na drugi način vrijeđa sud ili sudionika u postupku. Rješenje o kažnjavanju donosi sud pred kojim je dana izjava, a ako je ona učinjena u podnesku, sud koji o podnesku treba odlučiti. Protiv tog rješenja dopuštena je žalba. O kažnjavanju odvjetnika, odnosno odvjetničkog vježbenika izvijestit će se Hrvatska odvjetnička komora.

(2) Ako državni odvjetnik ili osoba koja ga zastupa vrijeđa drugoga, o tome će se izvijestiti nadležni državni odvjetnik i Državno odvjetničko vijeće.

(3) Kažnjavanje prema stavku 1. ovog članka ne utječe na progon i izricanje kazne za kazneno djelo počinjeno vrijeđanjem.

Članak 82.

(1) O svakoj radnji poduzetoj tijekom kaznenog postupka sastavit će se zapisnik istovremeno kad se radnja obavlja, a ako to nije moguće, onda neposredno nakon toga.

(2) Zapisnik piše zapisničar. Samo kad se obavlja pretraga stana ili osoba ili se radnja poduzima izvan službenih prostorija tijela, a zapisničar se ne može osigurati, zapisnik može pisati osoba koja poduzima radnju.

(3) Kad zapisnik piše zapisničar, zapisnik se sastavlja tako da osoba koja poduzima radnju govori glasno zapisničaru što će unijeti u zapisnik, osim kad zapisnik prema ovom Zakonu može sastaviti sudski savjetnik ili sudački vježbenik.

(4) Osobi koja se ispituje dopustit će se da sama kazuje odgovore u zapisnik. U slučaju zlouporebe to joj se pravo može uskratiti.

Članak 98.

(1) U slučaju kad postoje okolnosti iz članka 123. ovog Zakona zbog kojih je moguće odrediti istražni zatvor ili je zatvor već određen, sud i državni odvjetnik će, ako se ista svrha može ostvariti mjerom opreza, obrazloženim rješenjem odrediti primjenu jedne ili više takvih mjera. Pritom će se okrivljenik upozoriti da će se u slučaju nepridržavanja izrečene mjere, ona zamijeniti istražnim zatvorom.

(2) Mjere opreza jesu:

- 1) zabrana napuštanja boravišta,
- 2) zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja,
- 3) obveza redovitog javljanja određenoj osobi ili državnom tijelu,
- 4) zabrana približavanja određenoj osobi,
- 5) zabrana uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom,
- 6) zabrana obavljanja određene poslovne aktivnosti,
- 7) privremeno oduzimanje putne i druge isprave za prijelaz državne granice,
- 8) privremeno oduzimanje dozvole za upravljanje motornim vozilom.

(3) Mjerama opreza ne može se ograničiti pravo okrivljenika na vlastiti stan te pravo na nesmetane veze s ukućanima, bračnim ili izvanbračnim drugom, roditeljima, djecom, posvojenikom ili posvojiteljem, osim ako se postupak vodi zbog kaznenog djela počinjenog na štetu neke od tih osoba. Zabrana obavljanja poslovne aktivnosti može obuhvatiti i zakonitu profesionalnu djelatnost ako se postupak vodi zbog kaznenog djela počinjenog u okviru te djelatnosti.

(4) Mjerama opreza ne može se ograničiti pravo okrivljenika na nesmetano općenje s braniteljem.

(5) Mjere opreza mogu biti naložene prije i tijekom kaznenog postupka. Prije započinjanja kaznenog postupka mjere opreza određuje i ukida državni odvjetnik. Tijekom istrage te mjere određuje sudac istrage. Nakon podizanja optužnice pa do pravomoćnosti presude, mjere određuje sud pred kojim se vodi postupak.

(6) Mjere opreza mogu trajati dok za to postoji potreba, a najdulje do pravomoćnosti presude. Trajanje mjera opreza nije ograničeno rokovima trajanja istražnog zatvora. Svaka dva mjeseca sudac istrage, odnosno sud koji vodi postupak, ispitat će po službenoj dužnosti postoji li još potreba za mjerom opreza te je rješenjem produljiti ili ukinuti ako više nije potrebna. Mjera će se

ukinuti i prije proteka roka od dva mjeseca ako je za nju prestala potreba ili ako više nema zakonskih uvjeta za njezinu primjenu.

(7) Protiv rješenja kojim se određuje, produljuje ili ukida mjera opreza stranke mogu izjaviti žalbu, koja ne zadržava izvršenje mjere.

Članak 102.

(1) Istražni zatvor određen iz razloga navedenih u članku 123. stavku 1. točki 1. do 3. ovog Zakona, može se ukinuti ako okrivljenik ili tko drugi za njega dade jamstvo, a sam okrivljenik obeća da se neće kriti i da bez odobrenja neće napustiti svoje boravište, da neće ometati kazneni postupak i da neće počinuti novo kazneno djelo.

(2) U rješenju o određivanju istražnog zatvora, sud će odrediti visinu jamstva koje ima zamijeniti istražni zatvor. Jamstvo uvijek glasi na svotu novca koja se određuje s obzirom na težinu kaznenog djela, osobne okolnosti te imovno stanje okrivljenika.

(3) Ako ocijeni da jamstvo ne može zamijeniti pritvor sud će navesti okolnosti zbog kojih nalazi da je isključena zamjena istražnog zatvora jamstvom.

(4) Uz jamstvo sud može odrediti jednu ili više mjera opreza kao uvjet jamstva.

Članak 104.

(1) Policija nadzire postupa li okrivljenik u skladu s uvjetima određenima rješenjem o jamstvu. O okolnostima koje upućuju na mogućnost okrivljenikovog kršenja uvjeta jamstva policija odmah obavještava sud.

(2) Ako postoji vjerojatnost da će okrivljenik postupiti protivno uvjetima jamstva, rješenjem će se odrediti naplata iznosa jamstva u korist proračuna, a protiv okrivljenika će se odrediti istražni zatvor.

Članak 108.

(1) Prilikom uhićenja, uhićena osoba se mora odmah upoznati s razlozima uhićenja te mora biti poučena o pravima iz članka 7. stavka 2. ovog Zakona, osim ako to, s obzirom na okolnosti, nije nikako moguće.

(2) Ako se uhićenje provodi na temelju dovedbenog naloga, nalog mora biti pročitao i uručen uhićeniku prilikom oduzimanja slobode, osim ako to s obzirom na okolnosti uhićenja nije nikako moguće.

(3) Prilikom uhićenja smije se upotrijebiti samo ona sila na koju policiju ovlašćuje posebni zakon.

(4) O uhićenju će se odmah obavijestiti:

- 1) osoba iz članka 7. stavka 2. točke 4. ovog Zakona, osim ako se uhićenik tome protivi,
- 2) nadležno tijelo socijalne skrbi ako je potrebno poduzeti mjere za zbrinjavanje djece i drugih članova obitelji uhićenika o kojima se on brine.

Članak 109.

(1) Policijski službenik koji je proveo uhićenje mora uhićenika u roku navedenom u stavku 2. ovog članka dovesti u pritvorsku policijsku jedinicu određenu posebnim zakonom i predati pritvorskom nadzorniku ili ga pustiti na slobodu. Zakašnjenje se mora posebno obrazložiti.

(2) Rok u kojem uhićenik mora biti doveden u pritvorsku policijsku jedinicu i predan pritvorskom nadzorniku ili pušten na slobodu, teče od trenutka uhićenja, a iznosi:

- 1) dvanaest sati, ako je osoba uhićena na području policijske uprave kojoj se dovodi,
- 2) dvadeset i četiri sata, ako je osoba uhićena izvan područja policijske uprave kojoj se dovodi.

(3) Pritvorski nadzornik će sastaviti zapisnik u koji će unijeti osobne podatke uhićenika prema članku 272. stavku 1. ovog Zakona. Podaci o uhićeniku, trenutku i razlozima uhićenja se unose u evidenciju uhićenih osoba u Informacijskom sustavu ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, odmah čim je provedeno uhićenje.

(4) Pritvorski nadzornik obavještava državnog odvjetnika odmah po prijemu uhićenika. Obavijest se unosi u pritvorski zapisnik uhićenika. Uhićenik se ima odmah pustiti na slobodu ako to naloži državni odvjetnik. Ako protiv uhićenika nije određen pritvor ili istražni zatvor, u roku od 20 sati od uhićenja iz stavka 2. točke 1. ovog članka, odnosno 32 sata od trenutka uhićenja iz stavka 2. točke 2. ovog članka, pritvorski nadzornik će odmah po isteku roka, pustiti uhićenika na slobodu i o tome obavijestiti višeg državnog odvjetnika.

(5) Pritvorski nadzornik će sastaviti posebni zapisnik o prijemu predmeta koji služe kao dokaz i drugih predmeta i predati zapisnik i predmete državnom odvjetniku posebno pazeći da se predmeti ne unište ili ne ugrozi njihova uporaba u dokaznom postupku. Primjerak zapisnika predaje i policijskom službeniku koji je doveo uhićenika.

Članak 112.

(1) Državni odvjetnik pisanim i obrazloženim rješenjem određuje pritvor protiv uhićenika ako utvrdi da postoje osnove sumnje da je uhićenik počinio kazneno djelo za koje se kazneni progon poduzima po službenoj dužnosti, a za koje je propisana kazna zatvora od tri godine ili teža kazna, a postoji neki od razloga za istražni zatvor iz članka 123. stavka 1. točke 1. do 4. ovog Zakona, a pritvor je potreban radi utvrđivanja istovjetnosti, provjere alibija te prikupljanja podataka o dokazima. Protiv rješenja o pritvoru pritvorenik se može žaliti u roku od šest sati. O žalbi odlučuje sudac istrage, u roku od osam sati. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(2) Pritvor iz stavka 1. ovog članka, može trajati najdulje četrdeset i osam sati od trenutka uhićenja. Na prijedlog državnog odvjetnika sudac istrage može obrazloženim rješenjem produljiti pritvor za daljnjih četrdeset i osam sati ako je to neophodno radi prikupljanja dokaza o kaznenom djelu za koje propisana kazna zatvora iznad dvanaest godina. Protiv rješenja suca istrage o produljenju pritvora pritvorenik se može žaliti u roku od šest sati. O žalbi odlučuje vijeće u roku od dvanaest sati. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(3) Žalbu iz stavka 1. i 2. ovog članka, pritvorenik može izjaviti i na zapisnik.

Članak 113.

(1) Pritvorski nadzornik podatke o pritvoreniku, vremenu, razlozima i trajanju pritvaranja unosi u evidenciju pritvorenih osoba, koja se vodi u Informacijskom sustavu ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

(2) Pritvor se mora ukinuti i pritvorenik se mora odmah pustiti na slobodu ako su prestali razlozi zbog kojih je pritvor bio određen. Pritvorenik će se odmah pustiti na slobodu ako je pritvor ukinut.

(3) Ministar nadležan za unutarnje poslove donosi propise o evidenciji pritvorenika u pritvorskoj policijskoj jedinici.

Članak 118.

(1) Po nalogu državnog odvjetnika policija će pritvorenika kod kojeg postoje razlozi za određivanje istražnog zatvora prije isteka roka za pritvor iz članka 112. ovog Zakona, dovesti sucu istrage radi održavanja ročišta za određivanje istražnog zatvora ili puštanja na slobodu. Pritvorski nadzornik prethodno dostavlja pritvorski zapisnik državnom odvjetniku. Državni odvjetnik mora biti prisutan na tom ročištu.

(2) Na temelju naloga suca istrage pritvorenik će se zadržati u pritvoru do održavanja ročišta za odlučivanje o istražnom zatvoru, a najdulje dvanaest sati.

(3) Ako protiv pritvorenika nije u roku iz stavka 2. ovog članka, rješenjem suca istrage određen istražni zatvor, istekom tog roka pritvorenik se mora pustiti na slobodu.

8. Kućni zatvor

Članak 119.

(1) Kad postoje okolnosti iz članka 123. stavka 1. točke 1. do 4. ovog Zakona, sud može odrediti kućni zatvor ako je za ostvarenje svrhe istražnog zatvora dovoljna zabrana okrivljeniku da se udaljuje iz doma.

(2) Prije određivanja kućnog zatvora sud će zatražiti od okrivljenika pisanu suglasnost punoljetnih osoba koje borave u domu okrivljenika o primjeni tehničkih sredstava nadzora iz stavka 3. ovog članka.

(3) Rješenje o kućnom zatvoru sadrži zabranu okrivljeniku da se udaljuje iz doma. Tim rješenjem sud može odrediti primjenu tehničkih sredstava nadzora kojim se osigurava provođenje kućnog zatvora.

(4) Osobi u kućnom zatvoru, sud može iznimno odobriti da se za određeno vrijeme udalji iz doma ako:

1) je to neophodno potrebno radi liječenja osobe, ili

2) to nalažu posebne okolnosti uslijed kojih bi mogle nastupiti teške posljedice po život, zdravlje ili imovinu.

(5) Ako se osoba u kućnom zatvoru udalji iz doma protivno zabrani suda, ili na drugi način ometa provođenje kućnog zatvora, protiv te osobe odredit će se istražni zatvor. O tome će se osoba upozoriti u rješenju o određivanju kućnog zatvora.

Članak 121.

(1) Kućni zatvor nadzire pravosudna policija na čijem području se izvršava.

(2) U prostoru kućnog zatvora pravosudna policija ima ovlasti propisane ovim Zakonom (članak 135. do 143.) i drugim propisima. Evidenciju o nadzoru nad kućnim zatvorom vodi ministarstvo nadležno za pravosuđe.

(3) Ministar nadležan za pravosuđe donosi propise o evidenciji i izvršavanju kućnog zatvora.

Članak 123.

(1) Istražni zatvor se može odrediti ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo i ako:

1) je u bijegu ili osobite okolnosti upućuju na opasnost da će pobjeći (krije se, ne može se utvrditi njezina istovjetnost i slično),

2) osobite okolnosti upućuju na opasnost da će uništiti, sakriti, izmijeniti ili krivotvoriti dokaze ili tragove važne za kazneni postupak ili da će ometati kazneni postupak utjecajem na svjedoke, vještake, sudionike ili prikrivače,

3) osobite okolnosti upućuju na opasnost da će ponoviti kazneno djelo ili da će dovršiti pokušano kazneno djelo, ili da će počiniti teže kazneno djelo za koje je prema zakonu moguće izreći kaznu zatvora od pet godina ili težu kaznu, kojim prijeti,

4) je istražni zatvor nužan zbog posebno teških okolnosti počinjenja kaznenog djela za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora,

5) okrivljenik koji je uredno pozvan izbjegava doći na raspravu.

(2) Istražni zatvor se neće odrediti na temelju odredbe stavka 1. točke 2. ovog članka, ako je okrivljenik okolnosno i detaljno priznao djelo i krivnju.

(3) Pri izricanju presude uvijek će se odrediti ili produljiti istražni zatvor protiv okrivljenika kojem je izrečena kazna zatvora od pet godina ili teža kazna.

(4) Ako je prvostupanjskom presudom izrečena kazna zatvora do pet godina, istražni zatvor se nakon izricanja presude ne može odrediti ili produljiti po stavku 1. točki 4. ovog članka.

(5) Istražni zatvor se, usprkos postojanju okolnosti iz stavka 1. i 4. ovog članka, neće odrediti ili produljiti ako je već isteklo najdulje vrijeme trajanja istražnog zatvora (članak 133.).

Članak 124.

(1) Istražni zatvor se određuje i produljuje pisanim rješenjem nadležnog suda.

(2) Izreka rješenja o istražnom zatvoru sadrži, osim podataka iz članka 272. stavak 1. ovog Zakona, i:

1) naznaku naloga o provođenju istrage povodom kojega je doneseno rješenje o istražnom zatvoru,

2) zakonsku osnovu za istražni zatvor,

3) rok na koji je u istrazi određen istražni zatvor,

4) odredbu o uračunavanju vremena za koje je osoba koja se zatvara bila lišena slobode prije donošenja rješenja o istražnom zatvoru s naznakom trenutka uhićenja,

5) visinu jamstva koje može zamijeniti istražni zatvor.

(3) U obrazloženju rješenja o istražnom zatvoru će se određeno i potpuno izložiti činjenice i dokazi iz kojih proizlazi postojanje osnovane sumnje da je okrivljenik počinio kazneno djelo i razloga iz članka 123. stavka 1. ovog Zakona, razloga zbog kojih sud smatra da se svrha istražnog zatvora ne može ostvariti drugom blažom mjerom, kao i razloga visine jamstva.

(4) Rješenje o određivanju istražnog zatvora predaje se zatvoreniku odmah po zatvaranju. Primitak rješenja i trenutak primitka zatvorenik potvrđuje potpisom.

Članak 125.

(1) Sud će ukinuti istražni zatvor i okrivljenik će biti pušten na slobodu:

1) čim su prestali razlozi zbog kojih je istražni zatvor određen ili produljen,

2) ako daljnji istražni zatvor ne bi bio u razmjeru s težinom počinjenog kaznenog djela,

3) kad se ista svrha može ostvariti drugom blažom mjerom,

4) kad to prije podizanja optužnice predlaže državni odvjetnik,

5) ako državni odvjetnik i nakon prethodne obavijesti višem državnom odvjetniku neopravdano u zakonskim rokovima ne poduzima radnje u postupku,

6) kad sud izrekne presudu kojom se okrivljenik oslobađa od optužbe ili se optužba odbija ili je okrivljeniku izrečena novčana kazna, uvjetna osuda ili sudska opomena, ili kazna zatvora u trajanju kraćem ili jednakom dotadašnjem trajanju istražnog zatvora,

7) kad isteknu rokovi trajanja istražnog zatvora,

8) kad je istražni zatvor određen prema članku 123. stavku 1. točki 2. ovog Zakona, ako je okrivljenik okolnosno i detaljno priznao djelo i krivnju, ili čim budu prikupljeni, odnosno izvedeni dokazi zbog čijeg je osiguranja taj zatvor određen, a najkasnije do završetka rasprave.

(2) O ukidanju pritvora određenog iz osnove u članku 123. stavku 1. točki 3. ovog Zakona, obavijestit će se putem policije žrtva kaznenog djela.

(3) Prije ukidanja istražnog zatvora na temelju točke 5. stavka 1. ovog članka, sud će obavijestiti višeg državnog odvjetnika o nepravovremenom poduzimanju radnji i odrediti rok u kojemu se radnja ima provesti. Ako i nakon isteka roka nije radnja poduzeta, postupit će se prema stavku 1. točki 5. ovog članka.

Članak 127.

(1) Istražni zatvor do podnošenja optužnice određuje sudac istrage na prijedlog državnog odvjetnika, a ukida ga na prijedlog okrivljenika, državnog odvjetnika ili po službenoj dužnosti.

(2) O prijedlogu državnog odvjetnika da se odredi istražni zatvor, sudac istrage odlučuje odmah, a najkasnije u roku od dvadeset četiri sata od podnošenja prijedloga. Kad se sudac istrage ne složi s prijedlogom državnog odvjetnika za određivanje istražnog zatvora, donosi rješenje kojim se prijedlog odbija. Protiv tog rješenja državni odvjetnik ima pravo žalbe u roku od dvadeset četiri sata. O žalbi odlučuje vijeće u roku od četrdeset i osam sati.

- (3) Ako što drugo nije propisano posebnim zakonom, o produljenju istražnog zatvora odlučuje sudac istrage na prijedlog državnog odvjetnika.
- (4) Nakon podnošenja optužnice, istražni zatvor do potvrđivanja optužnice određuje, produljuje i ukida optužno vijeće. Nakon potvrđivanja optužnice, do pravomoćnosti presude, istražni zatvor određuje, produljuje i ukida raspravni sud u zasjedanju, a izvan zasjedanja vijeće, osim u slučaju iz stavka 5. ovog članka.
- (5) Kad odlučuje o žalbi protiv presude, istražni zatvor određuje, produljuje i ukida vijeće koje odlučuje o žalbi.
- (6) Kad sud koji, odlučujući o izvanrednim pravnim lijekovima, ukine pobijanu presudu i predmet vrati na ponovni postupak, odredit će istražni zatvor ako postoje razlozi iz članka 123. ovog Zakona, a nisu protekli rokovi iz članka 130. i 133. ovog Zakona.

Članak 129.

- (1) O određivanju, produljenju i ukidanju istražnog zatvora odlučuje sud na nejavnom usmenom ročištu.
- (2) Na ročište se pozivaju državni odvjetnik i branitelj okrivljenika. Okrivljenik će na ročište biti doveden, osim ako je nedostupan ili je raspravno nesposoban.
- (3) Obje stranke će na ročištu izložiti svoja stajališta o istražnom zatvoru, a prema potrebi i o visini jamstva. Prvo govori državni odvjetnik, zatim okrivljenik i njegov branitelj. Obje stranke imaju pravo na odgovor. Sud određuje koji će se dokazi izvesti i njihov redoslijed. Sud može na prijedlog stranaka ili po službenoj dužnosti izvesti dokaze koje smatra potrebnima za donošenje odluke o istražnom zatvoru i jamstvu. Stranke mogu svjedocima postavljati pitanja i stavljati primjedbe na provedene dokaze. Okrivljenik i njegov branitelj imaju pravo zadnji govoriti. Odluku o istražnom zatvoru sud usmeno objavljuje na završetku ročišta.
- (4) Na ročištu za odlučivanje o istražnom zatvoru u istrazi državni odvjetnik će prethodno suca istrage obavijestiti o tijeku istrage radi ocjene pravovremenosti poduzimanja radnji.
- (5) Ako sud donese odluku o određivanju ili produljenju istražnog zatvora, poučit će okrivljenika o pravu na žalbu i o pravu da predloži ukidanje istražnog zatvora u skladu s odredbom članka 128. ovog Zakona.
- (6) O ročištu se sastavlja zapisnik koji se prilaže spisu predmeta zajedno s rješenjem kojim je odlučeno o istražnom zatvoru.
- (7) Sud i nakon donošenja rješenja o određivanju ili produljenju istražnog zatvora, kad odlučuje o bilo kojem pitanju, po službenoj dužnosti pazi postoje li razlozi za istražni zatvor.

Članak 141.

- (1) Nadzor nad izvršenjem istražnog zatvora obavlja predsjednik nadležnog suda.
- (2) Predsjednik suda ili sudac kojega on odredi dužan je najmanje jedanput tjedno obići zatvorenike i ako je potrebno, i bez prisutnosti pravosudnog policajca, ispitati kako se zatvorenici hrane, kako zadovoljavaju ostale potrebe i kako se s njima postupa. Predsjednik suda, odnosno sudac kojeg on odredi, dužan je poduzeti potrebne mjere da se otklone nepravilnosti uočene pri obilasku zatvora.
- (3) Predsjednik suda i sudac istrage ili predsjednik vijeća, odnosno sudac pojedinac pred kojim se vodi postupak, neovisno o nadzoru iz stavka 2. ovog članka, mogu u svako doba obilaziti zatvorenike, s njima razgovarati i od njih primati pritužbe.
- (4) Ako tijekom pregleda ili povodom pritužbe zatvorenika, sudac iz stavka 2. ovog članka, utvrdi da je istekao rok trajanja istražnog zatvora određen u rješenju o istražnom zatvoru ili da ne postoji zakonita odluka o oduzimanju slobode, odmah će odrediti zatvorenikovo puštanje na slobodu.

Članak 144.

(1) Ministarstvo nadležno za pravosuđe vodi evidenciju o osobama protiv kojih je određen istražni zatvor i koje su lišene slobode na temelju rješenja o istražnom zatvoru (očevidnik istražnog zatvora).

(2) Sud će svako rješenje o određivanju, produljenju i ukidanju istražnog zatvora te o stavljanju rješenja o istražnom zatvoru izvan snage dostaviti elektronskim putem ministarstvu nadležnom za pravosuđe.

(3) Ministarstvo nadležno za pravosuđe osigurava stalnu dostupnost podataka iz očevidnika istražnog zatvora sudu i državnom odvjetništvu.

(4) Ministar nadležan za pravosuđe donosi propis o očevidniku o očevidniku istražnog zatvora.

Članak 173.

(1) Poziv svjedoku i vještaku radi ispitivanja prije i tijekom istrage te u kaznenom postupku dostavljaju stranke.

(2) Tajnik suda će, nakon što mu stranka predoči dokaze o sadržaju i uručanju poziva svjedoku i vještaku koji se nisu odazvali na njezin uredan poziv ili dokaze o nemogućnosti uručjenja, izdati sudski poziv na ročište ili raspravu, s upozorenjem o posljedicama nedolaska.

(3) Pozivanje kao svjedoka maloljetnika koji nije navršio šesnaest godina života obavlja se preko njegovih roditelja, odnosno zakonskog zastupnika, osim ako to nije moguće zbog potrebe da se hitno postupi ili zbog drugih opravdanih okolnosti.

(4) Ako se oštećeniku, privatnom tužitelju, oštećeniku kao tužitelju, njegovom zakonskom zastupniku i opunomoćeniku poziv ne može dostaviti na dosadašnju adresu, ili je očito da primatelj izbjegava primitak poziva, poziv će se istaknuti na oglasnu ploču i internetsku stranicu tijela pred kojim se vodi kazneni postupak, i protekom roka od osam dana smatra se da je dostava uredna.

(5) Sud će sudionika u postupku, kazniti novčanom kaznom u iznosu do 50.000,00 kuna ako izbjegava primitak dopisa.

Članak 175.

(1) Poziv okrivljeniku radi ispitivanja prije podizanja optužnice, upućuje državni odvjetnik. Ako se okrivljenik neopravdano ne odazove pozivu, državni odvjetnik će predložiti sucu istrage izdavanje dovedbenog naloga.

(2) Pozivanje se obavlja dostavom zatvorenog pisanog poziva koji sadrži: naziv tijela koje poziva, ime i prezime okrivljenika, naziv kaznenog djela koje mu se stavlja na teret, mjesto gdje okrivljenik treba doći, dan i sat kad treba doći, naznaku da se poziva u svojstvu okrivljenika i upozorenje da će u slučaju nedolaska biti prisilno doveden, službeni pečat tijela i potpis osobe koja upućuje poziv. U pozivu okrivljenik će se poučiti da je dužan odmah izvijestiti tijelo koje vodi postupak o promjeni adrese, te o namjeri da promijeni boravište i upozoriti na posljedice koje propisuje ovaj Zakon ako tako ne postupi.

(3) Kad se okrivljenik prvi put poziva, dostavit će mu se uz poziv i pouka o pravima (članak 239.).

(4) Poziv okrivljeniku za dokazno ročište, ročište sjednice optužnog vijeća, pripremno ročište i raspravu, izdaje tajnik suda i šalje okrivljeniku, na temelju naloga suda.

(5) Ako se okrivljenik neopravdano ne odazove pozivu iz stavka 4. ovog članka, tajnik suda će o dostavi poziva izvijestiti tijelo suda koje vodi postupak, radi nalažanja mjera osiguranja okrivljenikove prisutnosti.

(6) Ako se okrivljeniku ne može dostaviti dopis, zato što nije prijavio promjenu adrese ili je očito da na drugi način izbjegava primitak, dopis će, osim poziva za raspravu i presude u slučajevima iz stavka 2. ovog članka, biti istaknut na oglasnoj ploči i internetskoj stranici suda, pa će se nakon proteka roka od osam dana uzeti da je dostava uredna.

(7) Ako okrivljeniku koji nema branitelja treba dostaviti presudu kojom mu je izrečena kazna zatvora ili presudu kojom je izrečen kazneni nalog, a presuda se ne može dostaviti na njegovu dosadašnju adresu, sud će okrivljeniku postaviti branitelja po službenoj dužnosti koji će obavljati tu dužnost dok se ne sazna nova adresa okrivljenika. Postavljenom branitelju odredit će se potreban rok za upoznavanje sa spisima koji ne može biti kraći od osam dana, a nakon toga će se presuda dostaviti postavljenom branitelju i postupak nastaviti.

(8) Ako je okrivljenik opunomoćio branitelja za primitak dopisa, poziva, optužnih akata i odluka od čije dostave teče žalbeni rok (članak 77.), dostava se smatra urednom danom predaje pošiljke odvjetničkom uredu branitelja ili danom slanja pošiljke tom uredu putem telekomunikacijskog sredstva. Presuda kojom je okrivljenik osuđen na kaznu zatvora uvijek se dostavlja i okrivljeniku.

Članak 181.

(1) Osobi kojoj je presudom naloženo plaćanje troškova kaznenog postupka ili od koje je oduzeta imovinska korist, tajnik suda će nakon ovršnosti presude pozvati da dostavi dokaz o ispunjenju obveze u roku određenom presudom.

(2) Ako je sud rješenjem odlučio o troškovima kaznenog postupka ili o oduzimanju predmeta, te se odluke izvršavaju prema odredbama stavka 5. i 6. ovog članka.

(3) Kad je odluka kojom je odlučeno o imovinskopravnom zahtjevu postala pravomoćna i ovršna, oštećenik može zahtijevati od suda koji je odlučio u prvom stupnju da mu izda ovjereni prijepis odluke s naznakom da je odluka ovršna.

(4) Ako presudom nije određen rok za dobrovoljno ispunjenje obveze, obveza mora biti ispunjena u roku od petnaest dana od pravomoćnosti presude. Protekom tog roka presuda u navedenom dijelu postaje ovršna.

(5) Ako osoba iz stavka 1. ovog članka, ne ispuni obvezu u roku, tajnik suda dostavit će presudu s potvrdom ovršnosti sudu nadležnom za ovrhu. Taj sud pokrenut će po službenoj dužnosti ovrhu radi naplate navedenih troškova kaznenog postupka koji se naplaćuju u korist proračunskih sredstava i oduzimanja imovinske koristi. Troškovi ovrhe predujmljuju se iz proračunskih sredstava suda koji provodi ovrhu.

(6) Ako su od osobe iz stavka 1. ovog članka, bili privremeno oduzeti novac ili druge vrijednosti koje se nalaze kod suda, tajnik suda naložit će naplatu dužnog iznosa iz tog novca ili drugih vrijednosti prema odredbama koje vrijede za ovršni postupak. Iz tog iznosa prvo se naplaćuje imovinskopравни zahtjev zatim oduzeta imovinska korist, te troškovi postupka. Ako se iz oduzetog novca ili drugih vrijednosti ne mogu u cijelosti naplatiti sve tražbine, za nenaplaćeni dio postupit će se sukladno odredbi stavka 1. i 2. ovog članka.

(7) U ovršnom postupku pokrenutom u smislu stavka 2. ovog članka, državni odvjetnik ima prava i dužnosti ovrhovoditelja.

(8) Ako je u presudi izrečena sigurnosna mjera oduzimanja predmeta, sud koji je izrekao prvostupanjsku presudu odlučit će hoće li se takvi predmeti prodati prema odredbama koje vrijede za ovršni postupak ili će se predati kriminalističkom muzeju, odnosno drugoj ustanovi ili će se uništiti. Novac dobiven prodajom predmeta unosi se u proračunska sredstva.

(9) Odredba stavka 5. ovog članka, odgovarajuće će se primijeniti i kad se donosi odluka o oduzimanju predmeta na temelju članka 556. ovog Zakona.

(10) Pravomoćna odluka o oduzimanju predmeta može se osim u postupku izvanrednog pravnog lijeka izmijeniti u parnici o vlasništvu oduzetih predmeta.

Članak 183.

(1) Svakomu, u čijemu je to opravdanom interesu, može se dopustiti razgledavanje, prepisivanje, preslikavanje i snimanje pojedinih kaznenih spisa u skladu sa zakonom.

(2) Zakonom se propisuje tajnost u postupku. Razgledavanje, prepisivanje, preslikavanje i snimanje spisa u kojima je postupak tajan dopušteno je u skladu s ovim Zakonom, samo osobama koje mogu sudjelovati u tom postupku. Podaci o maloljetniku koji sudjeluje u postupku, osobni

podaci okrivljenika, žrtve, oštećenika ili svjedoka predstavljaju tajnu. Tijelo i osoba koja je upoznata s tim podacima dužna ih je čuvati kao tajnu.

(3) Ako postoji bojazan iz članka 294. stavka 1. ovog Zakona sudac istrage će na odgovarajući način (prijepisom zapisnika ili službene zabilješke bez podataka o istovjetnosti osobe, njihovim izdvajanjem u posebni omot i slično) zaštititi tajnost podataka o osobama čije se izjave ili iskazi nalaze u spisima.

(4) Osoba koja je dopustila razgledavanje, prepisivanje, preslikavanje ili snimanje, upozorit će osobu kojoj je to dopušteno da je dužna čuvati kao tajnu podatke iz stavka 1. i 2. ovog članka i upozoriti je da je odavanje tajne kazneno djelo. To će se zabilježiti na spisima koji se razgledavaju, uz potpis osobe koja je upozorena.

(5) Kad je postupak u tijeku, razgledavanje, prepisivanje, preslikavanje ili snimanje spisa dopušta tijelo koje vodi postupak.

(6) Kad je postupak završen, razgledavanje, prepisivanje, preslikavanje ili snimanje spisa dopušta predsjednik suda ili službena osoba koju on odredi. Odobrenje za razgledavanje, prepisivanje, preslikavanje ili snimanje državnoodvjetničkog spisa daje nadležni državni odvjetnik sukladno odredbama Zakona o državnom odvjetništvu.

Članak 184.

(1) Privatni tužitelj ima pravo razgledavanja i preslikavanja spisa i predmeta.

(2) Pravo razgledavanja spisa i predmeta koji se imaju uporabiti kao dokaz, ako zakonom nije propisano drukčije ima:

1) okrivljenik i branitelj nakon što je okrivljenik ispitan,

2) žrtva, oštećenik i opunomoćenik nakon što su žrtva i oštećenik ispitani.

(3) Sud može državnom odvjetniku, na njegov obrazložen zahtjev, dostaviti kazneni spis radi razgledavanja. Ako je u tijeku rok za izjavu redovitog pravnog lijeka ili ako to zahtijevaju druge okolnosti, sud će odrediti rok u kojem državni odvjetnik ima vratiti spise.

Članak 187.

(1) Netočni podaci ili podaci prikupljeni suprotno odredbama članka 186. i 188. ovog Zakona moraju se bez odgode ispraviti ili izbrisati. Točnost podataka prikupljenih u evidencijama automatiziranih sustava obrade provjerava se svakih pet godina.

(2) Ako posebnim zakonom nije drukčije propisano, osobni podaci o okrivljenikovoj istovjetnosti izbrisat će se iz automatiziranih zbirki podataka:

1) pet godina od izvršenja kazne izrečene pravomoćnom presudom ili isteka roka kušnje u uvjetnoj osudi,

2) tri godine od donošenja pravomoćne oslobađajuće presude,

3) dvije godine od donošenja odluke o izricanju kaznenopravne sankcije maloljetniku.

(3) Umjesto brisanja, sud može odrediti da se u automatiziranu zbirku iz stavka 2. ovog članka, unese odredba o zabrani njihovog priopćavanja ako bi se oni mogli izbrisati samo uz nerazmjerne poteškoće ili troškove.

(4) Osobni podaci prikupljeni isključivo na temelju utvrđivanja istovjetnosti, tjelesnog pregleda ili molekularno-genetske analize mogu se nakon kaznenog postupka, sukladno propisima, koristiti samo radi otkrivanja ili sprječavanja kaznenog djela.

(5) Kao dokaz u predmetima za sljedeća kaznena djela iz Kaznenog zakona: ubojstva najviših državnih dužnosnika (članak 138.), protudržavnog terorizma (članak 141.), kažnjavanja za najteže oblike kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (članak 155.) i međunarodnog terorizma (članak

169.), mogu se iznimno upotrijebiti samo osobni podaci koji služe za utvrđivanje istovjetnosti okrivljenika, prikupljeni od strane sigurnosno obavještajnih službi.

Članak 202.

(1) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, za osobe u muškom rodu, uporabljeni su neutralno i odnose se na muške i ženske osobe (branitelj/braniteljica; državni odvjetnik/državna odvjetnica; okrivljenik/okrivljenica; sudac/sutkinja i dr.).

(2) Ako nije drukčije propisano, pojedini izrazi u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1) *osumnjičenik* je osoba protiv koje se provode izvidi ili vodi istraga,

2) *okrivljenik* je osoba protiv koje je podignuta optužnica koja još nije potvrđena, osoba protiv koje je podnesena privatna tužba te osoba protiv koje je presudom izdan kazneni nalog,

3) *optuženik* je osoba protiv koje je optužnica potvrđena ili je povodom privatne tužbe određena rasprava,

4) *osuđenik* je osoba za koju je pravomoćnom presudom utvrđeno da je kriva za određeno kazneno djelo,

5) izrazi pod točkom 1. do 4. odnose se i na pravnu osobu prema posebnom zakonu.

(3) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, odredbe o *okrivljeniku*, primjenjuju se na osumnjičenika, optuženika i osuđenika te na osobe protiv kojih se vode posebni postupci predviđeni ovim ili drugim zakonom.

(4) *Uhićenje* je prisilno zadržavanje neke osobe pod sumnjom da je počinila kazneno djelo.

(5) *Uhićenik* je osoba prema kojoj je primijenjena mjera uhićenja.

(6) *Pritvorenik* je osoba protiv koje se primjenjuje mjera pritvora.

(7) *Pritvorski nadzornik* je policijski službenik određen posebnim zakonom.

(8) *Osoba u kućnom zatvoru* je osoba protiv koje se primjenjuje mjera kućnog zatvora

(9) *Zatvorenik* je osoba protiv koje se primjenjuje mjera istražnog zatvora.

(10) *Žrtva kaznenog djela* je osoba koja zbog počinjenja kaznenog djela trpi fizičke i duševne posljedice, imovinsku štetu ili bitnu povredu temeljnih prava i sloboda.

(11) *Oštećenik* je osim žrtve i druga osoba čije je kakvo osobno ili imovinsko pravo povrijeđeno ili ugroženo kaznenim djelom, a sudjeluje u svojstvu oštećenika u kaznenom postupku.

(12) *Stranke* su tužitelj i okrivljenik.

(13) *Oštećenik kao tužitelj* je osoba koja je preuzela progon od državnog odvjetnika koji nije pokrenuo ili je odustao od kaznenog progona.

(14) *Privatni tužitelj* je osoba koja je podnijela privatnu tužbu radi progona kaznenih djela za koja se progoni po privatnoj tužbi.

(15) *Tužitelj* je državni odvjetnik, oštećenik kao tužitelj i privatni tužitelj.

(16) *Europski sud za ljudska prava* je sud prema članku 19. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Narodne novine – Međunarodni ugovori 18/1997., 6/1999., 8/1999.).

(17) *Europski sud pravde* je sud iz članka 31. Sporazuma kojim se ustanovljava Europska zajednica za ugljen i čelik, odnosno članka 46. i 220. – 245. Sporazuma iz Nice, kojim se mijenja Ugovor o Europskoj uniji, ugovori o osnivanju Europskih zajednica i neki s njima povezani akti.

(18) *Sud* je, ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, sudbeno tijelo koje donosi odluku provodi radnju ili pred kojim se vodi postupak.

(19) *Istražitelj* je osoba koja je prema posebnom propisu donesenom na osnovi zakona ovlaštena provoditi dokazne i druge radnje.

(20) *Policija* je policijski službenik ministarstva nadležnog za unutarnje poslove ili ovlaštena osoba ministarstva nadležnog za obranu u okviru prava i dužnosti propisanih posebnim zakonima te inozemni policijski službenik koji u skladu s međunarodnim pravom, na temelju pisanog odobrenja ministra nadležnog za unutarnje poslove, poduzima radnje u području Republike Hrvatske, na njezinom brodu ili zrakoplovu.

(21) *Banka* označava osim banke i drugu financijsku ustanovu.

(22) *Isprava* je predmet iz članka 89. stavka 24. Kaznenog zakona.

(23) *Snimka* je zapis tehničkim uređajem.

(24) *Osobni podatak* je u smislu ovog Zakona informacija koja se odnosi na određenu fizičku osobu ili fizičku osobu koja se može odrediti.

(25) *Zbirka osobnih podataka* je skup osobnih podataka određenih posebnim zakonom.

(26) *Molekularno-genetska analiza* je u smislu ovog Zakona postupak koji služi za analizu DNK koja tvori osnovni genetski materijal čovjeka i drugih živih bića.

(27) *Elektronički (digitalni) dokaz* je podatak koji je kao dokaz u elektroničkom (digitalnom) obliku pribavljen prema ovom Zakonu.

(28) *Izvanbračna zajednica* je životna zajednica žene i muškarca koji nisu u braku, a koja traje dulje vrijeme, ili takva zajednica koja traje kraće vrijeme ako je u njoj rođeno zajedničko dijete.

(29) *Tijelo koje vodi postupak* u prethodnom je postupku je državni odvjetnik, koji postupa prije podizanja optužnice, te sud koji provodi istragu na zahtjev oštećenika kao tužitelja i tijekom provođenja dokaznog ročišta. Nakon podizanja optužnice ili privatne tužbe, tijelo koje vodi postupak je sud.

Članak 206.

(1) Nakon ispitivanja prijave i provjere u Informacijskom sustavu Državnog odvjetništva državni odvjetnik odbacit će prijavu obrazloženim rješenjem:

- 1) ako iz same prijave proistječe da prijavljeno djelo nije kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti,
- 2) ako je nastupila zastara ili je djelo obuhvaćeno amnestijom ili pomilovanjem,
- 3) ako postoje druge okolnosti koje isključuju krivnju ili kazneni progon,
- 4) ako ne postoje osnove sumnje da je osumnjičenik počinio prijavljeno kazneno djelo,
- 5) ako podaci u prijavi upućuju na zaključak da prijava nije vjerodostojna.

(2) Protiv rješenja državnog odvjetnika o odbacivanju kaznene prijave žalba nije dopuštena.

(3) O odbacivanju prijave te o razlozima za to državni odvjetnik, osim ako je odlučio da ne poduzme progon u slučajevima iz članka 212., 521. i 522. ovog Zakona, izvijestit će uz pouku iz članka 55. ovog Zakona oštećenika u roku od osam dana, a ako je prijavu podnijela policija ili drugo državno tijelo, izvijestit će podnositelja te na njezin zahtjev osobu protiv koje je prijava podnesena.

(4) Ako državni odvjetnik iz same prijave ne može ocijeniti jesu li vjerodostojni navodi prijave ili ako podaci u prijavi ne daju dovoljno osnove da može odlučiti hoće li naložiti provođenje istrage ili ako je do državnog odvjetnika samo dopro glas da je počinjeno kazneno djelo, državni odvjetnik će, ako to ne može poduzeti sam ili preko drugih tijela, naložiti policiji da prikupi potrebne obavijesti provođenjem izvida i poduzimanjem drugih mjera radi prikupljanja podataka potrebnih za odlučivanje o pokretanju istrage. U nalogu državni odvjetnik može pobliže odrediti sadržaj izvida ili mjere te naložiti da ga policija odmah obavijesti o poduzetom izvidu ili mjeri. Ako državni odvjetnik naloži prisustvovanje izvidu ili mjeri, policija će ih provesti na način kojim mu se to omogućuje. Policija je dužna postupiti prema nalogu državnoga odvjetnika, a ako državni odvjetnik nije naložio drukčije, o poduzetim izvidima ili mjerama dužna je izvijestiti državnog odvjetnika najkasnije u roku od trideset dana od primitka naloga.

(5) Na zahtjev državnog odvjetnika, policija, ministarstvo nadležno za financije, Državni ured za reviziju i druga državna tijela, organizacije, banke i druge pravne osobe dostavit će podatke koje je od njih zatražio, osim onih koji predstavljaju zakonom zaštićenu tajnu. Državni odvjetnik može od navedenih tijela zahtijevati kontrolu poslovanja pravne i fizičke osobe i u skladu s odgovarajućim propisima privremeno oduzimanje do donošenja presude, novca, vrijednosnih papira, predmeta i dokumentacije koji mogu poslužiti kao dokaz, obavljanje nadzora i dostavu podataka koji mogu poslužiti kao dokaz o počinjenom kaznenom djelu ili imovini ostvarenoj kaznenim djelom, te zatražiti obavijesti o prikupljenim, obrađenim i pohranjenim podacima u vezi neobičnih i sumnjivih novčanih transakcija. U svom zahtjevu državni odvjetnik može pobliže označiti sadržaj tražene mjere ili radnje te zahtijevati da ga se o njoj izvijesti, kako bi mogao biti prisutan njenom provođenju.

(6) Za nepostupanje po zahtjevu sudac istrage može na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika odgovornu osobu kazniti novčanom kaznom u iznosu do 50.000,00 kuna, a pravnu osobu do 5.000.000,00 kuna, a ako i nakon toga ne postupi po zahtjevu može se kazniti zatvorom do izvršenja, a najdulje mjesec dana. Sud koji je donio rješenje o određivanju zatvora može opozvati to rješenje ako nakon njegovog donošenja, odgovorna osoba postupi po zahtjevu.

(7) Državni odvjetnik može u svrhu prikupljanja potrebnih obavijesti pozvati podnositelja kaznene prijave i druge osobe za čije izjave smatra da mogu pridonijeti ocjeni o vjerodostojnosti navoda u prijavi. U pozivu se mora naznačiti razlog pozivanja. Ako se osoba koja je pozvana ne odazove postupit će se prema članku 208. stavku 3. ovog Zakona.

(8) Ako kaznena prijava ne sadrži podatke o kaznenom djelu, odnosno ako državni odvjetnik iz same kaznene prijave ne može zaključiti za koje se kazneno djelo prijava podnosi pozvat će podnositelja da u roku od petnaest dana ispravi i dopuni kaznenu prijavu. Ako podnositelj ne postupi prema pozivu za ispravak ili dopunu, državni odvjetnik sastavlja o tome bilješku, kojoj prilaže kaznenu prijavu i poziv za ispravak ili dopunu. Takva kaznena prijava se ne upisuje u

upisnik kaznenih prijava, nego u upisnik raznih kaznenih predmeta. Kaznena prijava i poziv se pohranjuju. O tome se u roku od sedam dana od proteka roka za ispravak ili dopunu kaznene prijave, obavještava viši državni odvjetnik koji može naložiti upisivanje kaznene prijave u upisnik kaznenih prijava.

(9) O pribavljenoj izjavi iz stavka 7. ovog članka, državni odvjetnik sastavlja zapisnik koji se može upotrijebiti tijekom istrage. Nakon okončanja istrage, prije podizanja optužnice, zapisnik se izdvaja iz spisa prema članku 86. stavku 3. ovog Zakona.

(10) Ministar nadležan za pravosuđe propisuje način vođenja upisnika iz stavka 8. ovog članka.

Članak 213.

(1) Državni odvjetnik, ili na temelju njegova naloga istražitelj, može prije pokretanja istrage, kad je istraga obvezna (članak 216. stavak 1.), provesti dokazne radnje za koje postoji opasnost od odgode.

(2) Ako istraga prema ovom Zakonu nije obvezna, državni odvjetnik, ili na temelju njegova naloga istražitelj, može poduzeti dokazne radnje za koje postoji opasnost od odgode ili koje su svrhovite za odlučivanje o podizanju optužnice.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovog članka, a nakon što je primio pouku o pravima (članak 239.), osumnjičenik može državnom odvjetniku predložiti poduzimanje dokaznih radnji, a sucu istrage provođenje dokaznog ročišta u slučajevima iz članka 236. stavka 2. ovog Zakona.

Članak 217.

(1) Državni odvjetnik izdaje nalog o provođenju istrage ako postoje osnove sumnje da je počinjeno kazneno djelo za koje se ima provesti istraga. Nalog o provođenju istrage državni odvjetnik donosi u roku od devedeset dana od upisa kaznene prijave u upisnik kaznenih prijava (članak 205. stavak 4.). Izdavanje naloga o provođenju istrage zabilježiti će se u upisniku kaznenih prijava.

(2) Nalog o provođenju istrage mora sadržavati opis djela iz kojeg proizlaze zakonska obilježja kaznenog djela, zakonski naziv kaznenog djela, okolnosti iz kojih proizlaze osnove sumnje, ime i prezime i osobne podatke osobe okrivljenika, ako su poznati, te kratko obrazloženje.

(3) U nalogu o provođenju istrage državni odvjetnik određuje da se istraže određene okolnosti, da se poduzmu pojedine radnje i da se o određenim pitanjima ispituju određene osobe.

(4) Državni odvjetnik može podnijeti sucu istrage obrazloženi prijedlog da se protiv okrivljenika odredi istražni zatvor ili da se poduzmu druge mjere osiguranja prisutnosti ili mjere opreza, te druge mjere neophodne za djelotvorno vođenje kaznenog postupka i zaštitu osoba.

Članak 218.

(1) Nalog o provođenju istrage se dostavlja okrivljeniku u roku od osam dana od dana izdavanja, zajedno s poukom o pravima iz članka 239. stavka 1. ovog Zakona, osim ako okrivljenik nije poznat.

(2) Ako se naknadno utvrdi istovjetnost okrivljenika, državni odvjetnik dopunit će nalog prema članku 217. stavku 2. ovog Zakona i postupiti prema stavku 1. ovog članka.

(3) Državni odvjetnik može odgoditi dostavu naloga o provođenju istrage do mjesec dana ako bi se dostavom ugrozio život ili tijelo ili imovina velikih razmjera. Razloge za odgodu dostave naloga o provođenju istrage, državni odvjetnik upisuje službenom zabilješkom u upisnik iz članka 205. stavka 4. ovog Zakona.

(4) Ako je prije izdavanja naloga o provođenju istrage obavljena pretraga okrivljenika ili njegova doma ili drugih prostorija koje koristi, privremeno oduzimanje predmeta od okrivljenika, prepoznavanje ili vještačenje uz sudjelovanje okrivljenika, uzimanje otisaka prstiju i drugih dijelova tijela od okrivljenika, ili je ispitan okrivljenik, nalog o provođenju istrage mora se okrivljeniku dostaviti u roku iz stavka 1. ovog članka. Ako su prije dostave naloga provedene

druge dokazne radnje, o tim radnjama državni odvjetnik obavještava okrivljenika uz dostavu naloga.

(5) Nalog o provođenju istrage državni odvjetnik dostavlja oštećeniku s poukom o pravima iz članka 55. stavka 5. ovog Zakona.

Članak 225.

(1) Ako je državni odvjetnik odbacio kaznenu prijavu ili nakon završene istrage izjavio da odustaje od kaznenog progona, oštećenik koji je preuzeo kazneni progon može predložiti provođenje istrage sucu istrage, osim kad je to isključeno prema ovom Zakonu.

(2) Sudac istrage odlučuje o prijedlogu oštećenika kao tužitelja rješenjem. U rješenju kojim određuje pokretanje istrage navode se podaci iz članka 217. stavka 2. i 3. ovog Zakona. Ako ne prihvati prijedlog, sudac istrage rješenjem odbija prijedlog oštećenika za pokretanje istrage.

(3) Ako je prijedlog oštećenika kao tužitelja za provođenje istrage prihvaćen, istragu po nalogu suca istrage, provodi istražitelj. Oštećenik kao tužitelj može biti prisutan radnjama u istrazi i može sucu istrage predlagati da naloži istražitelju provođenje radnji. Ako ne prihvati prijedlog oštećenika kao tužitelja o provođenju radnji, sudac istrage obavještava oštećenika.

(4) Kad sudac istrage ustanovi da je istraga završena, izvijestit će o tome oštećenika kao tužitelja. Sudac istrage će u obavijesti upozoriti oštećenika kao tužitelja o mjestu gdje se nalazi spis i drugi predmeti i vremenu u kojemu ih može razgledati, kao i o pravu da u roku od osam dana može podnijeti optužnicu te o tome obavijestiti suca istrage. Ako oštećenik kao tužitelj u tom roku ne podigne optužnicu, smatrat će se da je odustao od kaznenog progona, pa će sudac istrage postupak rješenjem obustaviti.

Članak 231.

(1) Postupanje tijekom istrage je tajno. Sve osobe koje saznaju sadržaj postupovne radnje tijekom istrage dužne su kao tajnu čuvati činjenice ili podatke koje su tom prilikom saznale.

(2) Tijelo koje poduzima radnju upozorit će osobe iz stavka 1. ovog članka da je odavanje tajne kazneno djelo.

Članak 238.

(1) Dokaznom ročištu mora prisustvovati državni odvjetnik.

(2) Dokaznom ročištu, kad nije drukčije propisano, mogu prisustvovati okrivljenik, oštećenik kao tužitelj, branitelj i oštećenik.

(3) Dokazno ročište može se obaviti i bez pozvane osobe, osim bez državnog odvjetnika te branitelja ako je obrana obvezna.

(4) Osobe koje sudjeluju na dokaznom ročištu mogu predložiti sucu istrage da radi razjašnjenja stvari postavi određena pitanja svjedoku ili vještaku. Uz dopuštenje suca istrage mogu postavljati pitanja i neposredno.

(5) Ako je na dokaznom ročištu prisutan okrivljenik, sudac istrage mora pri otvaranju dokaznog ročišta provjeriti je li okrivljenik primio pisanu pouku o pravima (članak 239. stavak 1.). Ako okrivljenik nije primio pouku, sudac istrage će postupiti prema članku 239. stavku 4. ovog Zakona.

(6) Sudac istrage može tijekom dokaznog ročišta postupiti prema članku 222. stavku 3. ovog Zakona.

Članak 239.

(1) Pouka o pravima okrivljenika mora sadržavati obavijest o tome:

1) zašto se okrivljuje i koje su osnove sumnje protiv njega, ako prethodno nije primio nalog o provođenju istrage,

2) da nije dužan iznijeti svoju obranu niti odgovarati na pitanja,

3) da u skladu s odredbom članka 184. stavka 2. točke 1. ovog Zakona ima pravo razgledavanja spisa i predmeta koji se mogu upotrijebiti kao dokaz,

4) da ima pravo uzeti branitelja po vlastitom izboru ili da će mu se kad to predviđa ovaj Zakon, postaviti branitelj po službenoj dužnosti.

(2) Pouka o pravima se mora dostaviti uz:

1) nalog o pretrazi i privremenom oduzimanju predmeta,

2) poziv za prvo ispitivanje,

3) nalog o provođenju istrage,

4) poziv za dokazno ročište,

5) rješenje o istražnom zatvoru.

(3) Pouku o pravima iz stavka 1. ovog članka, daju državni odvjetnik ili tijelo koje izvršava radnju. U slučaju iz stavka 2. točke 1. ovog članka, pouka o pravima se dostavlja samo ako je nazočna osoba koja se pretražuje ili čiji se prostor ili predmet pretražuje ili privremeno oduzima. U slučaju iz stavka 1. točke 5. ovog članka, pouku dostavlja tijelo koje izvršava mjeru.

(4) Kad je to propisano ovim Zakonom, sud po službenoj dužnosti provjerava je li okrivljenik primio pouku o pravima prije otpočinjanja radnje i ako ustanovi da pouka o pravima nije uručena, zastat će s postupanjem, najprije naložiti uručenje pouke, a tek nakon toga nastaviti s postupkom.

Članak 244.

Pretrazi se može iznimno pristupiti i bez prethodne predaje naloga (članak 243. stavak 1.) i bez pouke o pravu na branitelja (članak 253.), odnosno poziva za predaju osobe ili stvari (članak 243. stavak 2.) ako:

1) se pretpostavlja oružani otpor;

2) je nužno da se kod sumnje na kaznena djela koja je počinila grupa ili zločinačka organizacija ili čiji su počinitelji povezani s inozemstvom, pretraga obavi iznenada;

3) se pretraga ima obaviti u javnim prostorima;

4) postoji sumnja da bi prethodno davanje upozorenja omogućilo sakrivanje, uništenje ili oštećenje predmeta ili tragova koji se trebaju oduzeti;

5) postoji sumnja da bi prethodno davanje upozorenja ugrozilo sigurnost osobe koja poduzima pretragu;

6) je vlasnik ili posjednik doma ili pokretne stvari nedostupan.

Članak 245.

(1) Iznimno, ako se radi o sumnji da su počinjena sljedeća kaznena djela iz Kaznenog zakona: ubojstva (članak 90.), teškog ubojstva (članak 91.), otmice (članak 125. stavak 2. i 3.), ubojstva najviših državnih dužnosnika (članak 138.), otmice najviših državnih dužnosnika (članak 139.), protudržavnog terorizma (članak 141.), odavanja državne tajne, (članak 144. stavak 1. i 3.), špijunaže (članak 146. stavak 4.), udruživanja radi činjenja kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (članak 152.), protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (Glava XIII.) za koje je propisana kazna zatvora više od pet godina, krivotvorenja novca (članak 274.) i prikrivanja protuzakonito dobivenog novca (članak 279.), izbjegavanja carinskog nadzora (članak 298.), udruživanja za počinjenje kaznenih djela (članak 333.), primanja mita (članak 347.) te davanja mita (članak 348.), kao i kaznena djela koja je počinila grupa ili zločinačka organizacija u stjecaju, a pretragu treba poduzeti odmah jer bi odgađanje ugrozilo postizanje ciljeva pretrage, državni odvjetnik može sam naložiti pretragu osobe i sredstva prijevoza pisanim obrazloženim nalogom.

(2) Nalog o pretrazi iz stavka 1. ovog članka, zajedno sa zapisnicima o izvršenoj pretrazi državni odvjetnik mora odmah, a najkasnije u roku od osam sati od okončanja pretrage, dostaviti sucu istrage.

(3) Sudac istrage odlučuje rješenjem, o zakonitosti naloga državnog odvjetnika o pretrazi i provedene pretrage, u roku od osam sati od primitka zapisnika. Protiv rješenja suca istrage kojim

odbija ovjeriti nalog o pretrazi ili zapisnik o provedenoj pretrazi, državni odvjetnik ima pravo žalbe u roku od dvadeset četiri sata. O žalbi odlučuje vijeće u roku od četrdeset i osam sati.

Članak 259.

(1) Kod pretrage prijevoznog sredstva, opasne, otrovne, lako upaljive i slične stvari ili sredstva, osoba koja upravlja ili raspolaže takvom stvari dužna je na zahtjev tijela koje provodi pretragu poduzeti mjere neophodne za sigurno i neometano provođenje pretrage. Za neizvršavanje zahtjeva sudac istrage će na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika tu osobu kazniti novčanom kaznom u iznosu do 50.000,00 kuna, a ako i nakon toga ne postupi po zahtjevu može se kazniti zatvorom do izvršenja zahtjeva, a najdulje mjesec dana. Žalba protiv rješenja o novčanoj kazni i zatvoru ne zadržava izvršenje rješenja. Tijelo koje provodi pretragu prije poduzimanja pretrage upozoriti će osobe iz stavka 1. ovog članka, na posljedice koje proizlaze iz odbijanja postupanja po zahtjevu.

(2) Tijelo koje provodi pretragu iz stavka 1. ovog članka, može radi poduzimanja mjera neophodnih za neometano provođenje pretrage imenovati stručnu osobu.

Članak 260.

(1) Ako je vjerojatno da su u bankarskom sefu, predmeti ostvareni kaznenim djelom ili namijenjeni počinjenju kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora najmanje pet godina, a ti su predmeti važni za kazneni postupak ili prema zakonu podliježu prisilnom oduzimanju, državni odvjetnik će obrazloženim zahtjevom od suda zatražiti da naloži banci omogućavanje pristupa sefu. Sud će rješenjem zabraniti raspolaganje predmetima u sefu i odrediti rok u kojemu banka mora po njemu postupiti. Prije početka i tijekom istrage rješenje o zahtjevu državnog odvjetnika donosi sudac istrage, a nakon potvrđivanja optužnice, sud pred kojim se ima održati rasprava.

(2) Sudac istrage odlučuje o zahtjevu državnog odvjetnika iz stavka 1. ovog članka, odmah, a najkasnije u roku od dvanaest sati. Ako sudac istrage odbije zahtjev državnog odvjetnika, državni odvjetnik ima pravo žalbe u roku od dvanaest sati vijeću. O žalbi vijeće donosi odluku u roku od dvadeset četiri sata.

Članak 262.

(1) Privremenom oduzimanju ne podliježu:

1) spisi i druge isprave državnih tijela čije bi objavljivanje povrijedilo obvezu tajnosti dok nadležno tijelo ne odluči drukčije,

2) pisana priopćenja okrivljenika branitelju, osim ako okrivljenik ne zahtijeva drukčije,

3) snimke i privatni dnevnik pronađeni kod osoba iz članka 285. stavka 1. točke 1. do 3. ovog Zakona, koje su te osobe snimile ili napisale, a sadrže snimke ili zapise o činjenicama o kojima su te osobe oslobođene dužnosti svjedočenja,

4) zapisi, izvodi iz registara i slične isprave koje se nalaze kod osoba iz članka 285. stavka 1. točka 4. ovog Zakona, sastavljeni o činjenicama koje su u obavljanju svoga zanimanja te osobe saznale od okrivljenika,

5) zapisi o činjenicama koje su sastavili novinari i urednici u sredstvima javnog priopćavanja o izvorima obavijesti i podataka za koje su saznali u obavljanju svoga zanimanja i koji su uporabljeni prilikom uređivanja sredstava javnog priopćavanja, a koji se nalaze u njihovom posjedu ili u uredništvu u kojem su zaposleni.

(2) Zabrana privremenog oduzimanja predmeta, isprava i tehničkih snimki iz stavka 1. točke 2. do 5. ovog članka, ne primjenjuje se:

1) u pogledu branitelja ili osobe oslobođene obveze svjedočenja prema članku 285. stavku 1. ovog Zakona ako postoji vjerojatnost da su okrivljeniku pomogli u počinjenju kaznenog djela, pružili mu pomoć nakon počinjenja kaznenog djela ili postupali kao prikrivatelji,

2) u pogledu novinara i urednika u sredstvima javnog priopćavanja ako postoji vjerojatnost da su okrivljeniku pomogli u počinjenju kaznenog djela, pružili mu pomoć nakon počinjenja kaznenog djela ili postupali kao prikrivatelji kaznenog djela, ili ako se postupak vodi za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora iznad dvanaest godina, te za kaznena djela iz članka 305. i 305.a Kaznenog zakona,

3) ako se radi o predmetima koji se imaju oduzeti prema zakonu.

(3) Zabrana privremenog oduzimanja predmeta, isprava i snimki iz stavka 1. točke 2. do 5. ovog članka, ne primjenjuje se u predmetima kaznenih djela počinjenih na štetu djece i maloljetnika iz članka 117. Zakona o sudovima za mladež.

(4) Državni odvjetnik, istražitelj ili policija, mogu oduzeti predmete prema stavku 1., 2. i 3. ovog članka i kad provode izvide kaznenih djela ili kad istražitelj ili policija izvršavaju nalog suda.

(5) Pri oduzimanju predmeta u zapisniku će se naznačiti gdje je pronađen i opisat će se, a po potrebi i na drugi način osigurati utvrđivanje njegove istovjetnosti. Za privremeno oduzeti predmet izdat će se potvrda.

(6) Predmet oduzet suprotno odredbama stavka 1. ovog članka, ne može se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

Članak 271.

(1) Državni odvjetnik može, prema odredbama koje vrijede za ovršni postupak, predložiti privremene mjere osiguranja za oduzimanje imovinske koristi.

(2) O privremenim mjerama osiguranja tijekom istrage, odlučuje sudac istrage, nakon podizanja optužnice, optužno vijeće, a nakon toga raspravni sud. O žalbi protiv odluke suca istrage odlučuje vijeće. Žalba protiv odluke optužnog vijeća i raspravnog suda nije dopuštena.

Članak 272.

(1) Kad se okrivljenik prvi put ispituje, pitat će se za ime i prezime, nadimak ako ga ima, ime i prezime roditelja, djevojačko obiteljsko ime majke, gdje je rođen, gdje stanuje, dan, mjesec i godinu rođenja, koje je narodnosti i čiji je državljanin, zanimanje, zvanje, zaposlenost i koje je škole završio, osobni identifikacijski broj, obiteljske prilike, ima li vojni čin, je li odlikovan, kakva je imovna stanja, je li, kad i zašto osuđivan, je li i kad izrečenu kaznu izdržao, vodi li se protiv njega postupak za drugo kazneno djelo, a ako je maloljetan, tko mu je zakonski zastupnik.

(2) Okrivljenik će se poučiti da je dužan odazvati se pozivu i odmah priopćiti svaku promjenu adrese ili namjeru da promijeni adresu, a upozorit će se i na posljedice ako ne postupi prema toj obvezi.

(3) Ako se okrivljenik ne može odazvati pozivu zbog bolesti ili druge neotklonjive smetnje, može se ispitati u mjestu gdje se nalazi ili će se osigurati njegov prijevoz do sudske zgrade ili drugog mjesta gdje se radnja poduzima, ili se njegovo ispitivanje može odgoditi.

(4) Prema potrebi sud može naložiti tjelesni pregled ili vještačenje radi provjere postojanja okolnosti iz stavka 3. ovog članka.

Članak 276.

(1) Ispitivanje treba obavljati tako da se u potpunosti poštuje osoba okrivljenika.

(2) Okrivljenik se ispituje usmeno. Pri ispitivanju mu se može dopustiti da se služi svojim zabilješkama.

(3) Pri ispitivanju treba okrivljeniku, bez obzira želi li odgovarati na postavljena pitanja, omogućiti da se u neometanom izlaganju očituje o svim okolnostima koje ga terete i da iznese sve činjenice koje mu služe za obranu.

(4) Kad okrivljenik završi iskaz, postaviti će mu se pitanja ako je potrebno da se predloži neki dokaz, popune praznine ili otklone proturječnosti i nejasnoće u njegovu izlaganju.

(5) Prema okrivljeniku se ne smije upotrijebiti sila, prijetnja, obmana ili druga slična sredstva da bi se došlo do njegove izjave ili priznanja.

Članak 285.

(1) Oslobođeni su obveze svjedočenja:

- 1) osoba s kojom je okrivljenik u braku ili izvanbračnoj zajednici,
- 2) rođaci okrivljenika u uspravnoj lozi, rođaci u pobočnoj lozi do trećega stupnja zaključno te srodnici po tazbini do drugoga stupnja zaključno,
- 3) posvojenik i posvojitelj okrivljenika,
- 4) javni bilježnici, porezni savjetnici, u okviru zakonske obveze čuvanja tajne,
- 5) odvjetnici, liječnici, zubari, psiholozi i socijalni radnici o onome što su u obavljanju svoga zanimanja saznali od okrivljenika,
- 6) novinari i urednici u sredstvima javnog priopćavanja o izvorima obavijesti i podataka za koje su saznali u obavljanju svoga zanimanja i koji su uporabljeni prilikom uređivanja sredstava javnog priopćavanja, osim u postupku zbog kaznenih djela protiv časti i ugleda počinjenih putem sredstava javnog priopćavanja i kaznenih djela za koja je propisana kazna zatvora u trajanju od dvanaest godina ili teža kazna.

(2) Osobe navedene u stavku 1. točki 4. do 6. ovog članka ne mogu uskratiti iskaz ako postoji zakonska osnova po kojoj su oslobođene dužnosti čuvanja tajne.

(3) Tijelo koje vodi postupak dužno je osobe spomenute u stavku 1. ovog članka, prije njihova ispitivanja ili čim sazna za njihov odnos prema okrivljeniku, upozoriti da ne moraju svjedočiti. Upozorenje i odgovor unose se u zapisnik.

(4) Maloljetnik koji s obzirom na dob i duševnu razvijenost nije sposoban shvatiti značenje prava da ne mora svjedočiti ne može se ispitati kao svjedok, ali se saznanja dobivena od njega putem stručnih osoba, rođaka ili drugih osoba koje su s njim bile u kontaktu mogu koristiti kao dokaz.

(5) Osoba koja ima razloga uskratiti svjedočenje prema jednom od okrivljenika oslobođena je dužnosti svjedočenja i prema ostalim okrivljenicima ako se njezin iskaz prema naravi stvari ne može ograničiti samo na ostale okrivljenike.

(6) Osobe navedene u stavku 1. točki 1. do 6. ovog članka, osim branitelja, ne mogu uskratiti iskaz ako se radi o kaznenom djelu kaznenopravne zaštite djece i maloljetnika iz članka 117. Zakona o sudovima za mladež.

Članak 289.

(1) Nakon općih pitanja svjedok se poziva da iznese sve što mu je o predmetu poznato, a nakon toga će mu se postavljati pitanja radi provjere, dopune i razjašnjenja.

(2) Svjedok će se uvijek pitati otkud mu je poznato ono o čemu svjedoči.

(3) Pri ispitivanju svjedoka nije dopušteno služiti se obmanom niti postavljati takva pitanja u kojima je već sadržano kako bi trebalo odgovoriti.

(4) Svjedok se može suočiti s drugim svjedokom ili okrivljenikom ako se njihovi iskazi ne slažu o važnim činjenicama. Suočeni će se posebno ispitati o svakoj okolnosti o kojoj se njihovi iskazi međusobno ne slažu, a njihov odgovor unijeti u zapisnik. Suočiti se odjednom mogu najviše dvije osobe.

(5) O suočanju se vodi zapisnik. Suočenje se mora snimiti uređajem za audio-video snimanje. Snimka se priključuje zapisniku. Ako suočenje nije snimljeno, zapisnik se ne može upotrijebiti kao dokaz.

(6) Ako se žrtva kaznenog djela ispituje kao svjedok postupit će se prema članku 16., 43. do 46. i članku 292. stavku 4. ovog Zakona. Odluku o tome donosi tijelo koje provodi ispitivanje. Ako se radi o žrtvi kaznenog djela iz članka 44. stavka 1. ovog Zakona odluku donosi sudac istrage. Žalba protiv odluke tijela koje provodi ispitivanje ili suca istrage, nije dopuštena.

Članak 292.

(1) Ako drukčije nije propisano posebnim zakonom, ispitivanje djeteta kao svjedoka provodi sudac istrage. Ispitivanje će se provesti bez prisutnosti suca i stranaka u prostoriji gdje se dijete nalazi putem tehničkih uređaja za prijenos slike i zvuka kojima rukuje stručni pomoćnik. Ispitivanje se provodi uz pomoć psihologa, pedagoga ili druge stručne osobe, a osim kad to nije protivno interesima postupka ili djeteta, ispitivanju prisustvuje roditelj ili skrbnik. Stranke mogu postavljati pitanja djetetu – svjedoku prema odobrenju suca istrage putem stručne osobe. Ispitivanje će se snimiti uređajem za audio-video snimanje, a snimka će se zapečatiti i priključiti zapisniku. Dijete se može samo iznimno ponovno ispitati, i to na isti način.

(2) Ako drukčije nije propisano posebnim zakonom, ispitivanje maloljetnika kao svjedoka provodi sudac istrage. Pri ispitivanju maloljetnika osobito ako je oštećen kaznenim djelom, postupit će se obzirno da ispitivanje ne bi štetno utjecalo na psihičko stanje maloljetnika. Prema okolnostima, posebno vodeći računa o zaštiti maloljetnika, može se provesti na način propisan u stavku 1. ovog članka.

(3) Svjedoci koji se zbog starosti, zdravstvenog stanja, teških tjelesnih mana ili duševnog stanja, ne mogu odazvati pozivu, mogu se ispitati u svojem stanu ili drugom prostoru u kojemu borave. Te svjedoke se može ispitati putem tehničkih uređaja za prijenos slike i zvuka kojima rukuje stručna osoba. Ako to zahtijeva stanje svjedoka, ispitivanje će se provesti tako da mu stranke mogu postavljati pitanja bez prisutnosti u prostoriji gdje se svjedok nalazi. Ispitivanje će se prema potrebi snimiti uređajem za audio ili audio-video snimanje, a snimka će se zapečatiti i priključiti zapisniku.

(4) Na način određen u stavku 3. ovog članka, na njezin zahtjev, provest će se ispitivanje kao svjedoka žrtve kaznenog djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, ili ako je kazneno djelo počinjeno u obitelji.

(5) Ako se ispitivanje svjedoka provodi prema stavku 3. ovog članka postupit će se prema članku 297. stavku 3. ovog Zakona.

Članak 297.

(1) Ako se posebni način ispitivanja i sudjelovanja zaštićenog svjedoka u postupku odnosi osim na prikriivanje podataka iz članka 288. stavka 2. ovog Zakona i na prikriivanje izgleda svjedoka, ispitivanje će se obaviti posredstvom tehničkih uređaja za prijenos slike i zvuka. Tehničkim uređajima rukuje stručna osoba. Lik svjedoka i glas će se tijekom ispitivanja izmijeniti. Svjedok će se tijekom ispitivanja nalaziti u prostoriji koja je prostorno odvojena od prostorije u kojoj se nalaze sudac istrage i druge osobe koje su prisutne ispitivanju. Ispitivanje će se provesti prema članku 92. stavka 3. ovog Zakona.

(2) Sudac istrage može odrediti da se ispitivanje zaštićenog svjedoka snimi uređajem za audio ili audio-video snimanje. Odluku o snimanju i načinu provedbe snimanja sudac istrage će donijeti vodeći posebno računa o zaštiti svjedoka. U tom slučaju sudac istrage ne vodi zapisnik. Snimka će se prepisati u roku od tri dana.

(3) Zaštićeni svjedok prije početka ispitivanja, osim upozorenja i pouka iz članka 288. stavka 3. i članka 289. stavka 1. i 2. ovog Zakona mora biti upozoren prema članku 87. stavku 5. ovog Zakona.

(4) Kad se ispitivanje zaštićenog svjedoka snima, sudac istrage koji provodi ispitivanje navest će u zapisniku rješenje iz članka 295. stavka 4. ovog Zakona, a zatim će postupiti prema članku 87. stavka 5. ovog Zakona posebno vodeći računa o zaštiti svjedoka.

(5) Kad se ispitivanje zaštićenog svjedoka snima, o ispitivanju se izrađuju dvije snimke, od kojih će se jedna odmah zapečatiti i predati sucu istrage na čuvanje. Tu snimku potpisuju sudac istrage, ugroženi svjedok pseudonimom i stručna osoba koja je provela snimanje. Druga snimka se predaje državnom odvjetniku. Državni odvjetnik će izraditi prijepis snimke u roku od petnaest dana i uložiti ga u spis.

Članak 300.

(1) Iskaz svjedoka se ne može upotrijebiti kao dokaz u postupku ako:

- 1) je kao svjedok ispitana osoba koja se ne može ispitati kao svjedok (članak 284.),
- 2) je kao svjedok ispitana osoba koja ne mora svjedočiti (članak 285.), a nije na to upozorena ili se nije izričito odrekla toga prava,
- 3) upozorenje iz članka 285. stavka 3. ovog Zakona i odricanje nije ubilježeno u zapisnik,
- 4) je ispitani maloljetnik koji ne može shvatiti značenje prava da ne mora svjedočiti (članak 285. stavak 4.),
- 5) upozorenja iz članka 288. stavka 3. ovog Zakona nisu ubilježena u zapisnik,
- 6) je povrijeđeno pravo na uskratu odgovora iz članka 44. stavka 2. točke 3. ovog Zakona,
- 7) je iskaz svjedoka iznuđen silom, prijetnjom ili drugim sličnim zabranjenim sredstvom.

(2) Ako nije postupljeno prema odredbama članka 295. stavka 4. do 6. ovog Zakona, iskaz zaštićenog svjedoka ne može biti upotrijebljen kao dokaz. O tome na prijedlog stranke ili svjedoka rješenjem odlučuje sudac istrage. O žalbi protiv rješenja suca istrage odlučuje viši sud.

(3) Snimka će se uništiti odmah nakon pravomoćnosti rješenja kojom je utvrđeno da ne može biti upotrijebljena kao dokaz. O uništenju snimke sudac istrage sastavlja zapisnik kojega dostavlja državnom odvjetniku.

Članak 301.

(1) Prepoznavanje je utvrđivanje istovjetnosti osobe, predmeta, prostora, zvuka, načina kretanja ili drugog obilježja, koje je opažao okrivljenik ili svjedok, koja se utvrđuje usporedbom s drugom osobom, predmetom, prostorom, zvukom, načinom kretanja ili drugim obilježjem. Predmeti koji mogu poslužiti razjašnjenju stvari će se pokazati okrivljeniku, a prema potrebi svjedocima i vještacima.

(2) Prije prepoznavanja upitat će se osoba koja obavlja prepoznavanje, je li joj nakon vremena u kojemu je opažala, a prije prepoznavanja, predmet prepoznavanja bio pokazan u naravi, na fotografiji, računalu, evidenciji, snimci, zbirci podataka ili drugdje, te je li zna druge okolnosti koje mogu utjecati na prepoznavanje. Odgovori će se upisati u zapisnik.

(3) Od osobe koja obavlja prepoznavanje tražit će se da najprije što detaljnije opiše predmet prepoznavanja i da navede okolnosti prema kojima ga razlikuje od drugih predmeta. Ujedno će opisati okolnosti u kojima je opažala i detaljno opisati rezultate prepoznavanja.

(4) Nakon toga će se osobi koja obavlja prepoznavanje pokazati osobu ili drugi predmet prepoznavanja i to zajedno s drugim njemu, nepoznatim predmetima. Prepoznavanje prostora provodi se tako da osoba najprije što detaljnije opiše prostor, a zatim ga pokaže na snimci i u naravi.

(5) Uz pisani pristanak osobe koja ga obavlja, prepoznavanje se može provesti i putem odgovarajućih tehničkih uređaja i programa koji omogućavaju istovremeno prikazivanje fotografija ili audio-video snimki sukladno stavku 3. ovog članka. Tako provedeno prepoznavanje može se snimiti audio-video uređajem.

(6) Prije prepoznavanja prema okrivljeniku postupit će se prema članku 273. stavku 1. ovog Zakona, a prema svjedoku prema članku 288. stavku 2. i 3. ovog Zakona.

(7) O prepoznavanju sastavit će se zapisnik i odgovarajuća snimka svih pokazanih predmeta i prostora. Snimanje obavlja stručni pomoćnik.

Članak 325.

(1) Ako se pojavi sumnja da je isključena ili smanjena ubrojivost okrivljenika, da je okrivljenik zbog ovisnosti od alkohola ili opojnih droga počinio kazneno djelo ili da je raspravno nesposoban zbog duševnih smetnji, odredit će se vještačenje psihijatrijskim pregledom okrivljenika.

(2) Ako je to nužno za obavljanje vještačenja okrivljenik može rješenjem suda biti prisilno na zadržavanju u zdravstvenoj ustanovi. U istrazi rješenje o prisilnom zadržavanju donosi sudac istrage, a nakon pravomoćnosti optužnice sud pred kojim se vodi rasprava. Zadržavanje može trajati najviše mjesec dana. U slučaju potrebe za novim vještačenjem, zadržavanje se može ponoviti samo jednom.

(3) Ako je vještačenje određeno radi ocjene okrivljenikove ubrojivosti vještak će ustanoviti je li u vrijeme počinjenja kaznenog djela kod okrivljenika postojala kakva duševna bolest, privremena duševna poremećenost, nedovoljni duševni razvitak ili neka druga teža duševna smetnja, te će odrediti narav, vrstu, stupanj i trajnost duševne smetnje i dati svoje mišljenje o tome kakav je utjecaj takvo duševno stanje imalo na okrivljenikovo shvaćanje značenja svojeg postupanja ili vladanje svojom voljom.

(4) Ako vještak ocijeni da okrivljenik u vrijeme počinjenja djela nije bio u mogućnosti shvatiti značenje svojeg postupanja ili nije mogao vladati svojom voljom, dat će mišljenje o stupnju vjerojatnosti da bi ta osoba zbog duševnih smetnji mogla počiniti teže kazneno djelo, a ako ocijeni da su okrivljenikove mogućnosti shvaćanja značenja svojeg postupanja ili vladanja svojom voljom bile smanjene, dat će mišljenje postoji li opasnost da razlozi za takvo stanje mogu i u budućnosti poticajno djelovati za počinjenje novoga kaznenog djela.

(5) Ako je vještačenje određeno radi ocjene okrivljenikove raspravne sposobnosti, vještak će ustanoviti ima li okrivljenik duševne smetnje i dati svoje mišljenje je li sposoban shvatiti prirodu i svrhu kaznenog postupka, razumjeti pojedine procesne radnje i njihove posljedice, sporazumijevati se s braniteljem i davati mu upute.

(6) Ako se u zdravstvenu ustanovu upućuje okrivljenik koji se nalazi u pritvoru ili istražnom zatvoru, sudac istrage obavijestit će tu ustanovu o razlozima zbog kojih je određen pritvor ili istražni zatvor kako bi se poduzele mjere potrebne za osiguranje svrhe pritvora.

(7) Vrijeme provedeno u zdravstvenoj ustanovi uračunat će se okrivljeniku u pritvor ili istražni zatvor, odnosno u kaznu ako bude izrečena.

Članak 326.

(1) Tjelesni pregled okrivljenika, poduzet će se i bez njegova pristanka ako je potrebno da se utvrde činjenice važne za kazneni postupak. Tjelesni pregled drugih osoba može se bez njihova pristanka poduzeti samo ako se mora utvrditi nalazi li se određeni trag ili posljedica kaznenog djela na njihovu tijelu.

(2) Tjelesni pregled se provodi i kod pretraga tijekom kojih se ulazi u tjelesne šupljine ili se od tijela odvajaju nadomjesci ili pomagala organa pričvršćeni uz tijelo ili kad to nalažu posebna svojstva ili zdravstveno stanje osobe koja se pretražuje.

(3) Uzimanje krvi i druge liječničke radnje koje se po pravilima medicinske znanosti poduzimaju radi analize i utvrđivanja drugih važnih činjenica za postupak mogu se poduzeti i bez okrivljenikove privole ako zbog toga ne bi nastupila šteta po njegovo zdravlje.

(4) Uzimanje krvi i druge liječničke radnje koje se po pravilima medicinske znanosti poduzimaju radi analize i utvrđivanja drugih važnih činjenica za postupak mogu se poduzeti samo da bi se utvrdilo nalazi li se određeni trag ili posljedica kaznenog djela na tijelu druge osobe i samo uz privolu te osobe. Tijelo koje vodi postupak postupat će pri poduzimanju tih radnji posebno obzirno prema članku 16. i 43. – 46. ovog Zakona, a prethodno će se osoba poučiti da može uskratiti privolu. Ako uskrati privolu radnja se ne smije poduzeti.

(5) Radnje iz stavka 1., 2. i 3. ovog članka poduzimaju se u istrazi po nalogu državnog odvjetnika, tijekom ispitivanja optužnice po nalogu optužnog vijeća, a nakon pravomoćnosti optužnice po nalogu suda pred kojim se ima provesti rasprava.

Članak 330.

(1) Snimka koja služi za utvrđivanje činjenica, pribavlja se primjenom odredaba ove Glave.

(2) U odnosu na snimku postupa se kao s drugim predmetima koji se imaju upotrijebiti kao dokaz (članak 267. i 269.), vodeći računa da se snimka ne ošteti ili ne uništi i da se njen sadržaj sačuva u neizmijenjenom obliku. Prema potrebi poduzet će se potrebne mjere da se snimka sačuva u neizmijenjenom obliku ili izradi njezina kopija.

(3) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, sadržaj snimke se utvrđuje njezinim reproduciranjem. Na prijedlog stranaka, sudac istrage može odrediti da se snimke reproduciraju na dokaznom ročištu.

(4) Snimku reproducira stručna osoba.

Članak 334.

(1) Posebne dokazne radnje iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona mogu se odrediti za sljedeća kaznena djela iz Kaznenog zakona:

1) protiv Republike Hrvatske (Glava XII.), protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (Glava XIII.), protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa (Glava XIV.) i protiv oružanih snaga Republike Hrvatske (Glava XXVI.), a za koja je propisana kazna zatvora od pet ili više godina,

2) ubojstva (članak 90.), otmice (članak 125.), podvođenja (članak 195.), dječje pornografije na računalnom sustavu ili mreži (članak 197.a), razbojništva (članak 218. stavak 2.), povrede tajnosti, cjelovitosti i dostupnosti računalnih podataka, programa ili sustava (članak 223.), računalnog krivotvorenja (članak 223.a), računalne prijevare (članak 224.a), iznude (članak 234.), ucjene (članak 235.), teških kaznenih djela protiv opće sigurnosti (članak 271.), krivotvorenja novca (članak 274.), prikrivanja protuzakonito dobivenog novca (članak 279.), primanja mita u gospodarskom poslovanju (članak 294.a), davanja mita u gospodarskom poslovanju (članak 294.b), izbjegavanja carinskog nadzora (članak 298.), sprječavanja dokazivanja (članak 304.), prisile prema pravosudnom dužnosniku (članak 309.), udruživanja za počinjenje kaznenog djela (članak 333.) kao i za kaznena djela koja je počinila ta grupa ili zločinačka organizacija u stjecaju, nedozvoljenog posjedovanja oružja i eksplozivnih tvari (članak 335.), zlouporabe položaja i ovlasti (članak 337.), zlouporabe obavljanja dužnosti državne vlasti (članak 338.), protuzakonitog posredovanja (članak 343.), primanja mita (članak 347.) i davanja mita (članak 348.),

3) iskorištavanja djece ili maloljetnih osoba za pornografiju (članak 196.), upoznavanja djece s pornografijom (članak 197.), povrede prava autora ili umjetnika izvođača (članak 229.), nedozvoljene uporabe autorskog djela ili izvedbe umjetnika izvođača (članak 230.), povrede prava proizvođača zvučne ili slikovne snimke i prava u svezi s radiodifuzijskim emisijama (članak 231.), povrede prava iz prijavljenog ili zaštićenog izuma (članak 232.), povrede prava industrijskog vlasništva i neovlaštene uporaba tuđe tvrtke (članak 285.), ako su ta djela počinjena uporabom računalnih sustava ili mreža,

4) za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora.

(2) Posebne dokazne radnje iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona mogu se odrediti i za kaznena djela počinjena na štetu djece ili maloljetnika.

Članak 335.

(1) U nalogu iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona navode se raspoloživi podaci o osobi protiv koje se posebne dokazne radnje primjenjuju, činjenice iz kojih proizlazi potreba poduzimanja te rok trajanja koji mora biti primjeren ostvarenju cilja kao i način, opseg i mjesto provođenja radnje. Radnje izvršava policija. Službene i odgovorne osobe koje sudjeluju u postupku

odlučivanja i izvršenja radnji iz članka 332. ovog Zakona dužne su kao tajnu čuvati sve podatke koje su saznale u svezi s radnjama.

(2) Operativno-tehnički centar za nadzor telekomunikacija koji obavlja tehničku koordinaciju s davateljem telekomunikacijskih usluga u Republici Hrvatskoj kao i davatelji telekomunikacijskih usluga, dužni su policiji osigurati potrebnu tehničku pomoć. Za postupanje protivno toj obvezi, sudac istrage će na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika kazniti davatelja telekomunikacijske usluge novčanom kaznom do 1.000.000,00 kuna te odgovornu osobu u Operativno-tehničkom centru za nadzor telekomunikacija koji obavlja tehničku koordinaciju i u davatelju telekomunikacijskih usluga u Republici Hrvatskoj novčanom kaznom u iznosu do 50.000,00 kuna, a ako i nakon toga ne izvrši rješenje može se odgovorna osoba kazniti zatvorom do izvršenja, ali najdulje mjesec dana. O žalbi protiv rješenja kojim je izrečena novčana kazna ili je određen zatvor, odlučuje vijeće. Žalba protiv rješenja o novčanoj kazni i zatvoru ne zadržava izvršenje rješenja.

(3) Posebne dokazne radnje mogu trajati najdulje šest mjeseci. Na prijedlog državnog odvjetnika sudac istrage ih može produljiti iz važnih razloga za još šest mjeseci. U posebno složenim predmetima sudac istrage može produžiti radnje za daljnjih šest mjeseci. Ako odbije prijedlog državnog odvjetnika za produljenje radnje, sudac istrage donosi rješenje protiv kojeg državni odvjetnik može podnijeti žalbu u roku od osam sati. O žalbi odlučuje vijeće u roku od dvanaest sati.

(4) Čim prestanu pretpostavke iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona, sudac istrage je dužan odrediti obustavu poduzetih radnji. Ako državni odvjetnik odustane od kaznenog progona, odnosno ako podaci i obavijesti pribavljeni primjenom poduzetih radnji nisu potrebni za kazneni postupak, uništiti će se pod nadzorom suca istrage, koji će o tome sastaviti posebni zapisnik.

(5) Nalog iz stavka 1. ovog članka čuva se u posebnom omotu. Nakon prestanka radnje, a ako to probici postupka dopuštaju i prije, nalog se na njezin zahtjev, može dostaviti osobi protiv koje je radnja bila određena.

(6) Ako se prilikom poduzimanja radnji iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona zabilježe podaci i obavijesti koji upućuju na neko drugo kazneno djelo i počinitelja iz članka 334. ovog Zakona, taj dio snimke će se prepisati i dostaviti državnom odvjetniku, i može se upotrijebiti kao dokaz u postupku za to kazneno djelo.

(7) Na razgovore okrivljenika s braniteljem na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 75., 76. i 114. ovog Zakona.

(8) Ako su radnje iz članka 332. ovog Zakona poduzete bez rješenja suca istrage ili je postupljeno protivno odredbi iz članka 332. ovog Zakona, dokazi za koje se iz tako prikupljenih podataka saznalo ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

Članak 344.

(1) Sudac istrage ispitat će bez odgode, a ako je okrivljenik lišen slobode, u roku od četrdeset i osam sati je li:

- 1) optužnicu podnio ovlašteni tužitelj,
- 2) optužnica podignuta nakon što su ispunjeni zakonski uvjeti (članak 341. i 356. stavak 3.),
- 3) optužnica propisno sastavljena (članak 342.),
- 4) se u spisu istrage nalaze dokazi koji se prema članku 86. ovog Zakona imaju izdvojiti iz spisa,
- 5) optužnica podignuta u roku iz članka 229. stavka 2. i članka 365. stavka 2. ovog Zakona.

(2) Sudac istrage će rješenjem odbaciti optužnicu koju nije podnio ovlašteni tužitelj i koja je podignuta iako nisu ispunjeni zakonski uvjeti ili nakon proteka roka iz članka 229. stavka 2. i članka 365. stavka 2. ovog Zakona. O žalbi protiv rješenja suca istrage odlučuje viši sud.

(3) Ako sudac istrage ustanovi da optužnica ima nedostatke u odnosu na sastojke iz članka 342. stavka 1. točke 1. do 5. ovog Zakona, vratiti će je tužitelju da u roku od tri dana ispravi nedostatke. Iz opravdanih razloga, na zahtjev tužitelja, sudac istrage može produljiti taj rok za daljnja tri dana, osim ako je okrivljenik lišen slobode. Ako državni odvjetnik propusti taj rok, sudac istrage

će izvijestiti višeg državnog odvjetnika. Protiv rješenja o vraćanju optužnice i rješenja o produljenju roka žalba nije dopuštena. Ako oštećenik kao tužitelj propusti spomenuti rok, smatrat će se da je odustao od progona i postupak će se obustaviti.

(4) Ako sudac istrage ustanovi da u spisu postoje dokazi koji se prema članku 86. ovog Zakona imaju izdvojiti iz spisa, donijet će rješenje o njihovu izdvajanju iz spisa. O žalbi protiv rješenja suca istrage odlučuje viši sud.

(5) Izdvojeni dokazi ne mogu se razgledati ni upotrijebiti pri odlučivanju o optužnici niti u kaznenom postupku.

Članak 345.

(1) Propisno sastavljenu optužnicu sudac istrage dostavlja okrivljeniku koji je na slobodi bez odgode, a ako je lišen slobode u roku od dvadeset četiri sata od okončanja ispitivanja optužnice prema članku 344. ovog Zakona. Uz optužnicu sudac istrage obvezatno dostavlja okrivljeniku pouku o pravu na odgovor.

(2) Ako se optužnica odnosi na kazneno djelo za koje je obrana obvezna, osumnjičenik mora imati branitelja pri predaji optužnice (članak 66.).

(3) Ako je protiv osumnjičenika sud odredio istražni zatvor, optužnica se predaje okrivljeniku pri njegovu zatvaranju, zajedno s rješenjem kojim se određuje istražni zatvor.

(4) Ako se okrivljenik kojemu je određen istražni zatvor ne nalazi u zatvoru suda kod kojeg će se održati rasprava, sudac istrage odredit će da se okrivljenik odmah dovede u taj zatvor, gdje će mu se predati optužnica i pouka o pravu na odgovor.

Članak 348.

(1) Po primitku optužnice predsjednik optužnog vijeća nalogom određuje dan, sat i mjesto održavanja sjednice optužnog vijeća. Sjednica se održava u roku od osam dana ako je okrivljenik u istražnom zatvoru, a trideset dana ako je na slobodi.

(2) Na sjednicu se pozivaju državni odvjetnik, oštećenik, okrivljenik i branitelj ako ga ima. Pozvane osobe će predsjednik vijeća upozoriti da će se sjednica održati i u njihovoj odsutnosti.

(3) Okrivljenik će se u pozivu poučiti da će se sjednica optužnog vijeća i u slučaju obvezne obrane održati iako se branitelj nije odazvao.

(4) Okrivljenik može odustati od sjednice i pisanom izjavom zahtijevati suđenje i to najkasnije tri dana prije dana održavanja sjednice. Ako okrivljenik odustaje od sjednice i zahtijeva suđenje, vijeće potvrđuje optužnicu i odmah ju dostavlja sa spisom sudskoj pisarnici.

Članak 349.

(1) Prije početka sjednice predsjednik optužnog vijeća provjerava jesu li svi pozvani došli na sjednicu.

(2) Ako na sjednicu ne dođe državni odvjetnik, okrivljenik ili njegov branitelj, a dostava poziva nije uredno iskazana, sjednica će se odgoditi. Ako na sjednicu ne dođe oštećenik kao tužitelj, iako je uredno pozvan, a ni njegov opunomoćenik, vijeće će rješenjem obustaviti postupak.

(3) Iznimno, ako se okrivljeniku poziv nije mogao uručiti zbog neprijavljivanja sudu promjene adrese, sjednica će se održati i u njegovoj odsutnosti.

(4) Sjednica optužnog vijeća nije javna, a mogu joj prisustvovati samo pozvane osobe.

Članak 350.

(1) Predsjednik vijeća otvara sjednicu navođenjem optužnice o kojoj se raspravlja, a posebno provjerava je li okrivljenik primio i razumio pouku o pravima, a ako nije, naložit će državnom odvjetniku da dostavi okrivljeniku pouku o pravima.

(2) Državni odvjetnik, ako je prisutan, ukratko iznosi rezultate prethodnih istraživanja i dokaze na kojima se zasniva optužnica i koji opravdavaju njezino podizanje. Oštećenik ili njegov

opunomoćenik mogu obrazložiti imovinskopravni zahtjev, upozoriti na dokaze o krivnji optuženika, te predložiti privremene mjere osiguranja imovinskopravnog zahtjeva (članak 160.).

(3) Okrivljenik i branitelj, ako su prisutni, mogu upozoriti na dokaze koji idu u korist okrivljenika, na moguće propuste u istrazi i na nezakonite dokaze. U odgovoru se okrivljenik i branitelj mogu očitovati o tome koji dio optužbe osporavaju.

(4) Okrivljenik može dati izjavu da se osjeća krivim po svim ili nekim točkama optužbe.

(5) Državni odvjetnik, okrivljenik i branitelj mogu na navode protivne stranke uzvratiti samo jednom. Državni odvjetnik, okrivljenik i branitelj izlažu i obrazlažu svoje zaključke služeći se podacima koji su sadržani u istražnom spisu dostavljenom od suca istrage.

(6) Ako stranke predlažu određivanje ili ukidanje istražnog zatvora u sjednici optužnog vijeća postupit će se prema članku 129. stavku 2. – 5. ovog Zakona.

(7) Ako vijeće smatra da može donijeti odluku, proglašava raspravljanje na sjednici zaključenim.

Članak 354.

(1) Ako vijeće ustanovi da je optužnica osnovana, donijet će rješenje kojim potvrđuje optužnicu.

(2) Rješenje o potvrđivanju optužnice dostavlja se strankama i oštećeniku, a optužnica sa spisima sudskoj pisarnici.

(3) Sud će o potvrđivanju optužnice obavijestiti ministarstvo nadležno za pravosuđe koje o tome vodi evidenciju. Ako je protiv optuženika potvrđena druga optužnica, ministarstvo će o tim optužnicama obavijestiti nadležne sudove.

(4) Ministar nadležan za pravosuđe donosi propise o vođenju evidencije iz stavka 3. ovog članka.

Članak 355.

(1) Vijeće će rješenjem obustaviti postupak u odnosu na sve ili pojedine točke optužnice ako ustanovi da:

1) djelo koje je predmet optužbe nije kazneno djelo,

2) postoje okolnosti koje isključuju okrivljenikovu krivnju,

3) nema zahtjeva ovlaštenog tužitelja ili prijedloga, odnosno odobrenja ovlaštene osobe, ako je to po zakonu potrebno, ili da postoje okolnosti koje isključuju kazneni progon,

4) nema dovoljno dokaza da je okrivljenik osnovano sumnjiv za djelo koje je predmet optužbe, odnosno da je proturječje između prikupljenih dokaza očito takvo da bi na raspravi izricanje osuđujuće presude bilo nemoguće.

(2) Ako u slučajevima iz stavka 1. ovog članka, nije vođena istraga, vijeće će rješenjem odbaciti optužnicu.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovog članka stranke i oštećenik mogu podnijeti žalbu. O žalbi odlučuje viši sud.

Članak 365.

(1) Državni odvjetnik može povući optužnicu prije nego što je potvrđena.

(2) Ako je državni odvjetnik povukao optužnicu, može podići novu optužnicu pod uvjetima iz članka 341. ovog Zakona, time da nova optužnica mora biti podignuta najkasnije šest mjeseci od povlačenja optužnice.

Članak 366.

(1) Odmah nakon potpunog ili djelomičnog potvrđivanja optužnice optužno vijeće, uz sudjelovanje stranaka ako su prisutne, sastavlja raspravni spis.

(2) Raspravni spis uz optužnicu sadrži:

1) kaznenu prijavu,

2) imovinskopravni zahtjev oštećenika,

3) zapisnike, snimke i druge isprave o provedenim dokaznim radnjama prije i tijekom istrage koji su važni za raspravu,

- 4) zapisnike o radnjama provedenim na dokaznom ročištu koji su važni za raspravu,
 - 5) isprave i zapisnike o dokaznim radnjama pribavljene putem međunarodne pravne pomoći,
 - 6) izvadak iz kaznene evidencije i evidencije o drugim kažnjivim djelima,
 - 7) predmete kojima je kazneno djelo počinjeno ili koji su nastali počinjenjem kaznenog djela ili naznaku gdje se nalaze,
 - 8) zapisnik s ročišta za potvrđivanje optužnice,
 - 9) odluke i podatke o mjerama osiguranja prisutnosti i drugim mjerama za osiguranje tijeka postupka,
 - 10) bilješke istraživanja obrane.
- (3) Stranke imaju pravo stavljati prigovore na uvrštenje pojedinih isprava, zapisnika i predmeta u raspravni spis. O prigovoru odlučuje rješenjem vijeće na ročištu.
- (4) Stranke se, uz suglasnost vijeća, mogu sporazumjeti o unošenju u raspravni spis i drugih sastojaka.
- (5) Ako što drugo nije propisano ovim Zakonom, stranke i branitelj imaju pravo razgledati i prepisivati raspravni spis u pisarnici suda.

Članak 369.

- (1) O ispitivanju svjedoka ili vještaka čije ispitivanje su stranke predložile, a ne mogu doći na raspravu zbog bolesti ili zbog drugih opravdanih razloga odlučuje predsjednik vijeća. Svjedoka ili vještaka ispitat će predsjednik vijeća ili sudac istrage na čijem se području svjedok odnosno vještak nalazi. O vremenu i mjestu ispitivanja obavijestit će se stranke i oštećenik.
- (2) Ako je optuženik lišen slobode, o potrebi njegove prisutnosti ispitivanju svjedoka ili vještaka, odlučuje predsjednik vijeća.
- (3) Kad su stranke i oštećenik prisutni ispitivanju imaju prava kao i kod odgovarajuće radnje u istrazi.

Članak 371.

- (1) Predsjednik vijeća određuje pripremno ročište najkasnije u roku od mjesec dana ako je optuženik u istražnom zatvoru, a dva mjeseca ako nije određen istražni zatvor, računajući od primitka potvrđene optužnice u sudsku pisarnicu. Ako predsjednik vijeća ne odredi pripremno ročište u tom roku, obavijestit će o tome predsjednika suda koji će poduzeti mjere da se pripremno ročište odmah odredi.
- (2) Ako u postupku za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora do petnaest godina predsjednik vijeća obzirom na navode u optužnici i prirodu predloženih dokaza smatra da nije potrebno održavanje pripremnog ročišta, donosi nalog kojim određuje raspravu. Predsjednik vijeća neće održati pripremno ročište ako su stranke postigle sporazum u smislu članka 360. stavka 3. ovog Zakona.
- (3) Ako predsjednik vijeća ustanovi da u spisu postoje dokazi koji se prema članku 86. ovog Zakona imaju izdvojiti iz spisa, a to nije učinio sudac istrage (članak 344. stavak 4.) ni optužno vijeće (članak 351.) donijet će rješenje o njihovu izdvajanju iz spisa te ih predati tajniku suda. Izdvojeni dokazi ne mogu se razgledati ni upotrijebiti u kaznenom postupku.

Članak 372.

- (1) Na pripremno ročište pozvat će se optuženik, njegov branitelj, tužitelj i oštećenik odnosno njihovi zakonski zastupnici i opunomoćenici, a po potrebi i tumač. Pozivi se za pripremno ročište upućuju prema članku 348. stavku 2. i 3. ovog Zakona.
- (2) U pozivu za pripremno ročište stranke će biti upozorene da na pripremnom ročištu mogu predložiti nove dokaze koji mogu poslužiti za utvrđivanje činjenica, ako su za te dokaze saznale nakon potvrđivanja optužnice.

(3) Ako je potrebno da se za pripremno ročište pribave spisi, isprave ili predmeti koji se nalaze kod suda ili kod kojeg drugog državnog tijela, predsjednik vijeća će na prijedlog stranaka naložiti da se ti predmeti ili isprave pravovremeno pribave.

Članak 374.

(1) Prije izlaganja optužbe stranke će izvijestiti predsjednika vijeća o sadržaju sporazuma iz članka 360. ovog Zakona za sve ili pojedine točke optužbe.

(2) Predsjednik vijeća će u zapisnik unijeti sporazum stranaka iz stavka 1. ovog članka te postupiti prema članku 361. do 364. ovog Zakona.

(3) Ako su se stranke sporazumjele o dijelu optužnice, postupak za ta djela će se razdvojiti sukladno članku 25. ovog Zakona. Za preostali dio optužnice provest će se pripremno ročište.

Članak 377.

(1) Predsjednik vijeća pozvat će stranke i oštećenika da obrazlože prijedloge dokaza koje namjeravaju izvesti na raspravi. Pri tome će predsjednik vijeća upozoriti stranke i oštećenika da se na raspravi neće izvesti oni dokazi za koje su znale ali ih, bez opravdanog razloga, nisu na pripremnom ročištu predložile.

(2) Svaka stranka očitovat će se o prijedlozima suprotne stranke i oštećenika.

(3) Predsjednik vijeća odbit će izvođenje dokaza na okolnosti koje protivna stranka ne osporava, te iz razloga predviđenih u članku 351. ovog Zakona.

Članak 388.

(1) Vijeće će isključiti javnost za cijelu raspravu ili njezin dio:

1) radi zaštite djeteta ili maloljetnika,

2) na zahtjev žrtve iz članka 45. ovog Zakona, tijekom njezina ispitivanja kao svjedoka.

(2) Od otvaranja zasjedanja pa do završetka rasprave vijeće može u svako doba, po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranaka, ali uvijek nakon njihova ispitivanja, isključiti javnost za cijelu raspravu ili njezin dio ako je to potrebno radi:

1) zaštite sigurnosti i obrane Republike Hrvatske,

2) zaštite tajne, kojoj bi štetila javna rasprava,

3) zaštite javnog reda i mira,

4) zaštite osobnog ili obiteljskog života okrivljenika, žrtve, oštećenika ili drugog sudionika u postupku.

Članak 395.

(1) Dužnost je predsjednika vijeća brinuti se o održavanju reda u sudnici i dostojanstvu suda. On može odmah nakon otvaranja zasjedanja upozoriti osobe koje prisustvuju raspravi da se pristojno ponašaju i ne ometaju rad suda. Predsjednik vijeća može odrediti pretragu osoba koje prisustvuju raspravi.

(2) Vijeće može naložiti da se iz zasjedanja uklone sve osobe koje kao slušatelji prisustvuju raspravi ako se mjerama za održavanje reda propisanim u ovom Zakonu ne bi moglo osigurati neometano održavanje rasprave.

(3) U sudnici se, osim za potrebe suda, ne smiju obavljati fotografska, filmska, televizijska i druga snimanja tehničkim uređajima. Iznimno, predsjednik višeg suda može odobriti filmsko ili televizijsko, a predsjednik suda fotografsko snimanje.

(4) Stranke i branitelj smiju tonski snimati tijekom rasprave s koje nije isključena javnost pod uvjetom da ne ometaju tijekom rasprave i da prethodno o tome izvijeste predsjednika vijeća. Osobni podaci o okrivljeniku, oštećeniku ili svjedoku koji su tako snimljeni predstavljaju tajnu i smiju se koristiti samo za potrebe kaznenog postupka.

Članak 396.

(1) Ako optuženik, branitelj, oštećenik, zakonski zastupnik, opunomoćenik, svjedok, vještak, tumač ili druga osoba ometa red ili se ne pokorava nalogima predsjednika vijeća za održavanje reda, predsjednik vijeća će je opomenuti ili novčano kazniti do 50.000,00 kn. Ako ta osoba nastavi ometati red i ne pokoravati se nalogima predsjednika vijeća, predsjednik vijeća može naložiti njezino udaljenje iz sudnice.

(2) Optuženik može biti udaljen iz sudnice za određeno vrijeme, a na ponovljeno narušavanje i sve dok traje dokazni postupak. Prije završetka dokaznog postupka predsjednik vijeća pozvat će optuženika i izvijestiti ga o tijeku rasprave. Ako bi optuženik nastavio narušavati red i vrijeđati dostojanstvo suda, predsjednik vijeća ga može ponovno udaljiti iz zasjedanja. U tom slučaju će se rasprava dovršiti bez prisutnosti optuženika, a presudu će mu priopćiti predsjednik ili sudac član vijeća u prisutnosti zapisničara.

(3) Branitelju ili opunomoćeniku koji poslije kazne nastavi narušavati red predsjednik vijeća može uskratiti daljnju obranu, odnosno zastupanje na raspravi i u tom slučaju stranka će se pozvati da uzme drugog branitelja, odnosno opunomoćenika. Ako je nemoguće da okrivljenik ili oštećenik to učine odmah bez štete za svoje probitke ili ako se u slučaju obvezne obrane ne može odmah postaviti drugi branitelj ili opunomoćenik, rasprava će se prekinuti ili odgoditi, a branitelju, odnosno opunomoćeniku naložit će se plaćanje troškova koji su nastali zbog prekida ili odgode.

(4) Ako je oštećenik kao tužitelj ili privatni tužitelj ili njihov zakonski zastupnik udaljen iz sudnice, rasprava će se nastaviti i bez njega, ali će ih sud upozoriti da mogu uzeti opunomoćenika.

(5) Ako državni odvjetnik ili osoba koja ga zamjenjuje narušava red, predsjednik vijeća izvijestit će o tome višeg državnog odvjetnika, a može i prekinuti raspravu i od višeg državnog odvjetnika zatražiti da odredi drugu osobu da zastupa optužnicu.

(6) Kad odvjetnika ili odvjetničkog vježbenika koji narušava red sud kazni, izvijestit će o tome Hrvatsku odvjetničku komoru.

Članak 404.

(1) Ako postoje uvjeti za odgodu rasprave zbog nedolaska optuženika ili zbog njegove raspravne nesposobnosti, odnosno zbog odsutnosti branitelja, sud pred kojim se ima održati rasprava može odlučiti da se rasprava održi ako bi se prema dokazima koji se nalaze u spisima očito morala donijeti presuda kojom se optužba odbija.

(2) Ako se optuženik sam stavio u položaj ili stanje uslijed kojeg nije mogao sudjelovati na raspravi, održat će se rasprava u njegovoj odsutnosti. Sud donosi rješenje o održavanju rasprave u odsutnosti okrivljenika nakon ispitivanja liječnika vještaka. Rješenje se može donijeti prije započinjanja rasprave. Žalba protiv rješenja ne odgađa izvršenje rješenja. Čim prestanu razlozi uslijed kojih okrivljenik nije mogao biti prisutan na raspravi, a rasprava nije okončana, nastaviti će se u njegovoj prisutnosti, a sudac će optuženiku priopćiti dotadašnji tijek i sadržaj rasprave.

(3) Na raspravi prema stavku 2. ovoga članka, okrivljenik mora imati branitelja. Branitelj može u korist optuženika davati izjave i primati priopćenja o svim pitanjima koja se odnose na vođenje postupka i odlučivanje o glavnoj stvari.

Članak 409.

(1) O postupanju na raspravi se vodi zapisnik u koji se mora unijeti u bitnom cijeli tijek rasprave, osim ako drukčije nije propisano ovim Zakonom.

(2) Predsjednik vijeća može nakon saslušanja stranaka odrediti da se tijekom rasprave snimi. U tom slučaju, osim ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, zapisnik tvore prijepis zvučne snimke rasprave i zapisnik o tijeku rasprave. Snimka rasprave prepisuje se u roku od tri radna dana, a

prijepis pregledava i ovjerava predsjednik vijeća i ulaže ga u spis kao sastavni dio zapisnika o raspravi.

(3) Za tonsko ili drugo tehničko snimanje tijeka rasprave odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 87. stavka 3. i članka 395. stavka 4. ovog Zakona.

(4) Predsjednik vijeća uvijek može, na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti, naložiti da se u zapisnik doslovno upišu izjave koje smatra osobito važnim.

(5) Ako je potrebno, osobito ako se u zapisnik doslovno unose izjave neke osobe, predsjednik vijeća može narediti da se taj dio zapisnika odmah pročita, a pročitat će se uvijek ako to zahtijeva stranka, branitelj ili osoba čija se izjava unosi u zapisnik.

Članak 414.

(1) Nakon što se utvrdi optuženikova istovjetnost, predsjednik vijeća uputit će svjedoke i vještake na mjesto koje je za njih određeno, gdje će pričekati dok ne budu pozvani radi ispitivanja. U slučaju potrebe predsjednik vijeća može nakon ispitivanja zadržati vještake da prate tijek rasprave.

(2) Predsjednik vijeća će poduzeti prikladne mjere za zaštitu žrtve od utjecaja drugih osoba (prostorna izdvojenost prije ispitivanja i slično).

(3) Svi optuženici ostaju u sudnici tijekom cijele rasprave.

(4) Izjava optuženika prema odredbi stavka 1. ovoga članka, ne oslobađa sud dužnosti da ishodi i druge dokaze. Ako je oštećenik prisutan, a još nije stavio imovinskopravni zahtjev, upozorit će ga predsjednik vijeća da može staviti prijedlog za ostvarivanje tog zahtjeva u kaznenom postupku i poučiti ga o pravima iz članka 47. ovog Zakona.

(5) Ako se oštećenik kao tužitelj ili privatni tužitelj imaju ispitati kao svjedoci, neće se udaljiti iz zasjedanja.

(6) Predsjednik vijeća može poduzeti potrebne mjere da spriječi dogovaranje između svjedoka, vještaka i stranaka.

Članak 415.

(1) Rasprava započinje čitanjem optužnice. Ako je oštećenik prisutan, može postaviti imovinskopravni zahtjev, a ako nije, zahtjev će pročitati predsjednik vijeća.

(2) Nakon toga, predsjednik vijeća upitat će optuženika je li razumio optužbu. Ako se predsjednik vijeća uvjeri da optuženik nije razumio optužbu, ponovno će mu izložiti njezin sadržaj na način na koji je optuženik može najlakše razumjeti.

(3) Nakon toga predsjednik vijeća objavit će kakvo je očitovanje o optužbi optuženik ranije iznio i pozvati ga da se očituje o optužnici koja je pročitana, te o imovinskopravnom zahtjevu ako je podnesen.

Članak 418.

(1) Dokazivanje obuhvaća sve činjenice za koje sud i stranke smatraju da su važne za pravilno presuđenje.

(2) Suoptuženike koji su se očitovali da se u odnosu na sve točke optužbe smatraju krivim, ispitat će se na početku dokaznog postupka, oni koji zahtijevaju da ih se ispita prije završetka dokaznog postupka, ispitat će se čim to zahtijevaju, a oni koji su se očitovali na sve ili pojedine točke optužbe da se ne smatraju krivim ispitat će se na završetku dokaznog postupka, osim ako drukčije ne zahtijevaju.

(3) Optuženik koji se prema odredbi članka 416. stavak 5. ovog Zakona treba ispitati na kraju dokaznog postupka može sudjelovati u izvođenju pojedinih dokaza na raspravi i prije njegova ispitivanja.

(4) Ako se oštećenik koji je prisutan treba ispitati kao svjedok, njegovo će se ispitivanje obaviti prije ispitivanja ostalih svjedoka.

(5) Podaci iz kaznene evidencije kao i drugi podaci o osuđivanosti za kažnjive radnje mogu se pročitati kao zadnji dokazi prije ispitivanja optuženika na završetku dokaznog postupka, osim ako vijeće odlučuje o mjerama osiguranja prisutnosti okrivljenika i drugim mjerama opreza.

Članak 419.

(1) Stranke imaju pravo pozivati svjedoke i vještake te izvoditi dokaze. Vijeće može odlučiti da se izvedu dokazi koji nisu predloženi ili od kojih je predlagatelj odustao.

(2) Dokazi se na raspravi izvedu sljedećim redom:

- 1) dokazi optužbe,
- 2) dokazi obrane,
- 3) dokazi optužbe kojima se pobijaju navodi obrane,
- 4) dokazi obrane kao odgovor na pobijanje,
- 5) dokazi suda,
- 6) dokazi o činjenicama odlučnim za izricanje kaznenopravne sankcije.

(3) Predsjednik vijeća može iz opravdanih razloga odrediti drukčiji redoslijed izvođenja dokaza.

Članak 420.

(1) Svjedoka i vještaka najprije ispituje stranka koja ga je predložila (glavno ispitivanje), zatim protivna stranka (unakrsno ispitivanje) nakon čega svjedoka i vještaka može ponovno ispitati stranka koja ga je pozvala (dodatno ispitivanje).

(2) Svjedoka i vještaka o okolnostima o kojima je pozvan radi svjedočenja odnosno vještačenja ispituje stranka koja ga je pozvala. Pitanja protivne stranke svjedoku i vještaku ograničavaju se i odnose samo na okolnosti o kojima je svjedok iskazao tijekom izravnog ispitivanja. Pitanja na dodatnom ispitivanju mogu se odnositi samo na pitanja postavljena tijekom unakrsnog ispitivanja.

(3) Pitanja koja navode na odgovor koji se želi čuti (sugestivna pitanja) ne mogu se postavljati pri izravnom ispitivanju, osim u slučaju potrebe razjašnjenja iskaza svjedoka ili vještaka. Sugestivna pitanja dopuštena su prilikom unakrsnog ispitivanja. Kad stranka pozove svjedoka ili vještaka suprotne stranke ili kada svjedok ili vještak izbjegava odgovor, sud može dopustiti postavljanje sugestivnih pitanja.

(4) Sud može tijekom izravnog, unakrsnog i dodatnog ispitivanja svjedoku i vještaku postaviti pitanja radi razjašnjenja nejasnoća.

(5) Oštećenik, zakonski zastupnik i opunomoćenik imaju pravo postavljati pitanja svjedoku i vještaku nakon tužitelja.

(6) Predsjednik vijeća skrbi da ispitivanje i izvođenje dokaza ostane u okvirima predmeta raspravljanja, bude učinkovito i ekonomično te da se vještaci i svjedoci zaštite od napada na njihovu osobnu nepovredivost.

Članak 421.

(1) Predsjednik vijeća će zabraniti pitanje ili odgovor na pitanje koje je već postavljeno te ako je to pitanje po njegovoj ocjeni nedopušteno ili nevažno za predmet. Ako predsjednik vijeća zabrani postavljanje određenog pitanja ili davanje odgovora, stranke mogu zahtijevati da o tome odluči vijeće.

(2) Predsjednik vijeća će odbiti izvođenje dokaza:

- 1) za koje su stranke znale tijekom pripremnog ročišta, ali ih bez opravdanog razloga nisu predložile (članak 377. stavak 1.),
- 2) ako je nezakonit ili se odnosi na činjenicu koja se po zakonu ne može dokazivati (nedopušteni prijedlog),
- 3) ako činjenica koju bi izvođenjem dokaza trebalo utvrditi nije važna za odlučivanje, odnosno ako ne postoji povezanost između činjenice koju stranka želi utvrditi i odlučnih činjenica ili se ta povezanost zbog pravnih razloga ne može ustanoviti (nevažni prijedlog),

- 4) ako postoje razlozi za sumnju da se s dokazom neka važna činjenica uopće ne bi mogla utvrditi ili bi se to moglo učiniti sa velikim poteškoćama, (neprikladni prijedlog),
 - 5) ako je predloženo izvođenje dokaza očigledno usmjereno na znatno odugovlačenje postupka (prijedlog koji odugovlači postupak).
- (3) Rješenje kojim se odbija izvođenje dokaza mora biti obrazloženo. Vijeće ga može izmijeniti ili opozvati u tijeku postupka.

Članak 431.

(1) Zapisnici o iskazima svjedoka, suokrivljenika ili već osuđenih sudionika u kaznenom djelu, te zapisnici ili drugi dopisi o nalazu ili mišljenju vještaka pribavljeni tijekom dokazne radnje ili ranije rasprave mogu se prema odluci vijeća pročitati samo:

- 1) ako su ispitane osobe umrle, duševno oboljele ili se ne mogu pronaći, ili je njihov dolazak pred sud nemoguć ili znatno otežan zbog starosti, bolesti ili drugih važnih uzroka,
- 2) ako svjedoci ili vještaci bez zakonskih razloga neće iskazivati na raspravi,
- 3) ako je svjedok ili vještak ispitan prema članku 402. stavku 2. ovog Zakona,
- 4) ako su stranke suglasne da se umjesto neposrednog ispitivanja svjedoka, odnosno vještaka koji nije prisutan, bez obzira je li bio pozvan ili ne, pročita zapisnik o njegovu prijašnjem ispitivanju,
- 5) ako je svjedok ili vještak ispitan na raspravi pred istim predsjednikom vijeća.

(2) Zapisnici o prijašnjem ispitivanju osoba koje su oslobođene dužnosti svjedočenja (članak 285.) ne smiju se pročitati ako te osobe nisu uopće pozvane na raspravu ili su na raspravi izjavile da neće svjedočiti. Vijeće će odlučiti da se ti zapisnici izdvoje iz spisa i odvojeno čuvaju. Protiv rješenja kojim se odlučuje o izdvajanju dopuštena je posebna žalba, osim ako sud ne odluči odmah nastaviti s raspravom, u kojem slučaju se izdvojeni dijelovi spisa zatvaraju u poseban omot koji se prilaže spisu, a može ih razgledati samo viši sud, ako je to potrebno radi odluke o žalbi protiv presude, što će se zabilježiti na omotu.

(3) Nakon pravomoćnosti rješenja izdvojeni zapisnici i obavijesti zatvaraju se u poseban omot i predaju tajniku suda radi čuvanja odvojeno od ostalih spisa i ne mogu se razgledati niti koristiti u postupku. Izdvajanje zapisnika iz stavka 2. ovog članka mora se obaviti prije završetka dokaznog postupka.

(4) Razlozi zbog kojih se čita zapisnik navest će se u zapisniku o raspravi, a pri čitanju priopćit će se je li svjedok ili vještak dao obećanje da će iskazivati istinito ili je ranije, već bio prisegnut.

Članak 441.

(1) Ako tužitelj u tijeku rasprave utvrdi da izvedeni dokazi pokazuju da se izmijenilo činjenično stanje izloženo u potvrđenoj optužnici, on može do završetka dokaznog postupka usmeno izmijeniti optužnicu.

(2) Radi izmjene optužnice ili pripreme obrane stranke mogu zatražiti prekid rasprave.

(3) Ako vijeće dopusti prekid rasprave radi izmjene optužnice, odredit će rok u kojem tužitelj treba podnijeti izmijenjenu optužnicu. Primjerak izmijenjene optužnice dostavit će se optuženiku. Ako tužitelj u ostavljenom roku ne podnese izmijenjenu optužnicu, vijeće će nastaviti raspravu na temelju prijašnje optužnice.

(4) Izmijenjena optužnica ne dostavlja se sudu nadležnom za njezino potvrđivanje, osim ako vijeće ne odluči drukčije. Ako vijeće odluči dostaviti izmijenjenu optužnicu sudu nadležnom za potvrđivanje optužnice, pa ona bude potvrđena, nova rasprava održat će se u pravilu pred istim vijećem.

(5) Ako državni odvjetnik izmijeni optužnicu na način da se radi o kaznenom djelu za koje je nadležno vijeće u širem sastavu, dopunit će se vijeće i rasprava početi iznova.

(6) Nakon izmjene ili podnošenja nove optužnice, optuženik će se očitovati o njezinoj osnovanosti prema članku 416. stavku 3. ovog Zakona.

Članak 459.

(1) Pisana presuda mora potpuno odgovarati presudi koja je objavljena. Presuda mora imati uvod, izreku i obrazloženje.

(2) Uvod presude sadrži: naznaku da se presuda izriče u ime Republike Hrvatske, naziv suda, ime i prezime predsjednika i članova vijeća i zapisničara, ime i prezime optuženika, kazneno djelo za koje je optužen, naznaku tužitelja i optužnog akta, dan rasprave i je li rasprava bila javna, je li optuženik bio prisutan na raspravi, imena i prezimena tužitelja, branitelja, zakonskog zastupnika i opunomoćenika koji su bili prisutni na raspravi te dan donošenja i dan objave izrečene presude.

(3) Izreka presude sadrži osobne podatke o optuženiku (članak 272. stavak 1.) i odluku kojom se optuženik proglašava krivim za djelo za koje je optužen ili kojom se oslobađa optužbe za to djelo ili kojom se optužba odbija.

(4) U obrazloženju presude sud će iznijeti razloge za svaku točku presude.

(5) Sud će izložiti nesporne i sporne činjenice te izložiti iz kojih je razloga sporne činjenice našao dokazanima ili nedokazanima, dajući pri tome ocjenu vjerodostojnosti proturječnih dokaza, kojim se razlozima vodio pri rješavanju pravnih pitanja, a osobito pri utvrđivanju postoji li kazneno djelo i krivnja optuženika i pri primjeni određenih odredaba kaznenog zakona na optuženika i njegovo djelo.

(6) Ako je optuženik osuđen na kaznu, u obrazloženju će se navesti koje je okolnosti sud uzeo u obzir pri odmjeravanju kazne, kojim se razlozima vodio kad je ustanovio da kaznu treba ublažiti ili optuženika osloboditi od kazne ili izreći uvjetnu osudu, optuženika osloboditi od kazne, zamijeniti kaznu zatvora radom za opće dobro na slobodi, ili da treba izreći sigurnosnu mjeru ili oduzimanje imovinske koristi. Ako je sud izrekao novčanu kaznu u dnevnim dohotcima, u obrazloženju će posebno iznijeti dokaze i okolnosti važne za odluku o visini i broju dnevnih dohodaka, te svoju ocjenu optuženikovih osobnih i imovinskih prilika.

(7) Ako se optuženik o svim točkama optužbe očitovao na način da se smatra krivim, obrazloženje presude sadržavat će samo podatke iz prethodnog stavka.

(8) Ako se optuženik oslobađa optužbe, u obrazloženju će se navesti iz kojih se razloga navedenih u članku 453. ovog Zakona to čini.

(9) U obrazloženju presude kojom se optužba odbija sud se neće upuštati u ocjenu stvari, nego će se ograničiti samo na razloge za odbijanje optužbe.

Članak 464.

(1) Žalbu mogu podnijeti stranke, branitelj i oštećenik.

(2) U korist optuženika žalbu mogu podnijeti i njegov bračni i izvanbračni drug, rođak u uspravnoj liniji, zakonski zastupnik, posvojitelj, posvojenik, brat, sestra i hranitelj. Žalbeni rok i u tom slučaju teče od dana kad je optuženiku, odnosno njegovu branitelju dostavljen prijepis presude.

(3) Državni odvjetnik može podnijeti žalbu i na štetu i u korist optuženika.

(4) Oštećenik može pobijati presudu zbog odluke suda o njegovim troškovima kaznenog postupka i odluke o imovinskopravnom zahtjevu, ali ako je državni odvjetnik preuzeo progon od oštećenika kao tužitelja, oštećenik može podnijeti žalbu zbog svih osnova zbog kojih se presuda može pobijati.

(5) Žalbu može podnijeti i osoba čiji je predmet oduzet ili od koje je oduzeta imovinska korist pribavljena kaznenim djelom.

(6) Branitelj i osobe iz stavka 2. ovog članka mogu podnijeti žalbu i bez posebne ovlasti optuženika, ali ne i protiv njegove volje, osim ako je optuženiku izrečena kazna dugotrajnog zatvora.

(7) Žalbu zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (članak 470.) ne može podnijeti optuženik koji se u odnosu na sve točke optužbe izjasnio da se smatra krivim, osim ako

je optuženik za dokaze o isključenju protupravnosti ili krivnje saznao nakon donošenja presude ili se radi o činjenicama odlučnim za izbor vrste i mjere kaznenopravne sankcije.

(8) Presuda donesena na temelju sporazuma stranaka može se pobijati samo zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. ovog Zakona i zbog povrede kaznenog zakona iz članka 469. ovog Zakona.

Članak 474.

(1) Kad spisi povodom žalbe stignu drugostupanjskom sudu, tajnik suda dostavit će spise nadležnomu državnom odvjetniku, ako se radi o kaznenom djelu za koje se progoni na zahtjev državnog odvjetnika. Državni odvjetnik je dužan razgledati i bez odgode vratiti spis sudu pri čemu se može očitovati o osnovanosti žalbe. Spis će se odstaviti sucu izvjestitelju. Predsjednik vijeća ne može biti izvjestitelj.

(2) Kad državni odvjetnik vrati spis, predsjednik vijeća će odrediti sjednicu vijeća. O sjednici vijeća obavijestit će se državni odvjetnik.

(3) Sudac izvjestitelj može prema potrebi od prvostupanjskog suda pribaviti izvješće o povredama odredaba kaznenog postupka, a može preko tog suda ili suca istrage suda na čijem se području radnja ima obaviti ili na drugi način provjeriti navode žalbe u svezi s novim dokazima i novim činjenicama ili od drugih tijela ili pravnih osoba pribaviti potrebna izvješća ili spise.

(4) Ako sudac izvjestitelj utvrdi da se u spisima nalaze zapisnici i obavijesti predviđeni u članku 86. ovog Zakona, dostavit će spise prvostupanjskom sudu prije održavanja sjednice drugostupanjskog vijeća, da predsjednik prvostupanjskog vijeća donese rješenje o njihovu izdvajanju iz spisa i kad rješenje postane pravomoćno, da ih u zatvorenom omotu preda istražnom sucu radi čuvanja odvojeno od ostalih spisa.

Članak 492.

(1) Žalba se podnosi sudu koji je donio rješenje.

(2) Ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, žalba protiv rješenja podnosi se u roku od tri dana od dana dostave rješenja.

Članak 494.

(1) O žalbi protiv rješenja odlučuje sud u sjednici vijeća.

(2) O žalbi protiv rješenja suca istrage odlučuje vijeće istog suda, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(3) Rješavajući o žalbi, sud može rješenjem:

1) odbaciti žalbu kao nepravovremenu ili kao nedopuštenu,

2) odbiti žalbu kao neosnovanu ili

3) prihvatiti žalbu ili povodom žalbe rješenjem preinačiti ili ukinuti i prema potrebi predmet uputiti na ponovno odlučivanje.

(4) Ispitujući žalbu, sud će po službenoj dužnosti paziti je li rješenje donijelo ovlašteno tijelo.

Članak 495.

Ako što drugo nije propisano, na postupak o žalbi protiv rješenja primjenjivat će se odredbe članka 463. i 465. stavka 3., članka 466. do 472., članka 474. stavka 1., 3. i 4. te članka 476. i 479. ovog Zakona.

Članak 504.

(1) Zahtjev za obnovu kaznenog postupka mogu podnijeti stranke i branitelj, a nakon smrti osuđenika, državni odvjetnik i osobe navedene u članku 464. stavku 2. ovog Zakona.

(2) Zahtjev za obnovu kaznenog postupka mogu podnijeti stranke i branitelj i u slučaju iz članka 501. stavka 1. točke 3. ovog Zakona i ako je okrivljenik suđen u odsutnosti (članak 402. stavak 3. i 4.), bez obzira je li osuđenik prisutan.

(3) Zahtjev se može podnijeti i nakon što je osuđenik izdržao kaznu i bez obzira na zastaru, oprost ili pomilovanje.

(4) Ako sud koji bi bio nadležan za odlučivanje o obnovi postupka sazna da postoji razlog za obnovu kaznenog postupka, obavijestit će o tome osuđenika, odnosno osobu koja je ovlaštena da podnese zahtjev.

Članak 505.

(1) O zahtjevu za obnovu kaznenog postupka odlučuje vijeće suda koji je u prijašnjem postupku sudio u prvom stupnju.

(2) U zahtjevu se mora navesti po kojoj se zakonskoj osnovi traži obnova i kojim se dokazima potkrepljuju činjenice na kojima se zahtjev temelji. Ako zahtjev ne sadrži te podatke, sud će pozvati podnositelja da u određenom roku zahtjev dopuni.

(3) Pri rješavanju o zahtjevu u vijeću neće sudjelovati sudac koji je sudjelovao u donošenju presude u prijašnjem postupku.

Članak 510.

(1) O zahtjevu za zaštitu zakonitosti odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vrhovni sud).

(2) Ako Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Glavni državni odvjetnik) do odluke Vrhovnog suda odustane od zahtjeva za zaštitu zakonitosti, zahtjev će se rješenjem odbaciti.

(3) O zahtjevu se odlučuje u sjednici vijeća. Prije nego što predmet bude iznesen na odlučivanje, sudac izjavitelj može prema potrebi pribaviti obavijesti o istaknutim povredama zakona.

(4) O sjednici će se uvijek izvijestiti Glavni državni odvjetnik.

(5) Vrhovni sud može riješiti da se izvršenje pravomoćne presude prekine ili odgodi do odluke o zahtjevu za zaštitu zakonitosti. Protiv tog rješenja žalba nije dopuštena.

Članak 522.

(1) Državni odvjetnik može, nakon prethodno pribavljene suglasnosti žrtve ili oštećenika, rješenjem odbaciti kaznenu prijavu ili odustati od kaznenog progona, iako postoji osnovana sumnja da je počinjeno kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti i za koje je predviđena novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina ako okrivljenik preuzme obvezu:

- 1) izvršenja kakve činidbe u svrhu popravljanja ili naknade štete prouzročene kaznenim djelom,
- 2) uplate određene svote u korist javne ustanove, u humanitarne ili karitativne svrhe, odnosno u fond za naknadu štete žrtvama kaznenih djela,
- 3) isplate dospjelog zakonskog uzdržavanja i urednog plaćanja dospjelih obveza,
- 4) obavljanja rada za opće dobro na slobodi,
- 5) podvrgavanja odvikavanju od droge ili drugih ovisnosti sukladno posebnim propisima,
- 6) podvrgavanju psihosocijalnoj terapiji radi otklanjanja nasilničkog ponašanja uz pristanak osumnjičenika na napuštanje obiteljske zajednice za vrijeme trajanja terapije.

(2) Državni odvjetnik će, u rješenju odrediti rok u kojem okrivljenik mora ispuniti preuzete obveze prema stavku 2. ovog članka, koji ne smije prelaziti godinu dana.

(3) Rješenje iz stavka 1. ovog članka državni odvjetnik će dostaviti osim okrivljeniku oštećeniku i podnositelju kaznene prijave, uz pouku oštećeniku da svoj imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parnici. Protiv rješenja državnog odvjetnika žalba nije dopuštena.

Članak 523.

(1) Sudac će rješenjem prekinuti kazneni postupak ako u slučajevima iz članka 521. ovog Zakona državni odvjetnik izjavi da uvjetno odustaje od kaznenog progona.

(2) Sudac će u slučajevima iz članka 521. i 522. ovog Zakona nakon odustajanja državnog odvjetnika od optužbe, rješenjem obustaviti kazneni postupak.

Članak 542.

(1) Kazneni nalog dostavlja se okrivljeniku i njegovu branitelju ako ga ima, te državnom odvjetniku i oštećeniku.

(2) Okrivljenik ili njegov branitelj mogu u roku od osam dana po primitku podnijeti prigovor protiv kaznenog naloga u pisanom obliku. Prigovor ne mora biti obrazložen, u njemu se mogu predložiti dokazi u korist obrane. Okrivljenik se može odreći prava na prigovor, ali od podnesenog prigovora nakon započinjanja rasprave ne može odustati. Plaćanje novčane kazne prije isteka roka za prigovor ne smatra se odricanjem od prava na prigovor.

(3) Okrivljeniku koji iz opravdanih razloga propusti rok za podnošenje prigovora predsjednik vijeća dopustit će povrat u prijašnje stanje. Na odlučivanje o molbi za povrat u prijašnje stanje primijenit će se odredbe članka 92. do 94. ovog Zakona.

(4) Ako sudac pojedinac ne odbaci prigovor kao nepravovremen ili podnesen od neovlaštene osobe, zakazat će raspravu o optužnici državnog odvjetnika i dalje postupati po odredbama članka 530. do 535. ovog Zakona.

Članak 543.

(1) Sudac pojedinac odbacit će zahtjev za izdavanjem kaznenog naloga ako:

- 1) postoje razlozi za obustavu postupka iz članka 380. ovog Zakona,
- 2) se radi o kaznenom djelu za koje se takav zahtjev ne može postaviti,
- 3) je državni odvjetnik zatražio izricanje kazne ili mjere koje po zakonu nije dopušteno.

(2) Ako sudac pojedinac ocijeni da podaci u optužnici ne pružaju dovoljno osnova za izdavanje kaznenog naloga ili da se prema tim podacima može očekivati izricanje neke druge kazne ili mjere, a ne one koju je zatražio državni odvjetnik, po primitku optužnice u sudu postupit će prema članku 530. i 531. ovog Zakona. Optuženiku će se u tom slučaju uz poziv dostaviti optužnica uz obavijest da sud nije prihvatio zahtjev državnog odvjetnika za izdavanje kaznenog naloga.

Članak 544.

(1) Pri donošenju presude povodom prigovora sudac pojedinac izreći će da se kazneni nalog u odnosu na optuženika koji je podnio prigovor stavlja izvan snage.

(2) Sudac pojedinac nije vezan na zahtjev državnog odvjetnika iz članka 540. ovog Zakona, kao niti na zabranu iz članka 13. ovog Zakona.

Članak 555.

(1) Presuda iz članka 554. stavka 1. i 3. ovog Zakona dostavit će se državnom odvjetniku, optuženiku i njegovu branitelju te zakonskom zastupniku optuženika, a ako ga nema, optuženikovom bračnom ili izvanbračnom drugu, odnosno najbližem srodniku.

- (2) Protiv presude iz članka 554. stavka 1. i 3. ovog Zakona mogu u roku od petnaest dana od dana primitka podnijeti žalbu sve osobe koje imaju pravo na žalbu protiv presude (članak 363.).
- (3) Drugostupanjski sud će sjednicu vijeća održati u prisutnosti optuženika ako smatra da je to svrhovito. Svoju odluku sa spisima dostavit će prvostupanjskom sudu najkasnije u roku koji je za polovicu kraći od roka određenog u članku 488. stavku 2. ovog Zakona.
- (4) Predsjednik vijeća će, na zahtjev optuženika, donijeti rješenje o izvršenju prisilnog smještaja optuženika prije pravomoćnosti.
- (5) Predsjednik vijeća dostavit će odmah nakon izvršnosti presude, potrebne spise sudu nadležnom za postupak prisilnog smještaja prema Zakonu o zaštiti osoba s duševnim smetnjama.

Članak 562.

Osoba iz članka 462. ovog Zakona može podnijeti zahtjev za obnovu kaznenog postupka glede odluke o oduzimanju imovinske koristi.

Članak 566.

- (1) Izdavanje tjeralice može se naložiti kad se okrivljenik protiv kojega je pokrenut kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti, a postoji rješenje o određivanju pritvora ili istražnog zatvora.
- (2) Izdavanje tjeralice nalaže tijelo koje vodi postupak.
- (3) Izdavanje tjeralice naložit će se i u slučaju bijega okrivljenika iz ustanove u kojoj izdržava kaznu bez obzira na visinu kazne, odnosno pritvora, istražnog zatvora ili bijega iz ustanove u kojoj izdržava zavodsku mjeru.
- (4) Nalog tijela koje vodi postupak ili upravitelja ustanove dostavlja se policiji radi izvršenja.

Članak 573.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o kaznenom postupku (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 58/99., 112/99., 58/02., 143/02. i 115/06.) osim:

– odredaba članaka 1. do 206., od 208. do 400. i od 414. do 505. toga Zakona, koje prestaju važiti 30. kolovoza 2011.,

– odredaba članaka 1. do 206., od 208. do 400. i od 414. do 505. toga Zakona koje u predmetima pokrenutima za kaznena djela iz članka 21. Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (»Narodne novine«, br. 88/01., 12/02., 33/05., 48/05. i 76/07.) prestaju važiti 30. lipnja 2009.,

– odredaba članaka 16. do 22. te Glava XXIX. i XXX. toga Zakona, koje će se primjenjivati do donošenja posebnog zakona.